

Upravništvo. Ljubljana. Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122 3123.
3124 3125 3126
Inseratni oddelek. Ljubljana. Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 in 2492
Podružica Maribor. Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2455
Podružica Celje. Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190
Računi pri pošti izdelajo: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha čisto
79 190. Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 - Din.
za prejemstvo 40 - Din.

Uredništvo

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Italijanska kolonizacija Albanije

Vsa važnejša mesta v državni upravi in vodstvo v zasebnem gospodarstvu imajo v rokah Italijani

Zeneva, 21. novembra. r. Glasilo alban-
skih emigrantov »Lirija Komtare«, ki izhaja
v Ženevi, objavlja pismo iz Tirane, ki jasno
dokazuje, da je Albanija že popolnoma iz-
gubila svojo neodvisnost in postaja v prave-
nem smislu besede italijanska kolonija.
Uvodoma opisuje pisec bedo albanskega
prebivalstva zlasti kmečkega, nato pa pre-
haja na opis sistematične kolonizacije, ki
jo izvaja Italija ter poudarja:

Med Italijani, ki se nahajajo v Albaniji,
je največ oficirjev. Samo v komandi narod-
ne obrambe je 150 višjih italijan. oficirjev,
v tehničnih četah pri topništvu in pri osta-
lih važnejših vojaških formacijah pa so po-
veljivni sploh izključno italijanski oficirji.
Razume se samo po sebi, da igrajo glavno
vlogo pri rekrutirnih komisijah Italijani. In-
ženjerji in topografi so izključno Italijani.
Razen tega je pri vsakem bataljonu alban-
ske vojske še posebej italijanski oficir kot
organizator. Nič boljše ni v ostalih panogah
javne uprave. Vse obrtne šole in vsi oddelki
za fizično vzgojo v vseh državah so v rokah
Italijanov. Vsa korespondenca se vodi v
italijanskem jeziku. Vsi profesorji na obrt-
nih šolah v Skadru, Berat, Agriokastru in
Korči so Italijani. Pri vsaki albanški prefek-
turi je nameščen italijanski oficir kot orga-
nizator za fizično vzgojo. Ti organizatorji
dobivajo polovično plačo od Italije, a drugo
polovično od Albanije. V ministrstvu za na-
rodno gospodarstvo so nameščen kot orga-
nizator industrije in trgovine, načelnik ru-
darskega oddelka ter kot generalni organi-
zator poljedelstva Italijani. Vsi veterinarji
v Albaniji so Italijani. Prav tako so Italijani
vsi vinarski strokovnjaki. V ministrstvu za
javna dela je kot generalni direktor na-
meščen Italijan. V posebej izpraševalni ko-
misiji, ki ima štiri pododdelke so v vsa-
kem pododdelku po trije do štiri italijanski

inženjerji. V kontrolnem oddelku, ki ima
naloge kontrolirati vsa javna dela, imajo
pretežno večino Italijani. Vsi ti dobivajo
polovično plačo od Italije, a drugo polovično
plačo jim daje albanska vlada. Vsi ti ljudje
so izredno dobro plačani in dobivajo tri do
štirikrat večjo plačo, kakor pa albanski do-
mačini. Organizator financ in carin je Itali-
jan. Še do nedavna so bili kot posebni
eksperti namešчени v tem ministrstvu Itali-
jani, ki so dobivali za to še posebne na-
grade.

Italijanska država tudi finančno podpira
vse italijanske kapitaliste, ki vzamejo v na-
mem veleposredstva albanskih begov. Navad-
no sklenajo ta društva pogodbe za dobo 90
let, tako da ima Italija direkten vpliv ne sa-
mo na državno, marveč tudi na vse zasebno
gospodarstvo v Albaniji. Posebno finančno
društvo, ki je direktno pod kontrolo in vpli-
vom rimske vlade ima nalog, da prevzame
elektrifikacijo cele države. Ta družba ima
neposreden vpliv na vsa ostala gospodarska
društva v Albaniji. Večina sličnih družb ima
sicer italijansko-albanska imena, vendar pa
so vsa ta društva izključno v italijanskih
rokah. Vsi večji hoteli v Albaniji so itali-
janski. V rokah Italijanov je tudi družba za
eksploatacijo petrolejskih vrelcev, kakor
vsa ostala važnejša podjetja. Pri vsaki pre-
fekturi je vrhu tega nameščen poseben itali-
janski uradnik, ki ima naloge, da pazi ne
samo na ponašanje Italijanov, marveč še
bolj na ponašanje albanskih uradnikov ter
njihovo neustojnost v javnem in zasebnem
življenju. Ti agenti morajo pošiljati po-
sebna poročila ne samo albanski, marveč
tudi italijanski vladi. Vsi Italijani v Albaniji
imajo strog nalog, da se ponašajo tako, ka-
kor je za italijansko kolonizacijo Albanije
koristnejše.

Grandijev fiasko v New Yorku

Nepotrjene vesti o italijansko-ameriški razorožitveni politiki — Grandi
potuje iz Amerike v London

New York, 21. novembra. h. Kljub obšir-
nim varnostnim odredbam, ki so jih uved-
la policija, oblastva pri sprejemu itali-
janskega zunanjega ministra Grandija, je
vendar prišlo v mestni hiši do množne in-
cidenta. Protifašisti Alberto Cupelli je ne-
nadaoma skočil na stopnice Grandijevega
avtomobila in se je hotel dejansko lotiti
zunanjega ministra. Grandijevi spremlje-
valci so se vrgli nanj in ga preprečili, nakar
je prisločila policija in ga odvedla. Značil-
no je, da so bile ceste, po katerih je vozil
Grandijev avtomobil, polne protifašističnih
lepakov.

Ko je Grandi s svojim spremstvom pri-
šel do Paongreena je več tisoč protifa-
šistov začelo vzklikati: »Evo morilca Ma-
teottia! Na vsej poti so spremljali Grandi-
ja ogorčeni vzkliki in žvižganje. Prišlo je
do krvavega spopada, ki mu je napravila
konec šele policija, ki je uporabila orožje.
Razširile so se tudi vesti, da nameravajo
protifašisti napasti Morganovo banko, ker
ta zavod stalno podpira fašistični režim.
Policija je zaradi tega izdala zelo stroge
ukrepe in je zastražila vse Morganove
banke.

Grandi se je mudil v New Yorku le dva
dni. Hotel je izkazati New Yorku čast, da
ne bi bil zadnji v vrsti mest, ki jih na-
merava posetiti. Grandiju se je po takim
sprejemu zelo mudilo. Sprejem v mestni

hiši je trajal 20 minut. Po sprejemu je ta-
koj zopet odpotoval s posebnim vlakom v
Filadelfijo. Vsa železniška proga od New
Yorka do Filadelfije je bila strogo zastra-
žena. Iz Filadelfije potuje v Baltimore.

Washington, 21. novembra d. »Washing-
ton Post« poroča, da sta se državni tajnik
za zunanje zadeve Stimson in italijanski
zunanj minister Grandi baje domenila, da
bodo ameriški in italijanski delegati na
prihodni konferenci za razorožitveno v Že-
nevi zastopali skupno stališče, po katerem
naj bi se svet razdelil na štiri interesne
skupine. Prvo cono bi tvorila Amerika,
drugo zapadna Evropa in njene kolonije,
tretjo vzhodna Evropa in četrto Azija.
Vojaške rezerve naj bi se določile za vsako
posamezno deželo po njenem vojaškem
službenem roku.

Ta vest, o kateri pravi list, da je iz
najboljšega vira, doslej še ni bila potrjena.

Rim, 21. novembra d. »Il Lavoro Fascis-
ta« poroča, da bo Grandi potoval iz Ze-
dinjenih držav ameriških v London, kjer
se bo sestel z ministrskim predsednikom
Macdonaldom in angleškim zunanjim mi-
nistrom Simonom. Razgovori se bodo na-
našali na razorožitveno vprašanje. Grandi
bi rad dosegel, da bi Američani, Angleži
in Italijani enotno nastopili na bližnji že-
neviski konferenci.

Nemška akcija za revizijo reparacij

Posvetovalni odbor baselske reparacijske banke za proučitev nemške
plačilne sposobnosti se bo sestel 1. decembra

Basel, 21. novembra. AA. Sinoči je bila
sklicana posebna odbora banke za med-
narodna plačila in bil izvoljen ravateljstvo
zavoda večera popoldne. Izročil ga je nem-
ški generalni konzul v Baslu.

Podpredsednik banke je po prejemu tega
predloga brzojavno obvestil člane uprave
odborna o vsebini nemške note in jih pri-
šel za pooblastilo, da lahko skliče ta odbor.
Obenem je brzojavno naprosil predsednika
nemške državne banke in guvernerja Narod-
nih bank Francije, Anglije, Italije, Belgije.
Japonske in Zedinjenih držav, naj imenu-
je svoje zastopnike. Prvi sestanek tega
posebnega odbora bo bržkone 1. decembra
v Baslu.

Istočasno je odbor nemških bank dolžnik
stopil v stike z odborom inozemskih upni-
kov zaradi pogajanj o nemških kratkoročnih
kreditih, ki zapadejo februarja. Nemške ban-
ke so predlagale inozemskim upnikom ta-
košen sestanek v Berlinu, na katerem naj
bi se rešilo vprašanje nemških dolgov. Po-
učeni krogi menijo, da bo ta sestanek pri-
prava na mednarodno konferenco o repa-
racijah in dolgovih, ki se sestane prihodnje
leto.

V notih, predloženi reparacijski banki, po-
udari nemška vlada, da se je po sprejetju
Youngovega načrta finančni in gospodarski
položaj v svetu, posebno pa v Nemčiji po-
polnoma izboljšal in da tudi Hoover na-
črt ni olajšal svetovne gospodarske krize
niti nevarnosti gospodarskega poloma.

Berlin, 21. novembra. AA. Sinoči je bila
objavljena spomenica o sklicanju odbora
banke za mednarodna plačila ki naj prouči
plačilno možnost Nemčije. Nemška vlada
pravi v tej spomenici, da je nemško gos-
podarstvo pred polomom, da je kot celota in-
solventna, da Nemčija ne more več plačevati
anuitet po Youngovem načrtu itd. Nato ome-
nja spomenica predlog predsednika Zedin-
jenih držav Hooverja za enoletni moratorij,
znano konferenco v Londonu in akcijo za
podaljšanje nemških kratkoročnih kreditov.
Končno pravi, da je Nemčija prebrodila naj-
hujšo gospodarsko in finančno krizo in da
naj zato mednarodna anketa ugotovi, kolik-
šni so sedanji zasebni dolгови in ali lahko
plača reparacije. Nemška vlada želi, naj bi
ta odbor čimprej pričel svoje delo.

Berlin, 21. novembra. AA. Predlog o skli-
canju posvetovalnega odbora banke za med-
narodna plačila, ki bo proučil plačilno
možnost Nemčije, je po mnenju tukajšnjih
političnih krogov šele začetek širše akcije
nemške vlade proti dosedanjim repa-
racijam.

New York, 21. nov. s. Na uradno pova-
bilo banke za mednarodna plačila je gu-
verner Federal Reserve Banke imenoval
Walterja Stewarda za ameriškega člana
Youngovega odbora. Steward je bil od le-
ta 1928. do 1930. gospodarski svetovalec
Angleške banke ter sodelavec v odboru za
Youngov načrt pri banki za mednarodna
plačila.

PREISKAVA V MANDŽURIJI

Na predlog Japonske bo Društvo narodov odposlalo v Mandžurijo
posebno komisijo zastopnikov velesil, da prouči dejanski položaj

Pariz, 21. novembra. AA. Zdi se, da se
bo svetu Društva narodov vendarle posre-
dilo urediti spor med Kitajsko in Japonsko.
Japonska vlada je včeraj predlagala sve-
tu, naj odpošlje v Mandžurijo anketno ko-
misijo z naloge, da ra terenu preišče vzro-
ke sedanjega spora in najde način primer-
ne rešitve. Ta predlog je bil sprejet od
vseh članov sveta z zadovoljstvom. Anket-
na komisija bo imela obsežno pooblastilo.
Japonska vlada je baje pripravljena pre-
pustiti tej komisiji odločitev o vseh važ-
nih vprašanjih. Komisija bo odločala tudi
o izpraznitvi zasedenega ozemlja.

Pariz, 21. novembra. AA. Včerajšnja
posvetovanja in razprave v svetu Društva
narodov so potrdila optimistične napovedi,
ki so jih v zadnjih dneh prinesli listi.
Današnji listi se v glavnem bavijo z vpra-
šanjem sestave anketne komisije. Kakor
piše »Matin«, bodo v tej komisiji zastop-
niki Francije, Zedinjenih držav in Velike
Britanije, dočim trdi »Excelsior«, da bo
predsedstvo komisije ponujeno ameriške-
mu poslaniku v Londonu generalu Dawes.

Pariz, 21. novembra. s. General Dawes
je rnel danes daljši razgovor s kitajskim
zastopnikom dr. Szejem. Vtis o poteku
današnjih pogajanj se presoja mnogo manj
ugodno kakor včeraj. Ponočne ob 16.30
se je začela seja sveta Društva narodov,
ki bo morda odločilne važnosti. Briand je
poročal o dosedanjem poteku pogajanj za
rešitev kitajsko-japonskega spora, nakar

sta govorila zastopnika Japonske in Ki-
taja.

Pariz, 21. novembra. s. Po vesteh iz To-
kija bodo na povabilo japonske vlade od-
potovali vojaški atašeji Anglije, Francije,
Italije, Amerike in drugih držav v Man-
džurijo, da proučijo razmere na mestu.

Japonska odklanja premirje

Tokio, 21. nov. s. Japonski zastopnik v
Parizu je dobil nalog, naj odkloni vsak
predlog za premirje v Mandžuriji, ker bi
se mogel saviati tak predlog je tedaj, ako
bi obstajalo vojno stanje. Razen tega bi
tak predlog omogočil Kitajcem, da kon-
centrirajo čete nad 200.000 mož proti 15
tisoč Japoncem, ter bi preprečil Japonski,
da bi se branila proti rojarskim tolnam.

Ruski odgovor

Moskva, 21. novembra. s. Litvinov je izro-
čil japonskemu poslaniku Hiroti odgovor na
zadnje japonsko nolo, v katerem pravi med
drugim:

Sovijska ruska vlada sprejema z zado-
voljstvom na znanje, da japonska vlada ne
verjame govoricam o kršitvi od Sovjetske
unije postavljenih načel glede nevmešanja
v kitajsko - japonski spor. Nadalje izjav-
lja, da sprejema na znanje ponovno zagolo-
vilo japonske vlade, da ne bo dopustila oško-
dovanja interesov vzhodne kitajske železnice
in Sovjetske unije. Ugotoviti pa mora, da je
Japonska kljub svojim prejšnjim izjavam ze-

lo razširila svoje vojne operacije v Mandžu-
riji. To dejstvo, ki povečuje možnost kršitve
interesov Sovjetske Rusije, mora pri sovjet-
ski vladi povzročiti razburjenje. Sovjetska
vlada vodi v vseh svojih odnosih do dru-
gih držav strogo politiko miru ter pripisuje
ohranitvi in utrditvi obstoječih odnosov do
Japonske največjo važnost. Sovjetska vlada
vztraja pri svoji politiki strogega nevmeša-
vanja v spore med raznimi državami ter ra-
čuna s tem, da bo tudi Japonska delala na
to, da se ohranijo obstoječi odnosi med obe-
ma državama in da se zagotovi nedotakljivost
interesov Sovjetske Rusije.

Japonski nakupi v Ameriki

Pariz, 21. nov. č. »New York Herald«
poroča, da kupuje Japonska v Ameriki ve-
like množine bombaznih odpadkov, ki se
dajo uporabiti za izdelavo eksplozivnih
snovi. V gospodarskih krogih računajo, da
je Japonska dobesaj nakupila 2 in pol mili-
jona bal teh odpadkov. Tako velike koli-
čine bombaža za izdelovanje eksplozivnih
snovi so se kupovale samo med vojno. Za-
radi tega sklena list, da se pripravljajo Ja-
panska na veliko vojno in da niti ne mi-
sli na mirno poravnavo mandžurskega
spora.

Washington, 21. nov. č. Ameriški konzul
v Tiencinu javlja, da je skupina obo-
roženih civilistov napadla kitajski del me-
sta. Na japonski del mesta ni bilo nobe-
nih napadov.

Zasilne odredbe na češkoslovaškem

Zvišanje davčnih doklad in občutno zmanjšanje poslanskih dnevnice ter
uradniških plač

Praga, 21. novembra h. V torek se bo
sestala poslanska zbornica. Na dnevnem
redu o razprava o proračunu za l. 1932.
Sprejeti bodo tudi trije zasilni zakoni.
Prvi zasilni zakon se tiče doklade na do-
hodnino in davek na taničje.

Drugi zasilni zakon bo vseboval varčev-
ne ukrepe v državnem proračunu. Po
temu zakonu se bodo znižale dnevnice po-
slancev in senatorjev za 10 odstotkov pri
vsakem na leto za 3600 Kč. Plače mi-
nistrov se bodo zmanjšale za 10 odstotkov.
T. j. letno za 12.000, plača ministrskega
predsednika za 16.000, plači predsednikov
senata in zbornice za 12.000 in dohodki
predsednika republike za pol milijona Kč.
Nadalje se bodo reducirale reprezentančne

doklade ministrskega predsednika in zu-
nanjega ministra po 16.000 Kč. Tudi plače
višjih državnih uradnikov se bodo znižale
in sicer onih, ki imajo temeljno plačo 54
tisoč Kč na leto, za 4 odstotke, onih, ki
imajo 66.000 Kč letno, za 8 odst. in nad 100
tisoč Kč letno za 12 odstotkov. Ta zakon
bo veljal do konca l. 1932.

Tretji zasilni zakon se tiče 13. plače.
Dobivali jo bodo le uradniki, ki imajo do
39.000 Kč na leto in sicer samo 50 odstot-
kov enomesečne plače. Vsi ostali uradni-
ki, razen onih, ki imajo doklade za otroke,
ne bodo dobili ničesar. Prva dva zakona
stoinsta v veljavo s 1. januarjem l. 1932,
zadnji zakon pa z mesecem septembrom.

Angleški konzervativci proti Macdonaldu

Konzervativna kampanja proti Macdonaldu zaradi indijske politike
Gandhijev pesimizem

London, 21. novembra č. V desničarskih
konzervativnih krogih se je pojavila v
zadnji dobi zelo ostra opozicija proti Mac-
donaldu. Ti krogi so postajali vedno bolj
agresivni in so že odkrito napovedovali pa-
de Macdonalda. S to propagando se je ba-
vil tudi današnji ministrski svet. Na seji
vlade je Macdonald zelo ostro nastopil pro-
ti tej kampanji ter je poudaril, da je pri-
pravljen takoj odstopiti, če se vodstvo
konzervativne stranke solidarizira s to
kampanjo. Po daljši, deloma zelo živahni
debatu je vlada soglasno odobrila Mac-
donaldovo stališče.

Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, je
šlo pri vsej stvari predvsem za politiko
angleške vlade v indijskem vprašanju. Ne-
davnja Macdonaldova izjava, ki je imela za
posledico popoln preokret na konferenci
pri okrogli mizi, je naletela v gotovih kon-
servativnih krogih na odpor. S sklepom mi-

nistrskega sveta je bila politika Macdonal-
da v indijskem vprašanju odobrena in s
tem za daljšo dobo zagotovljen njegov na-
daljnji obstoj na vodstvu državne politike.

London, 21. nov. d. Gandhi je izjavil
novinarjem, da je malo upanja za spo-
razum na indijski konferenci. Zato je tre-
ba računati, da je obnova državljanske ne-
poslušnosti v Indiji neizogibna. Težko se
postale predvsem zaradi stališča angle-
ške vlade. Gandhi je prepričan, da bi za
dostna ustrežljivost vlade omogočila po-
ravnavo nesoglasij med Indij in mohame-
danci, mnenja pa je, da izrablja ta nesog-
lasja samo zato, da bi poslala v danih
okolnostih indsko delegacijo praznih rok
domov. Izključeno seveda ni, da se moti.
O odstranitvi nesoglasij glede na mani-
festo vprašanje se je Gandhi izjavil zelo
optimistično, pripomnil pa je, da sedaj v
Londonu ni mogoče doseči sporazuma.

Neuspeh nemškega gospodarskega sveta

Izstop agrarcev iz državnega gospodarskega sveta — Neuspela Hin-
denburgova pobuda za ureditev nemškega gospodarstva

Berlin, 21. novembra. d. Trije zastopniki
kmetijstva v državnem gospodarskem svetu
so sporočili državnemu kancelarju, da izsto-
pajo iz tega sveta. To so predsednik nemške-
ga kmetijskega sveta dr. Brandes, predse-
dnik brandenburške kmetijske zbornice ve-
leposnitnik Oppen in zastopnik Zveze nemških
kmetijskih društev dr. Goldmaier. V svojem
pismu državnemu kancelarju pravijo, da se
delo gospodarskega sveta izgublja v podro-
bnostih in malenkostih, ne da bi se doslej izde-
lal enoten program, ki bi nudil upanje za
uspeh.

Glavni vzrok za izstop omenjenih treh
agrarcev iz gospodarskega sveta pa je dej-
stvo, da so zahtevali splošno znižanje obresti
za poljedelske hipoteke, čemur so se uprli
zastopniki bank. Izstop agrarnih zastopnikov
iz gospodarskega sveta predstavlja očitno
poizkus, da bi ga razbili, ki pa se je vsaj for-
malno ponesrečil, ker se bodo njegova po-
svetovanja nadaljevala do ponedeljka, ko bo
zaključna seja pod predsedstvom državnega
predsednika, na kateri se bo reasumiral
uspeh dosedanjih posvetovanj.

Kljub vsemu predstavlja delo gospor-
skega sveta razočaranje ne samo za javnost,
ki od vsega početka ni kazala posebnega na-
vdušenja zani, temveč tudi za vlado, ki ji ni
prinesel nobenih izrednih predlogov za re-
šitev gospodarske krize. Uspeh dela gospor-
skega sveta obstoja le v splošnih priporo-
cih, ki so se tudi brez njega že obrav-
navala.

Inicijativa ostane alej ko prej pridržana
vladi sami.

Dasi bo izstop agrarnih zastopnikov iz
gospodarskega sveta ostal brez bistvenih
praktičnih posledic, se vendar ne sme po-
cenjevati politični pomen tega koraka. Nalo-
ga gospodarskega sveta je bila v prvi vrsti
zamišljena tako, da bi služil za poravnavo
nasprotujočih si gospodarskih interesov. Za-
to so se njegove seje vršile pod predsed-
stvom državnega predsednika Hindenburga
samega. Izstop agrarcev se mora torej sma-
trati za akcijo proti namenom državnega
predsednika, ki bržkone ni bila namerava-
na, ki pa morda ne bo ostala povsem brez
učinka in posledic.

Carinska pooblastila finančnega ministrstva

Beograd, 21. novembra, č. Nj. Vel. kratji
je na predlog finančnega ministra podpi-
sal zakon, s katerim se spreminja gl. 15.
zakona o splošni carinski tarifi. V smislu
tega zakona se pooblašča finančni mi-
nister, da lahko zniža ali popolnoma ukine
uvozne in izvozne carine na posamezno
blago, če bi to zahtevali državni interesi.
Vsak tak sklep pa mora predložiti narod-
nemu predstavništvu v naknadno odobri-
tev. V primeru, da narodno predstavništvo
ne zaseda, mora predložiti vsak tek sklep
najkasneje v roku 15 dni po zopetnem se-
stanku narodnega predstavništva k redne-
mu zasedanju.

Glavni volilni odbor bo v par dneh končal svoje delo

Beograd, 21. novembra, č. Glavni volilni
odbor je danes dovršil pregledovanje
volilnih spisov in po prve dni prihodnjega
tedna ugotovil definitivni rezultat skup-
ščinskih volitev dne 8. novembra. Še v te-
ku prihodnjega tedna bo volilni rezultat
službeno objavljen v »Službenih Novinah«
in v vseh banovinskih uradnih listih z
navedbo vseh izvoljenih poslancev.

Kriza mesne industrije

Beograd, 21. nov. p. Zveza industrijcev
za predelavo mesa v Beogradu je imela
danes v prostorih industrijske zbornice
pod predsedstvom g. Klešića svoje zboro-
vanje. G. Petrič je podal obsežen referat
o krizi industrije za predelavo mesa in o
našem izvozu predelane mesa, ki je v
zadnjem času zelo padel. Avstrija je z de-
viznimi odredbami in zaradi tega, ker ne
daje dovoljenja za uvoz mesa, češ, da je
pokvarjeno, uvoz malone docela onemo-
gočila. Tudi uvoz v Češkoslovaško je zelo
padel. Industriji so sklenili opozoriti vlad-
o na merodajne oblasti, da pri trgovin-
skih posrednikih, ki se bodo v kratkem skle-
nile z Nemčijo in Italijo poskrbi, da bo-
do zaščiteni interesi te industrije.

Iz šolske službe

Beograd, 21. nov. p. Z odlokom minist-
stva prosvete so premeščeni: Franjo Gra-
fenauer, profesor državne gimnazije v
Skoplju na III. realno gimnazijo v Ljub-
ljano, Franc Baš, profesor moškega učiteljske
v Mariboru na žensko učiteljsko v
Mariboru. Ladislav Mlakar, profesor žens-
ke učiteljske v Mariboru na moško učiteljsko
v Mariboru. Stanko Petelin, rupan-
lent realne gimnazije v Novem mestu na
realno gimnazijo v Kočevje in Vladimir
Vračko, sreski sanitetni referent v Ptuju
je postavljen za honorarnega učitelja za
biološko na realni gimnaziji v Ptuju.

Beograd, 21. nov. p. Z odlokom minist-
stva prosvete je imenovan za ravnatelja
meščanske šole v Skofji Loki Karol Sovre,
strokovni učitelj na meščanski šoli v Slo-
venjgradu.

Dan krstnih slav v Beogradu

Beograd, 21. nov. p. V Beogradu je bil
danes dan slave. Na praznik Sv. Arandela
praznujejo mnogi pravoslavni verniki
svojo slavo. Najboljša je bila danes v Beo-
gradu slava akademskega nevskega dru-
štva »Obiljež«, ki se je vršila na novi uni-
verz. Nocoj priredi »Obiljež« slavnostno
snoareje, ki se je udeležijo običajno ves di-
plomatski zbor. Prav tako svečano je pro-
slavil svojo slavo Avstrijski Kralj in na
tej slavi zastopal polkovnik Leko. Zastop-
nik je bil tudi ministrski predsednik. Po-
le teh dveh in je slavilo svoje slave v so-
mno drugih korporacij in društev v Beo-
gradu.

Nevarna riba

Split, 21. nov. n. V bližini Solte so sno-
či ribiči ujeli v svojo mrežo zelo težko
»ribco«. Z največjim naporom so mrežo dvig-
li in na svoje nenonono presenečenje
zaznali, da so zleteli namesto ribe mmo.
Ker so se bali, da bi mmo eksplodirala, so
razrezali 10.000 Din vredno mrežo in
spustili mmo znotraj na dno morja ter so
jadrno odstranili z nevarnega mesta.

Poreb generala Obradovića

Beograd, 21. novembra p. V prisotnosti
kraljevega odposlanca Veljkovića so danes
svečano pokopali pokojnega bivšega mi-
nistra Dragomirja Obradovića. Pogreba se
je udeležilo množica obkinitva, med kate-
rim je bilo mnogo bivših politikov.

Varčevanje v proračunih

V zadnjih dveh številkah »Jutra« smo objavili dva razpisa finančnega ministra, ki nalagata banovinom, občinam in drugim javnim korporacijam dolžnost, da po vzorcu države tudi one uvedejo v svoje gospodarstvo čim večjo in rigoroznejšo štednjo. Oba razpisa sta vzbudila veliko pozornost javnosti in gotovo tudi odobravanje ogromne večine davkoplačevalcev, davkoplačevalci pa smo vsi, tudi oni, ki morda ne plačujejo nikakega direktnega davka, saj se dobra polovica dohodkov države in samoupravnih edinic steka iz indirektnih davkov, ki se jim ne more izogniti nihče. Zato je prav vse prebivalstvo zainteresirano na tem, kako se gospodari z javnim denarjem in javnim premoženjem, ne glede na to, da javno gospodarstvo vpliva tudi na vse zasebno gospodarsko življenje. Soodloženje pri sestavi proračunov in kontrola nad javnim gospodarstvom sta bili zaradi tega prvi zahtevi prebujajoče se demokracije in tvorita se danes sestavni del pojma demokracije.

Odgovornost čimteljev, ki sestavljajo proračune države ali drugih javnih korporacij, je iz vseh teh razlogov velika. Velika je bila že v normalnih gospodarskih razmerah, tem večja in težja pa je v sedanjih dobi splošne gospodarske krize in neustaljenosti. Vsa njihova skrb mora biti osredotočena na stremeljenje, da javno gospodarstvo, regulirano po proračunih, ne le ne duši normalnega razvoja zasebnega gospodarstva, temveč ga celo podpira in krepi. Posebno potrebno je to danes, ko je gospodarstvo vsega sveta bolno. Nikjer ni videti zdravnika, ne zdravila, ki bi znala in mogla radikalno odpomoči, zato pa je treba napeti vse moči, da se prepreči vsaj nadaljnje propadanje. Med najboljšimi učinkovitimi sredstvi za obrambo in olajšanje spada brez dvoma pametno in smoteno varčevanje na vseh poljih, v zasebnem in javnem gospodarstvu.

Načelo sistematične štednje v državnem gospodarstvu je zato naša vlada že od vsega početka vzela med svoje smernice, z vsjo rigoroznostjo pa ga je začela izvajati letos, ko se je pokazalo, kako usodne posledice je preliberalno gospodarjenje z javnimi sredstvi rodilo po mnogih drugih državah. Zlasti v Avstriji, Nemčiji in Angliji je nesoglasje med javnim gospodarstvom in splošnim gospodarskim položajem vrglo iz ravnotežja vse javne proračune, spravilo javne finance in državno valuto na rob

propada in s tem pahnilo v nevarnost poloma tudi vse zasebno gospodarsko življenje. Tei opasnosti smo se v Jugoslaviji izognili, ker je začela naša vlada pravočasno z energičnim varčevanjem in je z odločnimi ukrepi spravila državne izdatke v ravnotežje z dohodki. Čeprav so bili mnogi teh ukrepov nepopularni in za marsikoga zelo občutni, jih je vendar ogromna večina prebivalstva pravilno razumela in jih odobrila vsaj kot prehodno odredbo, dokler se ne najde morda boljše rešitve.

Že v svojem volilnem programu je vlada napovedala, da bo v sporazumu z Narodnim predstavništvom nadaljevala politiko dosledne štednje in jo razširila tudi na vse samoupravne enice. Da je to potrebno, je jasno, saj so samoupravne davščine za gospodarsko življenje ravno tako, včasih pa še celo bolj občutne kakor državne. V uvodu omenjena razpisa finančnega ministrstva glede sestave banovinskih in občinskih proračunov pomenjata zato važen korak v izvajanju vladnega programa, ki je sedaj tudi program 8. novembra izvoljenih poslancev. Cilj te tendence za štednjo je dvojen in jasno izražen tako v volilnem programu kakor tudi v obeh razpisih samih. Samoupravni proračuni naj bodo enako kakor državnim uravnoteženi: izdatki naj bodo v skladu z dohodki, dohodki pa naj odgovarjajo gospodarski moči prebivalstva. Na ta način naj se na eni strani prepreči, da bi prišle javne finance same v krizo, na drugi strani pa pusti čim več svobodnih sredstev za okrepitev in poživljenje zasebnega gospodarstva.

Ta tesna zveza med javnim in zasebnim gospodarskim življenjem pa nalaga voditeljem države in samouprav se nadaljnjo veliko in odgovorno nalogo. Štednja sama na sebi ne zadostuje, pa naj bo še tako rigorozna in dosledna. Ako naj bo res koristna in uspešna, štednja ne sme biti samo matematična, biti mora smotrna in gospodarska. Saj učni vsakdanja skušnja, da nesmotrnost štednje lahko več škoduje kakor koristi. Naloga Narodnega predstavništva, banovinskih svetov in občinskih uprav mora zato biti, da v sporazumu z vlado, bankami upravami in znanstvi izvedejo pri sestavi proračunov načelo štednje na tak način, da se gospodarska in socialna kriza ne bo še bolj poostila. Naloga ne bo lahka in treba bo iskrenega in složnega sodelovanja vseh, da ji bodo kos.

Jubilejna skupščina jugoslovenskih veterinarjev

Udeležujejo se je tudi zastopniki poljskih in češkoslovaških veterinarjev — Otvoritev kongresa

Beograd, 21. novembra p. V svečano okrašen dvorani Oficirskega doma se je danes vršilo zborovanje jugoslovenskega veterinarskega združenja, ki je ob enem praznovalo 10 letnico svojega obstoja. Kralja je na današnjem zborovanju zastopal fregatni kapetan Viktor Mundorfer, predsednika vlade dr. Stojan Barišić. Zborovanja so se udeležili tudi odposlanci češkoslovaških in poljskih veterinarjev ter zastopniki gospodarskih ministrstev. Burno pozdravljeno so vstopili v dvorano poljski in češkoslovaški veterinarji, ki so prišli na zborovanje, da izkažejo našim veterinarjem slovaško solidarnost. Zborovanje je otvoril predsednik Jugoslovenskega veterinarskega združenja Milutin Gec, ki je pozdravil najprej zastopnika kralja in predlagal, da

se odpošlje kralju vdanostna brzojavka, kar so zborovalci sprejeli s takim navdušenjem, da se je zborovanje spontano spremenilo v manifestacijo za kralja in njegov dom. Z zborovanja so poslali pozdravne brzojavke tudi ministrskemu predsedniku, vojnemu, kmetijskemu in drugim ministrom. Predsednik Gec je nato pozdravil češkoslovaške in poljske delegate. Prečital je tudi brzojavko bolgarskih veterinarjev, ki so izrazili svojo solidarnost z jugoslovenskimi kolegi, nato pa je imel pozdravni govor na vse prisotne zborovalce. Sle dli so še drugi pozdravni govori. Po otvoritvi letošnjega veterinarskega zborovanja so zborovalci odšli v paviljon Srbskega gospodarskega društva, kjer so otvorili lepo veterinarsko razstavo.

Agilnost kmetijskega odbora za dravograjski srez

Kmetijski odbor za srez dravograjski, katerega predsednik je sedanjí narodni poslanec g. inž. Franjo Pahernik iz Vuhreda, vzorno deluje. Ustanovil je v tekočem letu sadno drevesnico, kjer se bo v letu 1932 posejalo okrog 14 kg sadnih pešk in 35 kg orehov ter posadilo 2000 sadnih divjakov. Enoletne orehove sadike bo odbor oddajal že v jeseni leta 1932. Sadno drevo je pa bo godno za oddajo v l. 1936. Na ta način se bodo krile vse potrebe po sadnem drevju za vse srez. Brez dvoma bo sadno drevo, vzgojeno v sreski sadni drevesnici, dobro uspevalo, ker bo aklimatizirano.

Nadalje podpira odbor z denarnimi sredstvi dve gospodinjici, ki sta se posvetili kmetijstvu. Ena obiskuje gospodinjico tečaj v Marijanovcu v Ljubljani, druga pa prakticira pri sreskem kmetijskem referentu na Prevaljah do sprejema na višjo gospodinjico šolo v St. Futogu pri Novem Sadu.

Kmetijski odbor je prispeval tudi k nagradam za letos licencirane bibe 5000 Din. Odbor bo v kratkem času nagradil kmetijske posle, to je pomočnike in gospodarske pomočnike, ki služijo nad 10 let pri enem gospodarju, tako da prejme vsak prejemnik nagrade od 50 do 500 Din (po službeni dobi). Podpiral je odbor tudi potrebne in agilne kmetijske korporacije. Za conjenje svinj proti dečici je izdal 3000 Din. Tajniške posle vrši sreski kmetijski referent, ki bo pozneje vodil strokovno delo v sadni drevesnici kmetijskega odbora.

Zopet neklenski stroji

Beograd, 21. nov. p. V Budimpešti se je po informacijah iz dobro poučenih krogov pred dnevi oglašila na našem nosilništvu neka oseba iz Pečuja, ki je osobito poslastila izročila neklenski stroj. Ta oseba je izjavila, da je dobila še štiri druge neklenske stroje z nalogo, da jih odnese v neko madžarsko mesto ob jugoslovenski meji od koder bi se potem stroji spravili čez mejo, da bi se izvršili razni protijugoslovenski atentati. Dnevno je, da je bil omenjeni neklenski stroj izdelan na Madžarskem.

Angleške zaščitne carine

London, 21. nov. AA. S prvo uredbo, sprejeto na podlagi zakona o omejitvi pretirane uvoza v državo, se povisujejo za 50% carinske postavke na tole blago: domači pridelki za domačo porabo, sanitetni predmeti, barvasta oprema za gradnjo, stekleni izdelki za domačo porabo, oprava, ki je popolnoma ali v glavnem iz kovine, električni aparati za vsesavanje prahu, instalacije za brezžični prenos, pisalni stroji, volnati izdelki, svilnate nogavice iz umetne ali prirodne svile, robci in tkanine iz sukana, plašči in obleka za otroke in odrasle, vse vrste rokavic in blago za izdelavo rokavic, ovojni papir, zunanja in notranja guma za kolesa (bicikle), podpetniki in podplati iz kavlčuka, toaletne potrebščine, vse vrste dišav, parumov in kozmetičnih predmetov (izvzemši alkohol), parfumskih esenc in mila.

Povisek stopi v veljavo 25. t. m.

Omejitve denarnih nakazil v ČSR za Avstrijo in Madžarsko

Praga, 21. novembra, s. Češkoslovaška Narodna banka je poslala bankam okoličnim, v kateri sporoča, da glede na dejstvo, ker avstrijska in madžarska Narodna banka ne dopuščata prenosa nakazil, naložbi in teriativ čsl. rojakov od tamošnjih denarnih zavodov v Češkoslovaško v šilingih, pengih ali drugih valutah, ne bo do nadaljnjega dovoljevala nakazil (izplačil) iz tekočih računov ali vlog avstrijskih ali madžarskih državljanov ali v teh državah stalno bivaajočih oseb, ki imajo v čsl. denarnih zavodih naložbe v čeških kronah ali drugih valutah, v Avstrijo, Madžarsko ali v kako drugo državo.

Nove devizne omejitve na Madžarskem

Budimpešta, 21. novembra, s. V dodatni odredbi k devizni naredbi se odreja, da se morajo sedaj oddati ekportne devize od vsake pošiljave. Dosedanja vrednostna meja od 300 pengov se ukine. Poštna direkcija javlja da so povzetne pošiljave in poštni nalogi od 21. t. m. dalje popolnoma uklenjeni. Tudi v železniškem prometu ne bodo dopuščene povzetne pospešeno blago ali druge take pošiljave.

Venizeles in Ciper

Ko je Venizeles v svojem vnanjepolitičnem ekspoziciji izrazil upanje, da bo Anglija po svojem preudarku ob primernih prilikah Grčiji prepustila Ciper, in da bo slično storila tudi Italija z Dodekanezom, se je marsikdo tej, nekoliko nenavadni diplomatski stilizaciji začudil. V tej obliki se običajno vnanje-politične aspiracije niti ne priključajo niti ne demantirajo. Ako pa si stvar ogledamo nekoliko podrobneje, opazimo, da je bila Venizelesova stilizacija zelo spretno postavljena in zelo srečno izbrana. Ker so njegovo izjavo sprožili nemiri na Cipru in vsi oni dogodki, ki so se razpletli kot njihova posledica se jasno razvidi, da je Venizeles mislil predvsem na Ciper in da je izjavo glede Dodekaneza ter Italije samo dodal, ker se mu je zdela prilika za to zelo primerna.

Angleška posest na Cipru je šele prav novega datuma. Rusko-turška vojna, ki je končno carske čete dovedla tik pred vrata Carigrada, je povzročila na Angleskem velik strah, ki ga tudi berlinski kongres ni popolnoma odpravil. Rusi so kljub vsemu prodirali čez Kavkaz in proti Balkanu in v Londonu so z grozo mislili na možnost, da se nekoč ruske bojne sile pojavijo na obali Sredozemskega morja, bodisi ob Carigradu ali ob Sirskem zalivu. Da se ob pravem času zavarujejo zoper opasnosti, takih možnosti, so Angličani dosegli, da jim je Turčija prepustila Ciper, za kar bi jo ščitili zoper Ruse. Ciper naj bi tedaj nudil osnovo in oporo za angleško protirusko obrambo na vzhodnem Sredozemskem morju.

To je bilo leto 1878. Od takrat se je na obalah Sredozemskega morja že silno mnogo izpremenilo. Ruske aspiracije na bližnji orient že davno ne plašijo več Angličane, Turčija je iz »bolnega možga« ob Bosporu postala nova, sicer krepka, ali temeljito okrajšana država, ki v kakš večjih računih sploh ne prihaja, v poštev. Angliji je ostala potreba, da čuva Sueski prekop in pot na Indijski ocean, ali odkar ima Irak, pa Transjordanijo in Palestino trdno pod svojim vplivom, ima to pot pač dovolj trdno zagotovljeno tudi brez Cipra. Ona politična logika, ki je dovedla do okupacije Cipra, je tedaj popolnoma izgubila svoj eksistencijski smisel in otok Angliji kratkoma ni več potreben.

Da je res tako, se najlepše razvidi iz angleške taktike med svetovno vojno, ko se je pripravljalo današnje stanje na Sredozemskem morju. V času, ko bi morala Grčija prisrskoiti Srbiji in antanti na pomoč, ki je Anglija predložila, da ji prepusti Ciper, ako se udeležijo vojne na antantni strani. Toda germanofilske grške kralje je preprečil izvedbo tega načrta. Grčija je ostala nevtralna. Odločni patriot Venizeles se je sicer uprl kralju ter je v Solunu postavil svojo vlado, ki je stopila v vojno s centralnimi državami, toda oficijelna Grčija se vojne vendarle ni udeležila. Anglija tedaj ni prišla do potrebe, da bi svojo obljubo izvršila in Ciper ji je ostal.

Ako tedaj danes Venizeles apelira na velikodušnost Velike Britanije, ima do tega vendarle prav znatno pravico, prav gotovo pa zares moralno upravičenost. Saj je on s svojo solunsko revolucijo ustregel angleški želji in se je udeležil vojne, dočim so kraljevske Atene vztrajale v germanofilski politiki. On edini ima tedaj pravico, apelirati na storjeno angleško obljubo, dasi tudi on le v neki zelo okrnjeni meri in, recimo, bolj v moralnem smislu. Tega se očitno sam zaveda, zato je svojo izjavo podal v tako lojalni obliki, da se zares nihče na angleški strani ne more zgražati nad njo. Mednarodno pravno je zadeva samo v angleških rokah in če pristanejo na Venizelesovo interpretacijo, je to njihova interna zadeva. Popolnoma drugačna je seveda stvar z narodnostnega vidika; tu pa dejstvo pravne posesti pravi nič ne tehta, marveč izhajajo zahteve in pravice iz faktov etnične skupnosti, kar pa v diplomatskem svetu nič ne velja. Tudi tega se zaveda Venizeles, zato se je moral v formalnem pogledu postaviti ulti po robu, našel pa je pri tem formulo, ki se mora na vsak način označiti kot izredno posrečena.

Znatna redukcija rumunskega proračuna

Bukarešta, 21. nov. d. Ministrski predsednik Jorga je izdal proglas na rumunski narod, v katerem ugotavlja, da se nahaja tudi Rumunija v težavnem gospodarskem položaju in da so zato potrebne redukcije državnih izdatkov, ki se tičejo vseh. V teh razmerah je mir prva državljanska dolžnost. Ne more se trpeti, da bi se vršila zborovanja, na katerih bi se razvnela strasti ter hujšalo prebivalstvo. Tudi časopise ne sme ščititi proti vladi, ki dela na željo kralja v korist države.

Bukarešta, 21. nov. d. Vlada je predložila parlamentu proračun za l. 1932, ki znaša 25.429.403.000 lejev, za 9 milijard manj kakor proračun za l. 1931. Razen tega je predložila izredni proračun v višini 11.070.000.000 lejev, ki je določen za investicije in likvidacije nekaterih posojil.

Požar v palači rumunske princeze

Bukarešta, 21. novembra g. Davi je v palači princeze Helene izbruhnil požar, ki je uničil del pohištva. Požarni brambi je uspelo po hudem naporu lokalizirati požar, še preden je povzročil še večjo škodo.

Organizacija pravoslavne cerkve

Kakor emo že poročali, je Nj. Vel. kralj potrdil ustavo, ki so jo na osnovi zakona o pravoslavni cerkvi sestavile vrhovne instance te cerkve. Ker tvorijo pravoslavni večino jugoslovenskega prebivalstva, so določbe te ustave zanimive in važne za vsa naša javnost. Ustava popolnoma izenačuje vse cerkvene predpise, ki so bili poprej več ali manj različni v raznih naših pokrajinah. Pravoslavna cerkev je avtokefalna in ima značaj patriarhata; enakopravna je vsem drugim avtokefalnim pravoslavnim cerkvam, s katerimi jo družijo istovetni verski nauki. Njen službeni jezik je srbski, pisava cirilica, zastava rdeče - modro - bela z zlatim križem.

Poglavar pravoslavne cerkve je patriarh, ki mu gre naslov »Svetost«. On je ob enem poglavar beograjske - karlovske eparhije, njegova rezidenca pa je Beograd, kjer bo v doglednem času zgrajena nova patriarhijska palača.

Število eparhij, ki odgovarjajo katoliškim škofijam, je po novi ustavi znanjšano od dosedanjih 27 na 20, nanovo pa je ustanovljena še eparhija v Zagrebu, pod katero bodo spadali tudi pravoslavni verniki iz dravske banovine. Skupno bo torej pravoslavna cerkev v Jugoslaviji imela 21 eparhij, katerih sedeži so Beograd, Vršac, Banja Luka, Novi Sad, Požarevac, Karlovec, Sarajevo, Split, Zagreb, Tuzla, Štip, Kraljevo, Niš, Bitolj, Pskrac, Prizren, Skopje, Zajecar, Mostar, Cetinje in Sabac. Na čelu eparhij stoje episkopi, ki imajo na Cetinju, v Skoplju, Sarajevu in v Zagrebu dostojanstvo metropolita.

Kot najvišji cerkveni instanci stojita patriarhu ob strani »sveti arhierijski sabori in »sveti arhierijski sinodi«. Člani sabora so vsi episkopi in metropolit, člani sinoda pa poleg patriarha še štirje, od sabora na dve leti izvoljeni episkopi ali metropolit. Prvi predstavlja nekaj cerkveni parlament, to je »uredbodajno instanco, sinod pa je bolj izvršna oblast. Poleg sabora in sinoda so vseliko cerkveno sodišče kot vrhovna sodna instanca za vse zadeve, ki spadajo v kompetenco pravoslavne cerkve, »patriarhijski svet kot vrhovna instanca za posle zunanje (gospodarske) cerkvene uprave in »patriarhijski upravni odbor kot njegov izvršni organ. V patriarhijskem svetu je tudi 12 vernikov - laikov, ki jih imenuje kralj. Na sličen način ima tudi vsaka eparhija svojo cerkveno sodišče, svoj eparhijski svet in upravni odbor. Tudi v eparhijskem svetu so zastopniki laiki.

Osnovno edinicjo pravoslavne cerkvene organizacije tvori parohija (župnija), ki ji na čeluje paroh (župnik). Parohije se oddajajo po razpisu. Stalni paroh se more odstaviti ali prenesti le na lastno prošnjo ali pa po razsodbi pristojnega cerkvenega sodišča. Poleg paroha so v pravoslavni župniji še trije bistveni cerkveni činitelji: cerkveno - občinski zbor, cerkveno - občinski svet in cerkveno - občinski upravni odbor. Prvega tvorijo vsi polnoletni moški pravoslavni verniki doletne parohije, ki ima med drugim pravico razpisati za vse vernike posebno cerkveno doklado, ki pa ne sme presegati 10% neposrednih državnih davkov. Cerkveno - občinski svet tvori 24 do 60 članov, izvoljenih od zbora, cerkveno - občinski upravni odbor pa 6 do 12 članov, izvoljenih od sveta. V rokah teh treh korporacij je reševanje vseh gospodarskih zadev župnije. Aktivno in pasivno volilno pravico v te institucije izgubi med drugimi tudi oni, ki živi tako, da vzbuja zgražanje ali pohujšanje, ter oni, zaradi katerega je bila razdrta kaka zakonska zveza.

Pravoslavni redovniki ne morejo imeti zasebnega premoženja. Ako ima kak arhieriej (episkop ali metropolit) zasebno premoženje, sme testamentarno svobodno razpolagati z njim le do ene tretjine. Drugo tretjino mora določiti za potrebe svoje eparhije, tretjo pa za zadušbine ter za splošne ali dobrodelne potrebe cerkve.

Pod patriarhat srbske pravoslavne cerkve spadajo tudi nekatere verske zajednice, odnosno škofije izven Jugoslavije. Te so češkoslovaška pravoslavna cerkev s sedežem v Pragi, pravoslavna cerkev v Podkarpatski Rusiji, srbska pravoslavna cerkev v Zedinjenih državah in v Kanadi s sedežem v Chicagu, pravoslavna eparhija v Zadru ter pravoslavni vikariat v Skadru.

Sijajno uspeli koncert mladinskega pevskega zbora iz Trbovelj — Vod v Ljubljani

»Jutrovo« glasbeni referent je bil v nedeljo 15. t. m. nujno zadržan in zato ni mogel napisati poročila o koncertu mladinskega zbora iz Trbovelj-Vod. Nehote zamujeno naj v nekoliko stavkih nadomestim podpisani.

Kar razlikuje trboveljski mladinski zbor od drugih enakih zborov je v prvi vrsti umetniška stran njegovih izvajanj, nato sodbeni koncertni program ter spontana duhovna zveza s publiko.

Pevovodja g. Avgust Suligoj je ubral pri pevskem študiranju s svojo, po glasovni in talentu izbrano pevsko četo, reket bi, nekako pedagoškim načelom nasprotujočo metodo, on ni šel od lažjega, (pri katerem se vsi naši mladinski pevski učitelji tako radi ustavijo, in to kar za vselej), k težjemu, temveč baš nasprotno. Vzel je, po lastni izjavi, v roke težke stvari, jih z neverjetno energijo toliko časa vadil, da so šle gladko in kar nenkrat se je pokazalo, da je vse ostalo »lahko« postalo mladinskim pevsem vesela igra. Danes so ti pevčki v stanu po več dvotriglanskih aranžmanov, n. pr. narodnih pesmi temo eno same pevске vaje z lahko premagati. Izbrani glasovi, zlasti dečki, so neverjetno čisti, izglajeni, zlasti v srednji legi naravnost sijajni, dostopna jim je več kot polovica male oktav, dočim je skrajna višina (f-g dvočrtne oktav) časih redka, vendar v dečkih glasovih popolnoma jasna in sigurna. G. Suligoj je izdelal vse pesmi deklaratorično, izpilil do potankosti dinamiko in linijo glasov, dal vsem stvarim v resnici umetniško lice, da celo artistično, kar zbor približuje najizvanejšim zborom odraslih. Zaradi tega je to petje frapiralo in jaz ne verujem, da je pri nas mladinski zbor, ki bi bil do tako visoke umetniške stopinje izdelan.

Program je obsegal a capella zborčke in stvari s spremljevanjem klavirja, ki jih je prav umetno oskrboval učitelj g. Milan Pertot. Prav je povedal kolega Osterc v »Jugoslovane«: na programu ni bila nič ena »poceni« stvar, s kakršnimi mladinski pevski učitelji tako izlaska nastopajo. Na

ša mladinska pevska literatura z resnim koncertnim obilježjem je dovolj bogata, da ni reba večno in večno segati po aranžiranih narodnih pesmi. To so »poceni« st ri, s katerimi imajo v primeri v Šuligojevim delom mladinski zbori mnogo resnega opravka, ako so pravilno glasbeno vzgojeni in končno je treba povedati, da je izključna gojitev narodne pesmi močna ovira pri našem glasbenem napredovanju. Ne da se že v neskončnost aranžirati zdaj tako, zdaj tako, vse drugo, kar je že napisano in kar še bo, pa zanemarjati in to je zato, ker je težje in zato potrebuje več znanja, nadarjenosti in truda. Nedeljski koncert, na katerem so bile komaj dve, tri narodne koncertno prirejene izmed 16, je ravno zaradi svoje programne novosti začudil, a tudi užgal, kakor že davno ne kaj podobnega. Publiku pa je tudi takoj čutila, da ni samo med učiteljem in njegovo pevsko mladino iskrena, sorodna, duhovna in srčna vez, temveč, da je bila ta vez takoj po prvih glasovih vzpostavljena tudi med njo in odrom. In to pomeni že uspeh. V tistem hipu, ko vez začne rahločuteča izvajajoča mladina, odpadejo tesni okovi okoli src, prsa zadihajo svobodno, trema se je izgubila kot strah pred lučjo in otroci, pa tudi odrasli, se razpojo in razžilijo in nemogoče je vsak polom. Tako je bilo tudi v nedeljo. Vsa obsežna dvorana je bila en sam radosten vzklík, en sam gromek plosk, eno samo žareče priznanje. In zopet zamorem enako končati: pridite se in še!

Brat Slavko Uršič

Celje, 21. novembra. Komaj dobra dva meseca, odkar si nas obiskal v Celju in oblubil, da se kmalu zopet vrne. Veselili smo se tvojega prihoda. V to naše radostno pričakovanje je došla iz Hercega Novoga žalostna vest, da se ne srečamo nikdar več. Nismo se mogli sprijazniti z mislijo, da bi mogla biti usoda tako kruta in nam utrgati iz naše sokolske uprave najmlajšega člana. Tvoji sorodniki so nam potrdili bridko resnico, da si se v najlepši mladinski dobi, star 26 let, odpravil na pot, od koder ni povratka.

Kot sin narodnega St. Jurija ob lužni železnici si po dovršeni maturi in oficijelni šoli bil neomajen pobornik sokolske misli. V upravi celjske sokolske župe si kot oficir odlično sodeloval in vsi smo te radi imeli.

Izbral si si poklic, da kot jugoslovanski oficir braniš v danem trenutku s trpljenjem priborjeno svobodo. Zato si nam bil še dvakrat ljub in je izguba dvakrat težja.

Zagreblji so zlato srce sokolsko v ljubljenski kršni Dalmaciji. Tebe in tvoje sorodnike zagotavljamo, da nam ostane vedno v spominu. Bodi ti lahka jugoslovanska zemlja, ki si jo tako priskrbo ljubil!

Dve skrajno drzni tatvini

Ljubljana, 21. novembra. Na Glincah se je v pretekli noči pripetila drzna tatvina. V dalmatinski gostilni »Amerike« je bil sredi precej gostov in so bili domači vse večer zaposleni s postrežbo. To pa je izrazil neznani vlomilec, ki se je najprej nahajal poprej kot gost v gostilni, in je smuknil na dvorišče. Ker je bila zunaj trda tema, se je prav lahko pritohtopil do drugih vrat, ki vodijo v gostilničarino stanovanje, in jih odprl s ponarejenim ključem. V sobi je odvil električno žarnico ter se zavaroval s tem proti morebitnemu presenečenju. Nato je premetel sobo in si iz predala male omariče prisvojil vso gotovino, okrog 2.500 Din. Ni pa maral za razno zlatino, ki je bila v istem predalu. Gostilničarka Mahničeva je opazila tatvino šele okrog 1. ponoči, ko se je odpravljala k počitku. Vsa prestrašena je takoj odhitela na stražnico. Stražniki so že ponoči iskali tatu in so bile davi izvršene tri aretacije.

Druga izredno drzna tatvina se je izvršila v istem koncu danes popoldne. V Bartlovo trgovino je prišel okrog 14. neki tuje srednjih let prosit milodara. Tožil je domači gospe, da ne more dobiti dela. Ko mu je hotela trgovka postreči z malenkostjo in mu je pokazala hrbet, že je neznanec stegnil dolgo roko in mahoma pobasal pod suknjico več pletenih jopic in še nekatere malenkosti. Ker se mu je pa zdelo, da ga je trgovka opazila, se je tudi že zasukal in planil iz trgovine. Za tatoma se je pričela divja gonja, ob enem pa so Bartlovi tudi hitro telefonirali na stražnico. Tatu bi domači ljudje sami ne obdržali in so ga mogli ukrotiti šele priklicani stražniki. Povezali so ga in spravili na policijsko upravo. Bil je to bivši knjigovez A. I., ki ima na vesti že več takih grehov in ga bodo po zaslišanju seveda predali sodišču.

Zagrebske Slovenke!

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu bo priredila v soboto 5. decembra Miklavžev večer v dvorani Sokolane na trgu Kralja Aleksandra. Ker se izvede prireditve v velikem obsegu, vabimo k sodelovanju vse naše narodne čame. Damski sestanek bo v torek 24. t. m. ob 20.30 v društvenih prostorih v Gunduličevi ulici 29, telefon 68—65. Pri tej priliki se bo govorilo tudi o splošnih potrebah našega zagrebskega ženstva.

Hmeljski trg

Zatec, 21. novembra. h. Tendence je bila v preteklem tednu mirna. Na deželi ni bilo velikega nakupovanja. V Zatecu je znašal dnevni promet približno 150 stotov. Kupci so bili tudi v tem tednu skoraj izključno inozemci. Ceno 180 do 350 Kč, in sicer za prvovrstni hmelj 325, za srednji 270 do 310 in za slabši hmelj 180 Kč. Hmeljarji so zelo rezervirani. V Usteku in v Roudnicah ni bilo prometa, ker je le malo zalog. Javni markacijski urad v Zatecu je registriral 117.000 stotov. Belgijska vlada je ponudila češkoslovaški vladi tako nizek uvozni kontingent za češkoslovaški hmelj, da ga hmeljarji ne morejo sprejeti. Hmeljarji zahtevajo določitev po produkciji piva in po dejanski potrebi hmelja.

Vremensko poročilo

Zagrebska vremenska napoved za danes: Večinoma oblačno, zmerno hladno in stalno. Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Še nobene bistvene spremembe, v začetku prihodnjega tedna mogoče nekoliko toplejše vreme.

Naši kraji in ljudje

Orkester „Sloge“ na novinarskem koncertu

Dirigent Heri Svetel o stremiljenih »Sloga«, največje glasbene organizacije naših železničarjev

Ljubljana, 21. novembra. Miza se 1. decembra. V Ljubljani jih je malo, ki ne bi vedeli, kaj to pomeni. Državni praznik, kajpak — a še nekaj. Tega dne zvečer je v Unionski dvorani tradicionalni novinarski koncert. V znamenju novinske veselice se na tem koncertu zbere vse, kar v našem mestu kaj pomeni: elita, soveda, pa tudi zastopniki najširših slojev. Ze celo desetletje je to najodličnejša in hkrati najbolj demokratična na-

Heri Svetel

redna predstavitev praznične sočinenja. Letošnji novinarski koncert ne bo niti malo nasetal na prejšnji. O tem pravi program, ki vsebuje same učinkovite in enakevne točke, pa tudi splošno zanimanje za to prireditev se že danes vidno kaže.

Na novinarskem koncertu dne 1. decembra se bo prvič predstavil občinstvu orkester narodno-železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Izvajal bo takoj po državni himni navadno interesno skladbo Rusa A. Ljadova »Osem ruskih narodnih pesmi za orkester«. Tako se bo agilen »Sloga« nudila prilika, da pokaže svoja umetniška stremiljenja tudi v pravcu orkestrske glasbe.

Oglasili smo se pri dirigentu »Sloga« orkestra g. Heriju Svetelu, ki je duša vsega glasbenega življenja v »Slogi«. Ze od l. 1926. uspešno vodi zbor, godbo, orkester in šolo tega največjega glasbenega društva naših železničarjev. Pod njegovim vodstvom se je »Sloga« razvila v to, kar danes je. Njegovo resno umetniško stremiljenje daje najboljšje jamstvo, da se bo razvila še nadalje po smotrno začrtanem programu.

G. dirigent Heri Svetel nam je ljubeno postregel z vsemi podatki.

Kdaj in kako je bila ustanovljena »Sloga«? smo vprašali najprej. — »Sloga« se je razvila iz zabavnega oddelka Zveze jugoslov. železničarjev in je l. 1924. samostojno stopila na plan. Prvotno je imela samo moški zbor in godbo na pihala; nje prva glasbena voditeljica sta bila zborovodja Franc Podbregar in kapelnik Josko Simonič. Za njima je stopil na mesto Mirko Premelj in pozneje g. Bučar, ki je precej časa uspešno vodil godbo, tako da mi je lahko bilo prevzeti že dobro vpeljan aparat. L. 1927. je »Sloga« ustanovila svojo glasbeno šolo. Ze od samega začetka sem se trudil, da bi organiziral koncertni orkester; zdaj, ko ga imamo, je moja želja, da bi se v okviru »Sloga« ustanovil še komorni zbor; upam, da bo prej ali slej tudi to uslo.

Ali tvorijo »Sloga« sami železničarji? Koliko članov imate?

— Po pretečni večini imamo železničarje. Godba šteje preko 50 godbenikov, zbor, ki se je l. 1926. razvil v mešano, ima okrog 90 članov, orkester 40 članov, dočim obiskuje šolo 240 gojencev.

Kako ste notranje organizirani?

— »Sloga« vodi v organizacijskem pogledu izvršni odbor, ki mu je sedaj na čelu inž. Franc Zelenko. Drugače je delo vedno razdeljeno med oddelke. Kot glasbeni vodja moram priznati, da ima odbor izredno razumevanje za vsa naša glasbena stremiljenja in za velikopotezno umetniško povzdiga. Celotno v primerih, ko je bilo odločno, da se naši veliki koncerti ne bodo mogli finančno kriti, je odbor z navdušenjem dal na razpolago vsa sredstva, samo da se uveljavita naše resno hotenje in naša ime. Veliko koristi »Slogi« tudi podpora oblasti, predvsem železniške direktorja. Sedanjí direktor g. dr. Borke je takoj ob svojem nastopu pokazal veliko naklonjenost našemu društvu. Zelo nam je bilo pomagano, ko smo dobili na razpolago bivše restavracijske prostore v Ljubljanskem dvoru, kjer imamo zdaj šolo, društvene prostore in dvorano za komorne koncerte. Organizacija »Sloga« je potemtakem zelo dobra in zmiselna, kar se jasno kaže tudi v nje uspešnem razvoju. Opozoril bi Vas zlasti na glasbeno šolo »Sloga«: ob začetku je imela 31 gojencev, in dve učni moči, danes — po štirih letih — ima 240 gojencev in 11 nastavnikov.

Cemu smo ustanovili lastno glasbeno šolo? Ne da bi hoteli s komurkoli tekmovali; hoteli smo samo zadostiti nimni potrebi naših železničarjev. Saj veste, železničarji so bolj slabo plačani, zato ga tudi niso mogli pošiljati svojih otrok v glasbene šole, ki imajo visoko uokovino. V naši šoli smo določili minimalno uokovino; kajpak, zaradi tega mora odbor za šolo precej žrtvovati.

Kakšna glasbena stremiljenja vodijo Vas, g. dirigent, in »Sloga«?

— Odkar »odim« »Sloga«, imamo vedno pred očmi namen, gojiti v vseh oddelkih društva resno glasbeno umetnost, vendar tako, kakor nam veljavno naše kulturne potrebe. Z drugimi besedami: izoblikovati se vsake enostranosti in vsega, kar bi bilo nezanimivo. Hočem, da »Sloga« ne bi bila korpus za pocestne koronice in za zabavo ne prireditelj, marveč da bi se naš železničarji vzpajali za pravo glasbeno umetnost. Rekel sem, da nam program narekujejo kulturne potrebe. Temu primerno torej gojimo historično glasbo, ki so jo do-

stoj pri nas zanemarjali. Ne maramo se zapirati v ozke meje, marveč se v časovnem in teritorialnem pogledu usmerjamo svetovno. Mirno lahko trčim, da sem vzgojil v članih prepričanje o potrebi takega dela in našel dovolj razumevanja i pri orkestru in zboru i pri društvenem odboru. Društvena šola se programatično šele razvija; poudarjam pa, da jo skušam usmeriti povsem sodobno, čeprav poleg sodobne glasbe zadosti gojimo tudi ostale, starejše stile, kar je za pravo glasbeno vzgojo velikega pomena.

Kakšne načrte imate za tekočo sezono, g. dirigent?

— V najbližjem času, 1. decembra, nastopimo z Ljadovim na Vašem novinarskem koncertu. Nadalje nameravamo prirediti še nekoliko komornih koncertov; dosedanja dva sta v vsakem pogledu lepo uspela; ne pozabite, da najvišja vstopnina znaša 6 Din, torej ni čuda, če si zgolj z navadno časniško reklamo pridobivamo občinstvo. Te koncerte prirejamo v večji dvorani; manjšo dvorano pa smo namenili za še intimnejše glasbene večere. Tako bomo tu priredili koncert predklasične arje, klavirski koncert, koncert s klavirskim triom in kvartetom. Na programu imamo manjši zborovski koncert, večer komornih skladb in celo koncert oboe in fagota. Po možnosti bomo vse te koncerte

uvajali z majhnim predavanjem, ki naj poljudno pojasni zgodovinsko plat programa ali ga glasbeno interpretira. Pa še nekaj zanimivega Vam lahko povem: Ali ni opaziti, da se po naših hišah nič več ne sliši hišno muziciranje, ki je nekoč zelo oveto? Za glasbeno življenje in sploh za kulturni razvoj bi bila velika škoda, če bi to domače glasbeno udejstvovanje popolnoma in za vse čase izrinila mehanična glasba. Zato se bomo kar moči potrudili, da povzdignemo veselje do hišnega muziciranja. V ta namen nameravamo prirediti v mali dvorani družabne glasbene večere, na katerih bi ljubitelji glasbe, ne poklicni godbeniki, sami pokazali, kaj in kako muzicirajo doma. Taki večeri bi bili kajpak brez kritike in nihče ne bi zahteval virtuoznosti; to bi ne bili koncerti, marveč družabne prireditve. Veselje do dela pa bi vzbujali tako, da bi sodelujočim podarili lepe izdaje glasbenih del in jih tako vzpodbudili k še intenzivnejšemu glasbenemu udejstvovanju.

Ali imate tudi kaj ekspanzivnih načrtov? — smo vprašali g. Svetela h koncu, hoteč tako zaključiti to krajo njegovega časa.

Brez dvoma! »Sloga« bo tudi v ostalih železničarskih centrih organizirala glasbeno življenje železničarjev s podobnimi metodami in sredstvi. Ima podružnici v Novem mestu in Jesenicah. Letošnji skupni nastop godb »Sloga« in »Drave« pa kaže nadaljnjo pot; obe organizaciji bosta tudi v bodoče prirejali monstre koncerte in gojili v ta namen simfonično glasbo.

Delovanje Jednote na Nizozemskem

Kako delajo napredni in kako rovarijo nasprotniki

Brussum, sredi novembra.

Kakor povedo, tudi tu vlada kriza. Sicer je še toliko ne občutimo, kakor po drugih državah, vendar nam plače utrujajo, delati moramo trdo, življenje je težje kakor pred par leti.

Slovenec imamo tu dve društvi: Jugoslovensko podporno jednoto in Društvo sv. Barbare. Naša Jednota šteje blizu 100 članov in napreduje dobro. 18. oktobra je priredila slajno uspešno vinsko trgatev, o kateri je »Jutro« že poročalo. Prireja vsako drugo nedeljo v mesecu društvene sestanke. 8. t. m. smo imeli tak sestanek in smo se pogovorili o prazniku uedinjenja in o Miklavževanju. Narodni praznik bomo slavili 6. decembra, a Miklavževanje smo odbili. To še vsakdo toliko zasluži, da kupi svojim otrokom, medtem ko so v Trbovljah sirota, ki še kruha nimajo. Zato smo zbrali na sestanku 18,75 gld., iz blagajne se je dodalo 27 gld., skupaj 45 gld. ali 1000 Din. Ta denar se pošlje v Trbovlje, Hrastnik, Zagorje.

Sv. Barbara pa dela baš nasprotno. Na njihovem sestanku je neki član predlagal, da bi tudi oni zbrali denar za revne otroke v domovini. Toda predlog je bil energično odbit od odbornikov. Rekli so, da naj država sama skrbi za otroke, ter, da je Bog sam sebi najprej brado ustvaril... Na vsakem njihovem sestanku pobirajo ali za orgle ali za cerkev, ki jo menda nameravajo zidati tu. Rovarijo proti našemu društvu, češ, da nas bodo pomeli s železnimi metlami. Toda mi nimamo strahu! V našem društvu so vsi možje na pravem mestu, so narodni in ljubijo svojo domovino. Ne strahujejo se materi-

nega jezika, kakor nekateri pri nasprotnem društvu.

Dalje hoši tod okrog neki organizat, ki je nedavno prišel iz domovine. Svoj čas je bil menda feldvebel in zdaj hoče po svoje ljudi »zavarovati«. Kamor pride, pravi: Kdor se ne dá zavarovati, bo izgubil službo ali pa bo izgnan iz Holandije. Ali pa: Kdor ni član sv. Barbare, bo poslan v Jugoslavijo, ker bodo v zameno od tam dobili take, ki bi radi bili Barbarčani.

O gospod se hudo moti! Podjetniki ne vprašajo, ali si feldvebel, samo da si dober delavec. Če se pa kdo kaj pregreši, zleti na cesto pa naj je rdeč, črn ali pa bel. Želim, da nas fanatiki pustijo v miru, sicer se bomo pogledali drugje.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Trenchcoate, suknje, obleke, perilo l. dr.

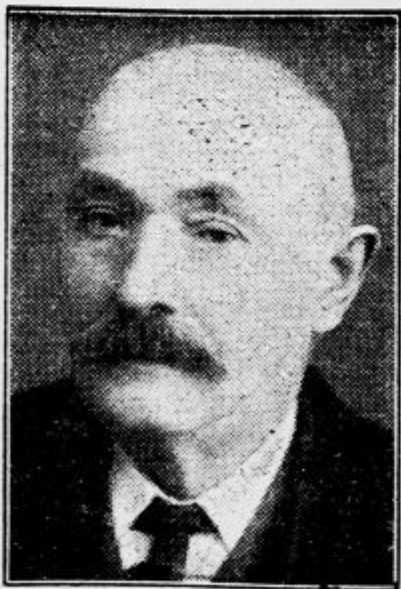
A. Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

V spomin glasbeniku Lovrencu Kubišti

Celje, 21. novembra.

Pred četrmi smo pokopali na celjskem okoliškem pokopališču obče znanega goop. Lovrenca Kubišto, kapelnika Celjskega godbenega društva in bivšega učitelja Glasbene Matice v Celju. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali številni prijatelji in njegovi bivši učenci, ki so tako izkazali

zadnjo čast moči umetniku, ki je vse svoje življenje posvetil samo glasbi, zlasti pa se je v svoji mladosti in moški dobi izrazito udeleževal na kompozitorskem polju v Zagrebu, Postojni, Gorici in drugod. Znan je pa bil tudi pri raznih orkestrskih kot spreten in odlični instrumentator.

Kubišta je bil rojen l. 1863 v Vojnovih pri Bratislavi v češkoslovaški kot sin učitelja. Glasbo je študiral v Pragi na tamkajšnjem vojaškem konservatoriju, kjer je dobil dovršeno izvežbanost zlasti v vilojini pri zavodnem ravnatelju Penavltzu. Vstopil je v godbo zagrebškega 101. pešpoka, kjer je kmalu postal kapelnikov namestnik in je dosegel s svojimi močnimi

kompozicijskimi na številnih javnih koncertih velike uspehe. Kritike iz onih mladih in pa zrelejših let ga hvalijo tudi kot prvostnega solovojolinista. Njegova prizadevanja za mesto kapelnika so pa ostala neuspešna, čeprav je imel za to najboljša priporočila odličnih glasbenikov, med drugimi Ivana pl. Zajca in Nikole Fallera, ki ga je celo predlagal za dirigenta zagrebške opere.

L. 1900 se je dal vpokojiti in se je preselil v Postojno, kjer je s svojim visokim zmoglostmi in iskreno ljubljeno posegel v slovensko glasbeno življenje in mu pripomogel v mnogih ozirih do lepih uspehov. Znan je bil njegov 20-članski orkester; enako tudi njegova godba na pihala. Obenem pa je vodil tudi učiteljski pevski zbor postojnske Glasbene Matice. L. 1909. je odšel kot glasbeni učitelj na šolo Glasbene Matice v Gorico, kjer je organiziral več godb na pihala in pevskih zborov v tamkajšnji širši okolici. Želja, da bi preživel svoja stara leta v miru in sreči v solčni Gorici, se mu žal ni izpolnila. Z vojno napovedo Italiji l. 1915. je moral bežati v zaledje in se je naselil v Celju, kjer je bil nastavljen kot učitelj na šoli Celjskega godbenega društva in po pritrutju na celjski Glasbeni Matici, ki jo je zapustil šele v šolskem letu 1922-23. Zanj je leta je še mnogo instrumentalni, do kler mu ni v petek 13. t. m. srčna kap pretrgala niti življenja.

Bodi obranjen odličnemu glasbeniku, vedno narodno zavednemu sinu bratskega češkoslovaškega naroda trajan in časten spomin!

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne »Franz Josefove« grenčice, ki dosega zaradi tega, ker čisti kri, žledec in čreva, pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih, največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Poverjenikom Vodnikove družbe

Pisarna Vodnikove družbe pravkar razpošila letošnje družbine knjige. V ponedeljek bodo odposlane za vso bivšo ljubljansko oblast, obenem pa pridejo na vrsto tudi kraji izven Slovenije.

Vodnikova družba nujno prosi p. n. poverjenike, ki še niso poslali letošnjih članov in članarne, ki pa so pred mesec obljubili, da ostanejo družbi zvesti, naj čimprej pošljejo priglasila in denar Družbina pisarna jim bo nemudoma dostavila knjige.

Prav tako se Vodnikova družba obrača do vseh poverjenikov brez izjeme s prošnjo, da ji skušajo sedaj, ko lahko opozor-

jajo na letošnje lepe in zanimive knjige, pridobiti še novih članov. Ker so bile prejšnja leta nekatere knjige po izidu publikacij razprodane, je Vodnikova družba letos natisnila večje število knjig, da lahko ustreže tudi onim, ki so se šele po izidu knjig odločili, da postanejo nje člani. Torej je letos zadostna zaloga novih knjig in lahko pisarna izvrši vsa naknadna naročila.

Vse prijatelje slovenske ljudske knjižice prosimo, da v teh dneh agitirajo za Vodnikovo družbo in ji pridobivajo za leto in za nadaljnje leto novih članov. Na delo za Vodnikovo družbo!

Senzacija, o kateri govori vsa Ljubljana, je Ufina, po Eriku Charellu s vsem razkošjem inscenirana veleopereta

Lillian Harvey
* Willy Fritsch
* Lil Dagover
* Conrad Veidt

Kongres pleše

Predprodaja dnevno od 11. do 1/2 13. ure
Dopolnilo FOXOV ZVOČNI TEDNIK
Predstave danes v nedeljo ob 3, 5, 7. in 9. zvečer.

Vsak si mora ogledati to bajno filmsko veledelo!

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Rdeči križ v Metliki

Glede na veliko potrebo in na pobudo našega sroskega načelstva se je ustanovil 29. oktobra za metliški srez krajevni odbor Rdečega križa s sedežem v Metliki. Na ustanovnem obnem zboru so bili prisotni: duhovščina, okoliški župani, učitelstvo, trgovci in drugi.

Zbor je otvoril srečni načelnik, ki je s jednatno besedo orisal bodo ljudstva in s tem potrebo po ustanovitvi preproste in človekoljubne organizacije. Obenem je pozival prisotne, naj vsakdo po svojih močeh postane propagator idej, ki jih označuje Rdeči križ. Na koncu govora je zdravil Nj. Vel. kralju kot najvišjemu zaščitniku RK. Sreski podnačelnik g. Znidaršič France je v izbrnem predavanju podal zgodovino, ustroj, namen in delovanje RK, tajnik oblastnega odbora RK iz Ljubljane g. Maharič pa nam je v lepih besedah pojasnil način delovanja RK ter nas zagotovil, da dobi prebivalstvo našega sresa potrebno pomoč, kajti akcija za pomoč Belih Krajin dobro uspeva.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik sreski načelnik Karlovar Ernest; podpredsednik narodni poslanec Makar Daniel; podpredsednica, soproga sodnega svetnika Širkova Vilma; tajnik Franc Lojze; blaginjak učitelj Vilfan Maks; skladničnik trgovec Malčič Ivan. Odborniki: sreski podnačelnik Znidaršič France; prošt Cesar Gregor; župan Golija Ivan; šolski upravitelj Barle Konrad; notar Rant France; banski svetnik Nemanuš Jože; sreski zdravnik dr. Pavešič Ivo in gostilničar Kopinič Julij.

Novoustanovljeno društvo že dobro funkcionira. Prejelo je že od občine Stare Loke vagon raznih živil, ki jih je razdelilo med najbogatije po suhi oškodovano ljudstvo. Za izredno velikodušnost in dobro srčnost starošolskih občanov se krajevni odbor RK in vse prebivalstvo metliškega

sresa najiskroneje zahvalujeta in šelika enakih posameznikov. Zagotavljamo darovalce, da tudi naše roke ne bodo prazne, ako jih zadene kdaj nesreča.

Na lovu ustrelen otrok

Šoštanj, 21. novembra.

V petek se je po našem mestu raznesla vest o hudi nesreči na lovu, ki se je zgodila prejšnjega dne popoldne v Belih vodah in katere žrtev je postala 7letna pestinca.

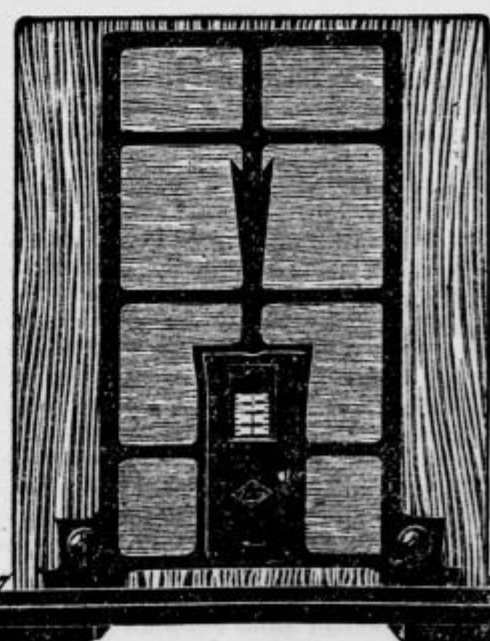
Tukajšnji kmeti trgovca Anton Rožič je priredil v četrtek v svojem lovišču v Belih vodah lov na smjake. Med povabljanimi lovci je bil tudi znani dobi strelce Franc Jerak, najumnik Studenske kmetije pod Sv. Križem. Bilo je blizu 15. ure, ko je Jerak, ki je stal v gostem grmovju, zapazil, da so pri nekaj gnali po jarku proti njegovemu stojšču. Ko so bili pri že prav blizu njega, je videl na dober streljaj od njega, da se giblje med gostim grmovjem nekaj sivkastega. Brž je pomiril in sprožil. Silno pa se je prestrašil, ko je iskal plen, a je našel v grmovju ustreleno deklino.

Krogla je nesrečno žrtev po naključju zadela za desnim ušesom in izstopila na levi strani vratu. Strel je bil smrtonosen, ker ni otrok kazal, ko je prišel Jerak do njega, nikakoga življenjskega znaka voč. V nesrečni žrtvi je spoznal prestrašeni lovec Miciko Štitarjevo, edino hčerko staršev, po domače Potočnikov. Ni mu kazalo drugo, kakor da je šel o strašnem dogodku obvestiti starše, ki jih je nenadna smrt njihove edinke hudo zadela.

Jerak se je takoj podal v Šoštanj, kjer je prijavil tragični dogodek orožnikom. Ker je bila to le nesreča po naključju, je izstala sodna komisija na lico mesta. Nesrečnega otroka, kateremu je drugam namenjena krogla nehoti končala mlado življenje, bodo v nedeljo položili v pralni grobnik.

Debata o Miklavževem darilu

se je končala in je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

1. Darilo mora biti trajne vrednosti.
2. Biti mora moderno ter odgovarjati zahtevam sedanjega časa in okusa.
3. Biti mora tako, da izpolni staro željo obdarovanca, a ga kljub temu preseneti.

Tem zahtevam najbolje odgovarja

radijski aparat

Naša velika izbira, nizke cene in ugodni plačilni pogoji Vam omogočijo nabavo prav takega aparata, ki bo odgovarjal vsem Vašim željam.

RADIO LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 5.

Bridkosti naših ljudi v Nemčiji

Iz Westfalskih revirjev prihaja bolesten klic na pomoč. Uprava mesta Gladbecka, na katerega področju živi veliko število naših westfalskih rojakov, je vročila inženzerem posebnost obvestila, v katerih je izrečeno od 1. novembra dalje ukinitve vseh podpor revirnim inženzerem zaradi velike boje, katere vlada v nemškem narodu in zaradi nezadostnih javnih sredstev. Da to suhoparno obvestilo dobi še svojo posebno ostrino, je v njem vsebovano tudi priporočilo, naj se prizadeji v svojem lastnem interesu skupno s družino čim prej vrne v svojo domovino.

Tako usodo torej doživljajo naši rojaki po 30, in 40-letnem težkem in marljivem delu, ko so za prospeh nemške westfalske rudarske industrije dali vse svoje sile in svoje zdravje! To ni samo brezsrčna kapitalistična nehumanost, ukinitve podpor in nasvet k izselitvi od strani javne nemške oblasti, je tudi izraz nesocialnega in sovražnega razpoloženja nasproti našemu živju. Odrdbno mestne uprave Gladbecka je z nepopisnim veseljem pozdravila zlasti Hitlerjevo nacionalistično časopisje, kar pomeni, da je odredba javne oblasti v izrazitih intencijah nacionalističnih nemških krogov. Stvar ima zato tudi nacionalen značaj in tako se mora ustiliti dvom v nujno stvarno potrebo takih ukrepov. Vemo, da je v Nemčiji stiska kakor je povsod na svetu, tudi v onih državah, kjer tisoč in tisoč Nemcev dobro živijo in se bogatijo. Naš človek ni med Nemci nikdar dobro živel, o bogatstvu ne more biti govora, saj nihče ni mogel nikdar priti. Vsako je v brezposelnosti ali v starosti navezano na javno podporo. Naš življenj je v Westfaliji skoraj do popolnosti naturaliziran, med njim in domačini skoraj ni razlike, razen formalne državne pripadnosti. Mnogi domovine niti niso videli, mnogi niti materinega jezika ne znajo. Zato je prav neumno, ako nemške oblasti hočejo nesocialne čine, ki imajo svoj pravi motiv v hotelih nacionalističnih elementov, maskirati s formalnostjo o državni pripadnosti.

Premalo so gospodje premislili daleko-odmaknjen ukrepov proti vsemu in vsakemu korektnim tujim državljanom proti so-

cialno najbikšejšim delavcem, starcem in invalidom. Pri nas v Jugoslaviji ima nemška industrija dober trg mnogo nemškega kvalificiranega delavstva je pri nas v dobrih službah, ko se more govoriti, da odjedajo domačinom kruh. In tudi pri nas je kriza in pomanjkanje sredstev in dela. Represalije bi bile gotovo neprijetne. Priti bi pa brezposojno morale.

Uprava mesta Gladbecka je pod pritiskom socialne in treznije misleče javnosti svoje ukrepe sicer prekalala, vendar nevarnost ponovitve ni odstranjena. Mnogi drugi mest se peča s podobnimi mislimi. Morda je Gladbeck nameraval služiti drugim mestom za vzgled.

Nemci imajo dobro socialno zakonodajo. Poleg starostnega, invalidnega in brezposelnega zavarovanja poznajo tudi tzv. »Krisen- und Fürsorgeunterstützung«. Glede starostnega in invalidnega zavarovanja imamo z Nemčijo posebno socialno konvencijo; v pogledu ostalih vrst zavarovanja in javne pomoči pa konvencije ni, zato naši ljudje niso zadostno zaščiteni. Po zakonu so sicer izozemljeni izenačeni s tuzemci, toda samo pod pogojem, dokler jim je bivanje v tuzemstvu dovoljeno. — Vidimo, da inženzeri izganjajo, ker so po 40 letih dela, množena dobička in plačevanja davka postali nezmogljivi za delo in zato — nadležni. Bridka ironija je to. V prvi vrsti je potrebno, da se socialno-politično konvencijo razširi in se z njo zaščiti naši najbikšejši državljani: brezposelni in starci. Ako bi nemške oblasti skušale še v napredni praktični s takimi drakonskimi odredbami, potem morajo priti najskrajnejše represalije, da vzamejo sapo nemškimi nacionalistom. Vse je razumljivo, toda narit, da hoče Nemčija reševati svojo krizo z najbolj nesocialnimi čini proti najrevnejšim tujim državljanom, pa nikakor ni razumljivo in ima popolnoma druge motive.

Menda se morajo v kratkem pričeti z Nemčijo trgovinska pogajanja. Ob tej priliki je treba sprožiti vprašanje popolne zaščite naših onemoglih in brezposelnih westfalskih rudarjev. Gre za petdesetstotno duš!

Življenje v Argentini

Buenos Aires, sredi oktobra 1931.

Jugoslovanski delavski tečaj v Buenos Airesu

Skupina jugoslovanskih intelektualcev, na čelu ji naš primorski rojak, arhitekt Viktor Sulčić, se je odločila za hvalavredno akcijo, ustvariti našemu delavstvu nujno potrebne in koristne delavske večerne tečaje, v katerih se bo poučeval španski jezik, knjigovodstvo in praktične tehnične vede. To bi delavstvu zelo dobrodošlo zlasti pri iskanju dela, kajti po dovršenem tečaju bo dobil vsak posetnik tečaja tudi diplomu. Kurzi so brezplačni ter igra pri akciji glavno vlogo nesebičnost oziroma požrtvovalnost omenjene skupine, katero tvorijo: arh. V. Sulčić, arh. Harold Bilinić, graditelj Stevo Mihajlović, Albert Viller, inž. Terčič, dr. Kijuder, Peter Čokotli, Martin Košuta, graditelj Bosnić, Josip Novine in Srećko Ferfolija. Ker ni bilo mogoče od jugoslovanskih oblasti dobiti nobene podpore, je bila za nabavo šolskih potrebščin, miz, stolov, tabel, risalnih desk itd. prirejena med tujakšnji jugoslovanski rodoljubi nabirala akcija, ki je dobro uspela. Vsekarer pa bi bilo potrebno, da bi prišla iz Jugoslavije, če ne denarna pomoč, pa vsaj pomoč v strokovnih knjigah, katerih tu ni na razpolago, kar bo zelo oviralo normalen potek kurzov. Razne jugoslovanske književne založbe bi prav lahko krtovala po nekaj izvodov knjig ter jih v ta namen poslale v Buenos Aires našim oblastem. Tečaji bodo začeli že začetkom novembra.

Prireditev Slovenskega prosvetnega društva II.

V veliki angleški plesni dvorani »Principe Jorge« se je vršila v nedeljo, dne 25. oktobra dobro obiskana prireditev Slovenskega prosvetnega društva II. Igrali so dramo Ka. Meška »Matje«, sledile pa so razne deklaracije in pevске točke. Po sporedu se je razvila prosta zabava, združena s plesom, ki je trajala do polnoči. Videti je, da se slovenska društva v Buenos Airesu precej gibljejo, kajti skoro vsak mesec imajo po eno prireditev, ki gmočno sloer prav dobro uspe, vendar bi bilo treba gledati tudi na moralni učinek.

Črn dan za argentinsko aviacijo

Dne 30. oktobra so se vršili letalski manevri nad mestom Rosario de Sta. Fe, z novim argentinskim tipom letal Dewoitte,

ne. Poskus se je zelo slabo obnesel, kajti od 10 novih letal se jih je šest ponesrečilo. Beležiti je tudi eno smrtno žrtev. Trideseti oktober je postal črni dan argentinske aviacije.

Trile novi parniki

Tekom oktobra so pripili v tujakšnje luko trije novi parniki, ki bodo opravljal redno službo med Evropo in Južno Ameriko: »Monte Rosa« last »Hamburg-Süde«, »L' Atlantique« od Cies. Francaises de Navigation-Bordeaux, ter »Cabo San Augustin« od »Ibero-Lloyds« v Barceloni.

Prva od navedenih ladij je motorna, omotnega razreda s kabinami in navadnim tretjim razredom. Ladja je istoga tipa kakor »Monte Pascoal«, vendar je bila šlo pred kratkim dograjena. Ima 6 palub, njena kapaciteta je 20.000 registriranih ton ter je 170 m dolga in 22 m široka. Giblje se s hitrostjo 16 milj na uro. Prostora ima za 1000 potnikov.

»L' Atlantique« je nova francoska luksuzna ladja in je sploh največji parobrod, ki vozi v Južno Ameriko. Ta kolos ima celih 40.000 reg. ton, z 10 palubami, od katerih so nekatere namenjene le za sport, kakor tenis, golf in plavanje. Poleg velikega kopalnega bazena je lep prostor za solnečenje in pod palubo dvorena za mehano-terapijo. Raznim salonom je priključena kavarna z verando, oz. teraso. Ladjo križa v njeni dolžinski smeri dolga »sulica«, pravi »Boulevard« z najfinjšimi vseskovnimi trgovinami. Ta avenija je dolga 150 m ter so na njej postavile največje pariške luksuzne trgovine. V luksuznem razredu ima prostora 160 potnikov, v prvem razredu 302, v drugem 52, v tretjem 664, torej skupno 1210 oseb, posadka pa šteje 700 moš.

Tretja nova ladja, ki pa za naše ljudi ne prihaja v poštev, je španska »Cabo San Augustin«. Je nekoliko manjša od »Monte Rose«, 18.000 ton s štirimi palubami, dolga 155 m in navihavi 18 milj na uro. Zgrajena je bila v Bilbau na Španem. Parnik ima tudi radiotelefonijo z radijem 5000 milj, tako da je mogoče vsak čas govoriti

Razvoj tuberkuloze pljuč in moderno zdravljenje

Slovenci imamo že nekaj poučnih spisov o tuberkulozi. V naslednjem bom skušal po ljudno opisati razvoj in zdravljenje žlezne in pljučne tuberkuloze pri otrokih in pljučne tuberkuloze pri odraslih.

V odpornem organizmu se tuberkuloza razvija veliko težje ali pa le v lažji formi ter se tem hitreje zopet ozdravi.

Krepki ljudje, ki prihajajo iz zdravih krajev v mesta in niso preboleli otroške tuberkuloze, se hitro okužijo in največkrat podležijo, dočim kažejo drugi, ki že več rodo žive v istih razmerah, veliko odporno moč ter le redko resneje obole. Iz sanatorija Topolšice poznam par Črnogorcev, ki so bili doma pravi junaki, nikoli bolni, po naravi neodporni proti tuberkulozi. Pozneje so prišli v Beograd in se tam okužili s tuberkulozo, ki je pri njih tako zelo hitro napredovala, da jih niti sanatorijsko zdravljenje in vsi operativni pripomočki niso mogli rešiti.

Moderna veda je zelo napredovala v pogledu ugotovitve začetne tuberkuloze, to posebno pri otrokih. Z modernimi pripomočki se danes ne samo lažji primeri popolnoma in hitro ozdravijo, ampak tudi težji, pri katerih prej zdravljenje ni bilo uspešno: celo izred najtežjih obolenj, kjer se more pravočasno izvršiti operacija, jih mnogo zopet okrova. Kdor je imel priliko bivati dalj ča-

sa v sanatoriju za pljučne bolezni, se je lahko prepričal, kako odlični so uspehi z modernim operativnim zdravljenjem pljučne tuberkuloze pri težkih bolnikih.

Ugotovitev prvega početka tuberkuloze je danes zelo važna, saj spada v glavem žve v otroško dobo. Otroci ob rojstvu nimajo tuberkuloze, ker se direktno ne podeduje. Vendar je otrok že po naravi bolj sprejemljiv za njo. Otroci se lahko okužijo v neposredni okolici bolnikov z odprto tuberkulozo, pa tudi z mlekom inficiranih krav. V nezdruvljivih stanovanjih, posebno v industrijskih krajih, je možnost okužitve zelo velika.

Začetek pljučne tuberkuloze se pri otroku navadno javlja kot majhno ognjišče v velikosti ugraha v pljučih. Na mestu kjer so se naselili bacili, recimo pri precej odpornem otroku, nastane malo vnetje, začne se boj celoga organizma proti sovražniku. Po krvi in mezovalnih žilicah organizem pošlje na napadeno mesto obrambna sredstva zoper tuberkulozne bacile. Napadeno mesto se obda z gostim vezivom, bacili ne morejo dobiti hrane, zamro, na dotičnem mestu nastane mala brazgotina, časih mesto ovasti. Prvi napad je organizem s svojimi odpornimi močmi gladko odbil in ga uničil.

Če se napad tuberkuloznih klic ne prestra- ponavljajo, odporna moč telesa peša, klice se počasi začne razvijati v okolico in pridejo po mezovalnih žilicah naprej do mezovalnih žlez. Zleze so kakor nekaka cedila: kar je škodljivega zadržje v sebi. Tako tudi tuberkulozne bacile: žlezne se vname in boi so začne ponovno. Ako ima telo še zadosti re-

v obeh smerah. Tudi kino je na ladji. Pro- stora je na njej za 900 potnikov.

Prihod dveh novih argentinskih vojnih ladij

Začetkom oktobra sta pripili v Buenos Aires dve novi argentinski bojni križarki, dograjeni v ladjedelnici »Orlando« v Livornu. Sta to »Almirante Brown« in »25 de Mayo«, obe istoga tipa in iste nosilnosti. V tehničnem oziru sta zares krasni. Vsi topovi se nahajajo v oklopih stolpov, samo strojnice ter brzostrelni protiletalski topovi so na prostem krovu. Jambor je samo eden, seveda ves iz železa. Na njem se nahajajo poveljniški most, opazovalnica za topničarskega oficirja signalizacijski most, žaromet in dve strojnici. Poleg tega ima vsaka križarka še zrakoplov, dvokrilni,

dvoedezni hidroplan. Novi ladji sta bili svečano prevzeti od argentinskih oblasti ter izročeni v stalno službo.

Kobilica nadloga tujim Argentincem

Pretekli mesec so začeli velikanški roji kobilic poplavljeni cele provincie in teritorije v Argentini. Škoda, ki jo dela ta mrčes, je zelo občutna. Kobilice so skoro popolnoma upustile več rodovitnih pokrajin v provinciah Santa Fé in Cordoba ter v Chacu. Vlada je dala na razpolago velikanške kohline pločevinastih brzgalnic plamena, s katerimi je borba proti kobilicam prav uspešna. Če boj proti kobilicam ne bo uspel, bo tudi del našega ljudstva močno oškodovan, ker lahko naši sezijski delavci izgube zaslužek. K sreči so izgledi za letošnjo žetev tako izborni, da lahko pričakujemo normalno žetev.

Borba proti brezposelnosti

Brezposelnost vedno bolj narašča tudi v naših krajih — Treba je sistematične borbe za omiljenje te najhujše socialne nadloge povojnega časa

Socialni delavec, ki živi v velikem industrijskem centru, nam piše o tem prečem in za ves naš narod izredno važnem problemu naslednje:

Brezposelnost s svojimi strašnimi socialnimi in moralnimi posledicami narašča dan za dnem tudi v naših krajih v strahotnem obsegu. Dan za dnem čitamo v listih, kako se ustavlja ali omejuje obrati, ki so dajali delo in zaslužka tisočerm pridnim delavcem. Ogronomo je že število ročnih in duševnih delavcev, ki so ostali z družinami brez vsakih sredstev. Bati pa se je, da brezposelnost še ni dosegla vrhunca. Gradbena sezona se bliža kraju, žage se ustavile svojo delo, poljsko delo je pri kraju. K temu prihaja še dan za dnem sto in sto naših ljudi iz tujih držav nazaj v domovino, ker so prišli ob delo v inozemstvu, kjer je brezposelnost še večja.

V razne industrijske kraje Slovenije prihajajo neprestano gruče krepkih ljudi iskati dela, toda zaman. Dela ni in ni, grozijo še nove redukcije, tako da morajo reveži, ki delo iščejo, čisto trkati na vrata in prosjčiti za sredstva za povratek domov.

Naloga vlade in parlamenta, banske uprave in banskega sveta, vseh gospodarskih in socialnih institucij, pa tudi vseh javnih delavcev je, da iščejo sredstva in pota, kako naj se odpmore temu strašnem zlu. Treba je sodelovanja vseh, ki jim je usoda trpečih pri srcu, da poskušajo rešiti, kar se rešiti da. Vsi vemo, da se brezposelnost ne da popolnoma odpraviti, toda mnogo se da napraviti, da se omili ali da vsaj ne zavzame še večjega obsega. Pravilnejša razdelitev delovnega trga bi bila pri nas že zdavnaj nujno potrebna, zato navajamo nekaj nasvetov, kako bi se dala omiliti brezposelnost.

Treba bo prej ali slej misliti zlasti pri rudniških podjetjih in v težki industriji na uvedbo šesturnega delavnika, da bo mogoče zaposliti več ljudi. Seveda morajo biti medse vsaj take, da bodo zaposleni delavci mogli živeti in jim ne bo treba v prostih urah odjedati dela in kruha drugim. To zahtevu upravičeno visoki povšek produkcije zaradi modernih tehničnih naprav in smotnejšega, a zato tudi napornejšega dela. Delavsko starostno zavarovanje naj sedaj omogoči, da bo šel delavec po 30 letih trdega dela lahko v pokoj in da bo mogel s pokojnino tudi skromno živeti, ne pa, da toliko časa dela, da je popolnoma izčrpan.

Dalje bo treba preprečiti dvojno službovanje in dvojni zaslužek vsem, ki imajo že od ene službe take dohodke, da popolnoma lahko izhajajo žnjimi. Ali je treba, da tisoč pridnih ljudi z velikimi družinami zastoj čaka na delo, na drugi strani pa so ljudje z dvojno, trojno plačo, od katerih ena zadostuje za brezskrbno preživljanje cele družine? Sem spada tudi vprašanje poročenih žen. Ako imajo njihovi možje sami zadostno plačo za preživljanje rodbine, naj se žene izločijo iz državnih, banovinskih, občinskih, a tudi privatnih služb. Seveda se to ne da narediti kar na splošno, toda obzir morajo biti pravični in res utemeljeni. Ako govorimo o ženah, ki naj se umaknejo iz služb, ne mislimo pri tem na uboge delavke, ki morajo v tovarno, da s svojim delom in zaslužkom pomagajo možem vzdrževati številne družine, ne mislimo na uboge nameštence, ki so v enakem položaju. Mislimo na one, katerih možje imajo visoke dohodke ali velika premoženja. Ako delavčeva ali nameštčeva žena nima, da bi oblekla in nasitila svoje otroke, si lahko mislite, kako ji je pri srcu, če vidi zakonca brez otrok, oba v tako dobri plačani službi, ki lahko zapravljata denar po inozemskih letoviščih. Kakor rečeno je v teh primerih treba pravične presoje, saj na primer vemo, da je mlad zdravnik, uradnik, tehnik, ki je komaj dovršil studije, hudo navezan v prvih letih na prejemke svoje že-

ne in je morda marsikdo s tem dejstvom tudi računal.

Dalje bo treba pripraviti naša gospodarska podjetja do tega, da bodo v prvi vrsti zaposlovala naše državljane. Imamo še vedno na vodilnih mestih naše industrije nebroj pogrešljivih tujcev, ki odjedajo kruh enako ali celo boljše kvalificiranim domačinom. To vprašanje reše globoko v dušo našega človeka ter nas opominja, da smo še vedno »robske duše«. Ako se podcenjujemo sami, zakaj bi nas ne podcenjevali ostali, zlasti nam nenaklonjeni svet. Niso nam na poti inozemci, ki so prvovrstni strokovnjaki, niso nam na poti oni, ki se zavedajo, da so v naši državi gostje. Hudo pa je gledati med nami tujce, ki odjedajo kruh domačinom, pa so pogrešljivi, pri tem se čisto že smatrajo, da so naši absolutni gospodarji, ki vedre in oblačijo v naših krajih, ki režejo našim ljudem kruh po svoji volji in meri in katerim konsolidacija naše države ne gre v račun. Mnogi imajo mnogo višje plače kakor pri nas ministri in bani, dolžnosti do naše države pa nimajo nobenih in tudi ne ču-

KMETIJSKI VESTNIK

Cena jajc in kmetsko perutinarstvo

Vsako leto se proti koncu poletja pojavijo tudi pri nas občutno pomanjkanje svežih jajc, kar povzroči porast cen. Zaradi tega si mnogi perutinarji prizadevajo, da bi pričeli gojiti kokoši tako, da bi lahko tudi v tem času in pozneje proti božiču zalagali trge s svežim blagom. Resnica je, da kokoši proti jeseni prestanejo nesti, zlasti na kmethi. Temu je vzrok, ker kokoši ne dobijo dovolj prave krme, ker se ne morejo več pasti, saj črvi, hrošči in drugi mrčes v tem času izginejo.

Nastane vprašanje, ali bi si ne mogli tudi naši kmethi urediti rejo perutnine tako, da bi mogli priti s svežim blagom proti jeseni, odnosno pozimi na trg. Znano je, da v zimskih mesecih prično nesti samo one kokoši, ki so se pravočasno in brezhibno gulle, ali pa one jarkke, ki so bile zgodaj pomladi izvaljene.

Največja hiba kmetskega perutinarstva je, da se rede po dolga leta ene in iste kokoši, ne da bi se gledalo kaj na izboljšanje reje. Tako je videti na kakem dvorišču raznovrstne živali, slabe ne samo po nesnosti, temveč tudi po velikosti. Temu je treba napraviti konec in poprijeti se moramo perutinarstva z vso vmo. Menda ni potrebno velikih dokazil, da bi se to izplačalo.

Pri nas bomo morali pričeti rejo enodnevni piščet, ki jih dobimo od raznih dobrih rejcev (odsek za perutinarstvo pri Kmetijski družbi itd.). Tako pridemo najlažje do zgodnjih nesnic. Mnogi so mnega, da vzreja enodnevnih piščet z umetnimi kokilami ali tudi z navadnimi kokilami v zaprtih prostorih na kmethi ni mogoča. Kdor pa enkrat to poskusi s potrebno pažnjo, temu se vidi to delo kakor igrara.

V drugi vrst moramo posvečati pozornost pravilnemu krmljenju živali sedaj v jeseni, odnosno v teku zime. To se vsekakor izplača. Kdor primerja ceno jajc, ki je sedaj okoli 1,50 Din, s cenami žita, bo kmalu spoznal, da je perutnina vsekakor donosna, zlasti če nekoliko pazimo na živali, da so preko zime v zavetnih prostorih, kjer se gibljejo, brskajo in se kopljejo po milni volji. Običajno primanjkuje našim kokošim v tem času potrebnih beljakovinskih snovi, ki jih v poletnem času najdejo dovolj na pašah, po travnikih in drugje. Kdor hoče, da mu bodo kokoši nestle tudi pozimi, mora skrbeti, da dobijo živali beljakovinskih snovi v krmi. Kot beljako-

ta za naš narod in našega človeka. Med tem pa tujina bruhla dan za dnem cele vla- ke naših pridnih rudarjev nazaj v domo- vino, rudarjev, ki so morali v tujini delati ko živina...

So pa še tudi druga vprašanja, ki bi se dala rešiti tako, da bi se brezposelnost omelila. Treba bo obdelovati našo zemljo intenzivneje, da bo naš kmethi sin imel dela in kruha doma in bo lahko ostal na svoji rodni grudi. Treba bo prej ali slej dati ljudem dela pri regulaciji rek, pri melioraciji zemljišč, pri izsuševanju mo- virij, pri gradnji cest, železnic in mostov. Povsod bo treba v prvi vrsti zaposliti domače moči, treba bo revidirati trgovinske pogodbe v naš prilog, treba bo zabraniti uvoz predmetov in izdelkov, ki jih lahko izdelujemo v zadostni množini doma.

Ako bomo v prihodnjih letih pravilno izvajali naš pravi gospodarski program, vsi od države in banovine, pa do zadnje občine in do našljolj skromnega gospodar- skega podjetja, potem se smemo nadejati, da bomo kos tudi preždi pošasti brezpo- selnosti, ki je najhujša od vseh socialnih nadlog povojnega časa.

Čitate ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

vinasta krma je čislana zelo ribja moka, ki se dobi pri Kmetijski družbi po 8 Din za kg. Pri večjem odjemu je cena nižja. Na 1 kokoš je vzeti 8 do 10 gramov ribje moke na dan.

V zimskem času morajo naše kokoši na kmethi mnogo pretrpeti. Živalice se stiskajo po kakah kotih, lačne in premrzle. V takih razmerah nam seveda ne morejo donosati koristi. Dokler ne bomo pokrbeli tudi kokošim posebnih prostorov, to je dovolj velikih kurilnic, ki bi bili svetli, sušni, brez prepiha in ne premrzli, tako da bi živalice lahko imele prostor za brskanje in kopanje, toliko časa ni misliti na uspešno rejo perutnine na kmethi. Opo- zarjamo naše čitatelje, da je izdala Kme- tijska Matica pripraven kmetijski kolar- za l. 1932, kjer je prav v tem pogledu najti izredno mnogo poučnega.

Zimsko krmljenje kokoši nesnic

Ena najpomembnejših napak kmetske re- je je slaba prehrana živali. Zato bočemo malo popisati, kakšno krmo polagajmo ko- košim. Poudarjamo, da to velja le za nes- nice.

Vzemimo, da kokoš, težka 2 kg, potrebu- je za vzdrževanje in za znečenje letnih 160 jajc dnevno vsaj 100 gramov trde krme, v kateri mora biti vsaj 15 gramov preba- vljivih beljakovin, 3 grame masloboje in 35 gramov škrobastih snovi (oglikovih voda- nov).

Ako hočemo doseči, da bo krma pravil- no sestavljena za nesnice, moramo kmethi krma, ki naj vsebuje:

10 gramov pšenice,	30 » koruznega zdroba,
30 » ovsenega zdroba,	20 » ječmenovega zdroba,
30 » pšeninskih otrobov,	40 » krompirja,
10 » ribje moke,	

To krmo bi morala dobiti kokoš dnevno. Samo ob sebi umevno je, da polagamo žit- ne zdrobe posebej in krompir, otrobe in ribjo moko zopet posebej.

Povedano pa ne velja za splošen pred- pis, ampak krmlila se lahko, posebno kar se tiče žita, nekoliko izpremenijo. Upoštevati moramo, da imamo na kmethi precejšnjo množino krmi, to je raznih odpadkov pri čiščenju žita, seneni drobir, krmsko poso, ajdo in drugo. Kokošim primanjkuje zlasti v zimskem času predvsem beljakovinskih snovi, ki jih moramo pokladati o okoli ribje moke.

Fr. K.

pokrita motraj s tanko reberno mrežo. Ako se v bližini površine pljuč počasi razvije tu- berkulozna ognjišča in če pride do površine, se pljučna mreža vname. Bolnik čuti zbadanje, vročino. Med rebri in pljuči se časih začne nabirati voda. Takega bolnika muči neznozna žeja. Nima apetita in zelo oslabi. Ko na to bolezen preboli, se zelo hitro po- pravila in odpornost se poveča. Ob sebi pa je umevno, da vse tri bolezni zahtevajo zdravniško pomoč in nadzorstvo.

Pri ljudeh, ki se pravočasno niso začeli zdraviti in so manj odporni, proces v plu- čnih vršičkih napreduje in prehaja na ostale dele pljuč. Nastanejo težja obolenja. Odpor- nost in ozdravljenje se doseže z zdravili, do- bro hrano, ležanjem, čistim zrakom, različ- nimi injekcijami. Razen tega se uporabljajo v gotovih primerih še naslednje operacije, ki se po navadi izvedejo na eni strani pljuč: 1. vbrizgavanje zraka med rebra in pljuča pneumothorax, 2. prerez žilca, ki inervi- ra trebušno prepono; 3. električno prežiga- nje zarastlin med pljučno in rebrno mre- zo, 4. skrajšanje vseh reber za nekaj centi- metrov, 5. vlaganje parafinske plombe med rebra in pljuča.

Pri tuberkulozi je zelo velikega pomena, kakor pri nekaterih drugih boleznih, naklo- nienost, dispozičija. Tuberkuloza, ki se pra- vočasno začne zdraviti, je danes ozdravljiva tudi v najtežjih primerih. Bodi ponovno po- tarjeno: kašelj ni tuberkuloza. Ako pa nješ bolehati, stopi čim prej k zdravniku. Maribor.

Dr. Valentin Varl.

Cerkniško jezero in kraška čudesa

Uspehi desetletnih osuševalnih del — Velika Karlovica je nova Postojnska jama — Bodoča dela na jezeru in v jamah

Cerknica, 21. novembra.

Ogromna je literatura o problemu Cerkniškega jezera. Od Valvasorja naprej so bili napisani veliki folijanti, ki so jezero obravnavali v geografskem, fizikalnem in doloma tehniškem pogledu. Mnogi so navedli kaj fantastične hipoteze o presihanju jezera. Starina Valentin Vodnik je v svoji Pratici l. 1795. zapisal: »Cerkniško je-

V prvo etapo, obsegajočo dobo od 1921 do 1923, spadajo razna dela čiščenja ponorov, ki vodo le odvajajo, nikakor pa ne privajajo v jezero: Rakovskega mostka, Velike in Male Karlovice, Svinjskih jam, Kamenja in skupine ponorov pod imenom Nart. Razen čiščenja se je izvršila tudi poglobitev dotičnih ponorov in izpeljava kanalov. To je bilo v spodnjem delu jeze-

razstrelili sifone, tako da je sedaj dobila voda prostostni tok. Vsa dela je vodil z največjo natančnostjo inšpektor hidrotehničnega oddelka banske uprave inž. Lojze Hočevar, ki mu je bil kot pomočnik pridružen nedavno tako tragično preminil inž. Barkov. Ta se je zelo zanimal za naše jame in je napravil več lepih posnetkov. V Veliki Karlovici so dela počasi napredovala. Prodrli pa so že 1400 m daleč pod zemljo.

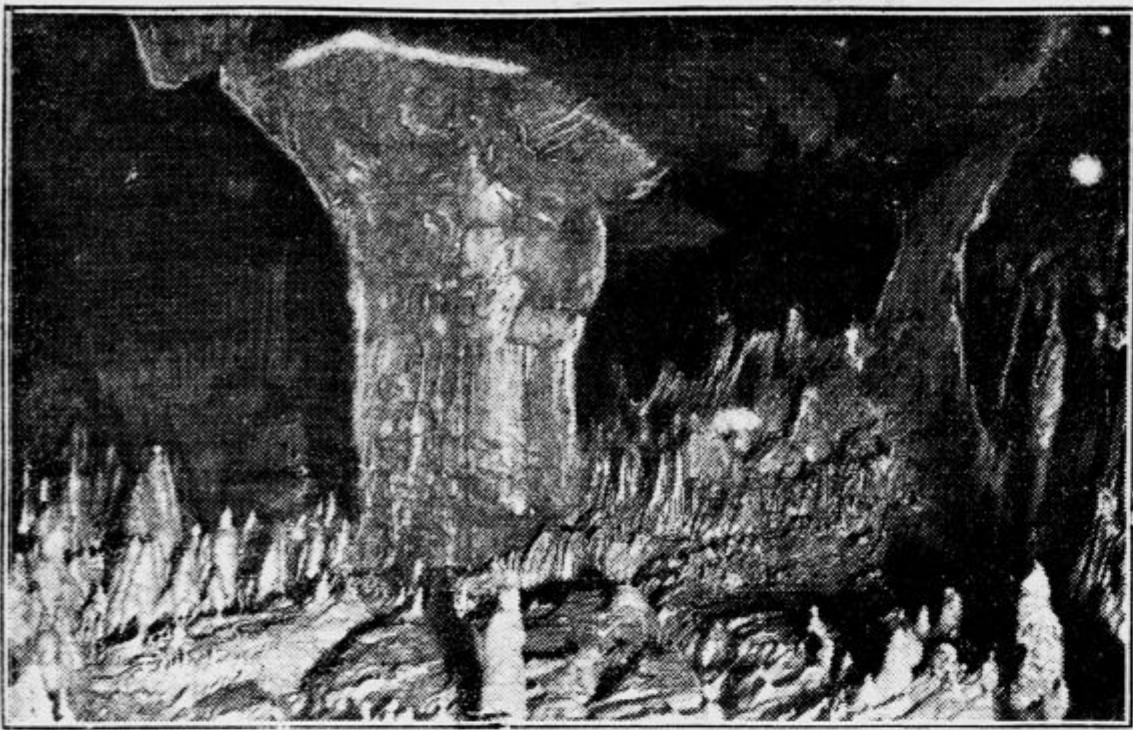
Pri delih v Veliki Karlovici so naleteli kmalu na podzemsko čuda. Doslej je bila jama nedotaknjena, a v njej se nahajajo krasne tvorbe, kakor skupina jagnjet, višči tulipan in drugo. Kakih 600 m od vhoda so odkrili veliko dvorano, sredi katere mogočen stebel drži ves svod. Okoli stebra pa se vstijo karniki v obliki konjenikov in pešcev, kakor da bi bila tu zakopana Matjaževa vojska. V strugi so našli mnogo rib (zlasti klinov), rakov, v jami pa imajo varno zavetje tudi vidre. Odkritje teh zanimivosti bo pač politiko tujskega prometa za Cerknico moralo usmeriti v druge pravce, kajti izredne vrednosti je Velika Karlovica, ki dosega po svoji lepoti bližnjo Postojnsko jamo. Zato bo morala pač ona struja, ki zagovarja popolno nedotaknjenost jezera, revidirati svoje stališče.

Na tem mestu je treba izraziti željo, da bi naši jamarji drugo leto organizirali večjo znanstveno ekspedicijo v Veliko Karlovico, a banska urada naj bi jim priskočila na pomoč z večjo podnoro.

Vsi dosedanja stroški za osuševanje jezera znašajo 677.108, državni prispevek k temu 304.530 Din, vstevši podporo banske uprave 50.000 Din.

Obsežen je še delovni program za bodoča leta. Izvršiti jo treba regulacijo glavnega potoka Stržena v dolžini kakih 5 km, dalje je treba napraviti razbremenilni kanal za visoke vode v dolžini nad 5 km. Za vsa ta velika dela je proračunanih okoli 2.900.000 Din.

Kljub vsem tem mehanizacijam in regulacijskim delom so mnogi poznavalci čisti prepričani, da bodo še nadalje ohranjeni vsi zanimivi pojavi Cerkniškega jezera. O tem nam je objavljeno za 8. december predavanje znanega kraškega raziskovalca dr. Jožeta Russa iz Ljubljane.

Kralja Matjaža vojska. Dvorana se nahaja 600 m od vhoda v Veliko Karlovico.

ru, v katerim so trije otoki. Po strani je polno vode, polegiti se skoraj vse posuši, ob tem časi v njemu orjejo, sejejo, žanjejo, travo kose inu lov darže. Na jeson se s vodo napolni, katera je podzemskih lukin črne ščuke sabo pomene. Kadar poljeji močno gemetati inu daž jiti začne, tedaj tudi polegiti voda skuzi nekaterih dvajset lukin hahljati začne, tako silnu, do se vse jezera v 24 urah napolni inu do- stikarati vokošonu sanu spravit novotegnejo.

Tudi domačini so skušali seznanjati javnost o vseh pojavih in zanimivostih jezera. Samouk, župan v Doljem jezera Gregor Koba, p. d. Boštke (rojen 12. marca 1799, umrl 20. junija 1885) je mnogo poročal o jezera v Blekvejskih »Novicah«. Cerkniško jezero je vzbujalo in še vzbuja največjo pozornost znanstvenega sveta že po svoji znanosti, a zadnji čas so odkrili izredne krasote podzemnega sveta ob njegovem obodu.

Med prebivalstvom se je že davno pojavila ideja, da bi se Cerkniško jezero popolnoma osušilo, ker bi polje nosilo kmotu vođe korviti in bi se omojile tudi bušje poplave. Ob hudih vremenskih katastrofah je namreč jezero prestopilo svoje meje in se raztegnilo tja do mnogih vasi. Kotlikor se spominjajo stari ljudje in kakor beleži tudi kronika, so bile v letih 1851., 1872. in 1881. silne povodnje. V Doljem jezera je n. pr. l. 1881. voda stala trideset metra visoko v vasi in se ni otekla celih pet tednov. Naravno je, da so skušali strokovnjaki-tehniksi rešiti problem osuševanja.

Tržčan inž. dr. Rafael Vicentini je leta 1875. predložil dunajski vladi generalninačrt osušitve in splošni proračun. Z voličnim naporom je inž. Vicentini zbiral vse podatke, pomagala sta mu pri delu Gregor Koba iz Doljega jezera in Gregor Grebenc iz Cerknice. Inž. dr. Vicentini je sodil, da je popolna osušitev jezera čisto izključena in bi bila nevarna za spodnja kraška polja (Planina). Zanimivi načrt je med drugim nasvetoval za izvedbo najdobrokejšega dela jezera pri Otoku romantičnega Zadragega kraja, napraviti naj bi se tam naselili z zadrževalnicami, da bi tako regulirali stanje vode, predlagal je regulacijo glavnega potoka po jezera, takozvanega Stržena, ki teče po sredi od gornjega do spodnjega konca in nasvetoval tudi poglobitev velikih požiralnikov ali ponorov tako Velike Karlovice in Nart. Stroški so bili proračunani na 283.000 fl.

Avstrijske oblasti pa niso kazale posebnega zanimanja za izvršitev tega načrta. Iz zdravstvenih razlogov pa bi bilo res potrebno, da bi se kaj ukrenilo, kajti vselje, kadar je jezero usahnilo in so vodne mase izginile v podzemlje, se je okoli požiralnikov razvijal strašen smrad po umrlih ribah, ki niso mogle pravčasno z vodo odplati v podzemlje. Zaredili so se tudi razni komarji, novarni raznašalci nalezljivih bolezni.

Pozneje je prod 3 leti umrl, med Notranjci v dobrem spominu ohranjeni inž. Viljem Puttk začel proučevati hidrografije in druge prilike gorenjega Krasa. Leta 1888. je napravil splošni načrt, kako bi se neškodljivo odvajale vodne množine iz treh kraških dolin. Načrt se je deloma udeležil tudi Cerkniškega jezera. Dočim je znašal proračun stroškov za vsa 3 kraška polja 30.360 fl., je odpadlo na jezero samo 30.360 fl., ker je načrt določal le malenkostna dela, s katerimi bi se omogočilo, da bi voda iz Cerkniškega jezera otekla v 4 ali 5 tednih prej, kakor običajno. Tudi ta projekt je doživel usodo prvga; ostal je v zaprašenih arhivih.

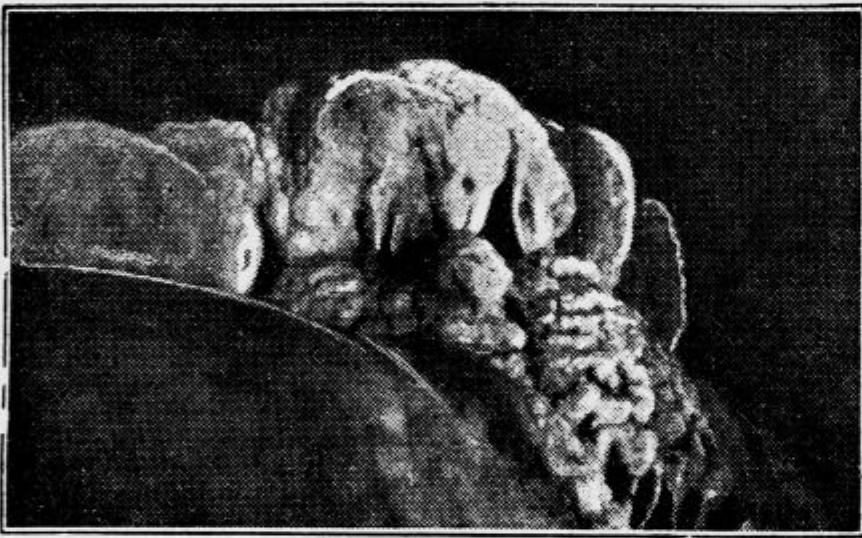
Po svetovni vojni je nastopil ugoden trenutek za uresničitev one ideje, ki jo je gojil cerkniki in sosedni kmetovalci, lastnik parcel v jezera, kjer raste še sedaj samo ostra kravina. Nevenljiva je zasluga takratnega glavarja ekspoziture v Cerknici vladnega svetnika Franja Zupneka, da se je pokrenila resna akcija za osuševanje in melioracijo Cerkniškega jezera. Predložena je bila leta 1920. prošnja takratnemu poverjenstvu za kmetijstvo in kmaku je bilo nakazanih 200.000 K. Ze 7. avgusta 1920 se je vršil prvi komisijiski ogled jezera in 3 inženjerji — strokovnjaki so podali svoje strokovno mnenje, kako naj se prične z osuševalnimi deli. Ustanovila se je nato v Cerknici tudi vodna zadruga, v kateri so zastopane vse bližnje občine in mnogi interesi. Pravila zadruga so bila odobrena 3. marca 1921 in 21. junija istega leta so pričeli s prvimi deli. Zadruga praznuje torej 10letnico svojega obstoja in 10 let trajajo že osuševalna in druga regulacijska dela na jezeru.

Edina slovenska tedenska revija »Živiljenje in svet«. — Posamezna številka 2. — Din.

ra, a v zgornjem je bila izvedena regulacija potokov Gorčice in Lipsenjščice kakor tudi dolna regulacija glavnega potoka Stržena. Stroški za ta dela so znašali 302.123 Din; država je prispevala 175.000 Din.

V II. etapi se je izvršila od 1924 do 1928 v glavnem poglobitev največjega požiralnika Velike Karlovice in se je potrošilo 112.425 Din; državni prispevek je znašal 57.148 Din.

Tretja etapa pa je odkrila prave krasote podzemnega Krasa. Regulacijska dela so se od 1929 do danes osredotočila na Veliko Karlovico, ki so jo še poglobili in na mnogih krajih razširili glavno podzemsko strugo. Odstranili so razne ovire,

Iz dvorane Rakovskega mostka. — 600 m globoko pod zemljo. —

Skupna petnajstletna jagnjet je naša najmlajševše v dosedaj odkritem cerknikiškem podzemskem svetu.

Vodovod v Sevnici je zgrajen

Velevažna pridobitev naprednega zasavskega trga

Sevnica, 21. novembra.

Trg Sevnica, mnogim znano letovišče, eden najlepših krajev Spodnjega Zasavja, razvešljivo napreduje. Ze l. 1929. je dobil električno razveševanje. Po vojni, zlasti pa v zadnjih letih, si je z novimi in prenovljenimi stavbami, z ureditvijo cest in mostov ustvaril prav lično zunanost. Med važnejše dokaze delavnosti in napredka lahko prištevamo tudi stavbo Sokolskega doma.

Ob izvirku pod Sv. Rokom: pred vodom v rov, ki je dolg 70 m, določa komisija jakost izvirka. Od leve na desno župan Krulje, inž. Šturm, stavebnik Čiuh in podjatelj Korn.

se ni pristopilo k uresničenju načrta prekrbe Sevnice z dobro pitno vodo. Načrta se je lotil prvi naš župan gosp. Krulje in ga tudi izvedel do konca. Lani je bil izvoljen vodovodni odtok občinskega odbora, ki ga tvorijo poleg župana kot predsednika še gg.: Kozinec Matija, dr. Jesenko, Valant Franc, Cimperšek Rudolf, Flek Josip in Klemenčič Edvard. Na seji 22. februarja letos je bilo sklenjeno, da se prične z gradnjo vodovoda ter da se oddajo dela po javni licitaciji. Za kritje gradbenih stroškov, ki so bili predvideni na 750.000 Din, se je najelo posojilo

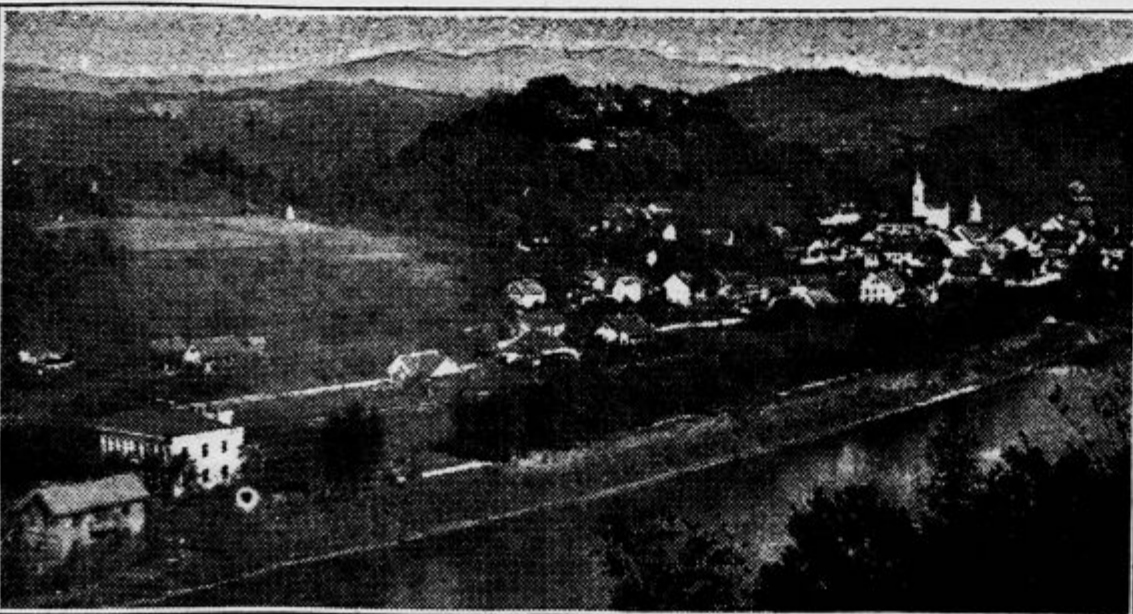
pri Mestni hranilnici v Ljubljani v mešku 400.000 Din. 5. junija letos se je vršila licitacija. Kot najnižji ponudnik je prevzelo gradnjo stavbo podjetje gosp. Josipa Čiuh iz Trbovelj za 538.956 Din.

Izmed raznih izvirkov je bil izbran in zajet oni pod Sv. Rokom pri vasi Brezje, na posestvu Leopolda Senice. Zajetje leži 98 m višje nad Sevnico, izvirke daje 1 l vode na sekundo. Po potrebi pa se bo lahko priključil še drugi bližnji izvirke Z gradnjo so pričeli 13. julija in je delo kljub vremenskim neprilikam dobro napredovalo. Trajalo je 4 mesece. Zaposleni so bili največ delavci z domače občine.

Glavni cevovod, ki je dolg 4 km, je speljan od zajetja pod Sv. Rokom do občinske ceste, nato po cesti ob Drožanjskem potoku naravnost, kjer zavije pri Zabijih mlakah preko potoka k rezervoarju, ki leži sevemo za sevnikiškim gradom. Rezervoar ima prostornino 80 m³, t. j. za 800 hl vode in leži 24 m nad trgom. Za gradnjo rezervoarja se je porabilo do 10.000 kg cementa. Od tu dalje so speljane cevi po Florjanskem grabnu do banovinske ceste, kjer zavije en del do Valantove gostilne, drugi vod pa krene proti zahodu, skozi ves trg do kolodvora.

Vsa montažna dela je izvršila znana tvrdka Teodorja Korna iz Ljubljane. Porabljenih je bilo za 8 vagonov železnih cev in okoli 1000 kg svinca. Vsa naprava dobro deluje, kar so preizkusili tudi že z gasilskimi cemi. Voda ima temperaturo do 10° C in pri tlaku 4 do 5 atmosfer. Na vseh važnejših mestih je postavljenih 10 gasilskih hidrantov. Nameščenih bo v kratkem tudi 9 javnih izlivov in se bo pričelo z vpeljavo hišnih priključkov.

Vodarino plačujejo mesečno 2 Din vse osebe, ki žive v območju vodovoda, t. j. največ do 150 m oddaljenosti od glavnega cevovoda. Poleg tega še plačujejo mesečne takse za javne izlivke, kopalne kadi in pisuarje po 4 Din, za prhe in WC po 3 Din. Od živine in vozov po 2 Din, za motorno kolo znaša mesečna pristojbina 5 Din, od avtomobila pa

Pri neprijaznem vremenu

zahlepa Vaša koža še posebno skrbno nego z

NIVEA-CREME

da ne postane hrapava in raskava. Najbolje je, če vsak večer obraz in roke temeljito nadrgnete. Toda tudi podnevi, preden odhajate na prosto, lahko uporabljate Nivea-Creme ker taista popolnoma prodrje v kožo tako da se koža prav nič ne svetli. Nivea-Creme Vam da mladostni izraz.

Izgledali bodete mladi in sveži.

NIVEA-CREME

Din 5.00 do Din 22.00

Jugosi. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva ul. 24

Razlika napram luksuznim kremam:

Nivea-Creme: najvišji učinek — cena nizka.

10 Din. Te pristojbine bodo veljavne od 1. januarja 1932.

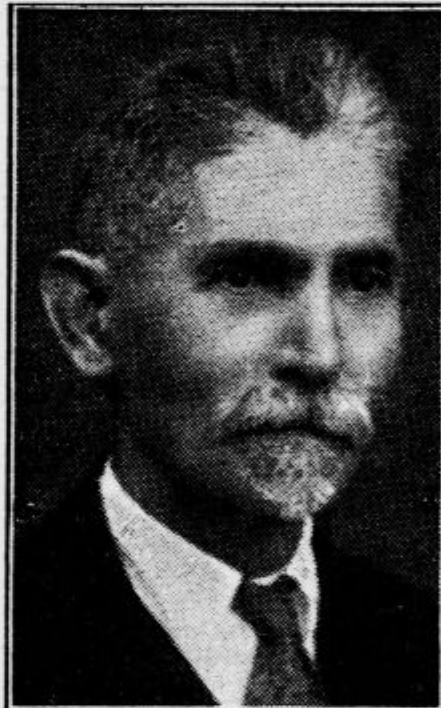
Z vodovodom je dana možnost večjemu razmahu tujskega prometa in letovištarstva. Najbolj pa bo vodovod v korist domačinom, saj bomo imeli zdravo pitno vodo. Tudi zgraditev letnega kopališča se utegne zdaj mnogo prej uresničiti. Župan gosp. Krulje je osebo vodil vse priprave, združene z mnogimi poti, pogajanji in prošnjami. Pa tudi ostali člani vodovodnega oddelka so častno izvršili svoje naloge. Vsekakor pa zasluži župan priznanje in hvaležnost vseh tržanov in še poznih sevnikiških rodov. Ne dvomimo, da bo mlajša generacija znala ceniti gospodarski in kulturni napredek Sevnice, za katerim stremi naš župan Krulje.

Zlati jubilej dela

Trbovlje, 21. novembra.

To nedeljo obhaja rudniški paznik gosp. Leopold Medvešek 50letnico svojega službovanja pri TPD. Izhaja iz ene najstarejših trboveljskih rodbin Pustov in šteje med svoje sorodstvo najuglednejše tukajšnje družine. Njegova mladost sama pa je bila dosti težka.

Rodil se je l. 1865. Takoj ob njegovem rojstvu je moral oče v vojno z Italijo. Ko se je vrnil, je prinesel s seboj kal bolezni, za katero je tudi umrl, ko je bil njegov sinček komaj 5 let star. Malo sirote je vzel k sebi stari oče gosp. Pust. Po osnovni šoli ga je poslal v Zagorje, kjer naj bi se izučil za steklarja. Dečku na ta kruh ni našel l. 1881.

je zapustil steklarstvo in vstopil kot ključavničarski vajenec pri TPD. Bil je marljiv delavec, posebno pa se je zanimal za stroje. Kmalu se mu je izpolnila njegova najstarejša želja, postal je strojevodja. V tem pokli- su se je pokazal veččaka in dodeljema mu je bila naloga, da je moral v Zagorje vezbat kandidate za strojevodje. Ravnatelj Orsinek, ki je služboval takrat v Zagorju, je mladega in ambicioznega Medveška visoko častal. G. Medvešek vrši sedaj svojo službo kot paznik v rudniški elektrarni v splošno zadovoljnost svojih predpostavljanih. Kljub razmeroma visoki starosti je vedno točen v službi. Njegovo vestnost potrjuje že dejstvo, da v svojem 50letnem službovanju ni zamudil niti ene ure po nepotrebnem.

S 23 leti se je oženil z Marijo Zontovo, s katero je imel 11 otrok (8 deklet in 3 fantje), od katerih je živih še 7 in so vsi preokrbljeni. Castiljivemu jubilaru in zvestemu naročniku »Jutra«, ki se počuti kljub dolgotrajni naporni službi še zdravega in trdnega, želimo, da bi ostal tak še mnogo let, mlajšim tovarišem v lep vzgled, svoji družini pa v veselje.

Klic Slovencev — izseljencev iz Buenos Airesa

Slovenska Matica je prejela naslednji dopis:

»Znano Vam je, da se je veliko število Slovencev izselilo v Argentino in v Južno Ameriko sploh. Ker pa smo Slovenci po naravi družabni ljudje, smo si pred dvema letoma ustanovili v Buenos Airesu Slovensko prosvetno društvo, v katerem naj bi se shajali, izobraževali in zabavali tu v daljni tujini.

Ker pa smo raztreseni po vsej Južni Ameriki in ni bilo mogoče spraviti vseh Slovencev pod okrilje enega samega društva, smo ustanovili zraven tega še pet drugih društev z istimi imeni in z enakimi cilji: Zdravištev vseh Jugoslovenov in medsebojna pomoč na socialnem in gospodarskem polju.

Društva se nahajajo v Buenos Airesu (dve), v Cordobi, v Rosariu, v Sao Paulu (Brazilija) in v Montevideu (Urugvaj).

Vsa ta društva se pa vedno obračajo na nas kot prvo društvo v glavnem mestu Argentine, ki začasno zastopamo zvezo, naj bi jim pomagali s knjigami, notami in dramskim materijem. Ker so pa naša sredstva zaradi velike brezposelnosti neznatna, jim žal niti z najpotrebnejšim ne moremo pomagati. Zato se po tem potu obračamo do Vas s prošnjo, da nam priskočite na pomoč s knjigami ali notami in po možnosti z igrami.

Ker vemo, da Vam je na srcu naša nemila usoda in da želite z nami, ki se moramo v daljni tujini boriti za kosček kruha, upamo, da boste pripomogli k čim lepšemu razvoju naših društev in ugodili naši prošnji, za kar se Vam že vnaprej zahvaljujemo.

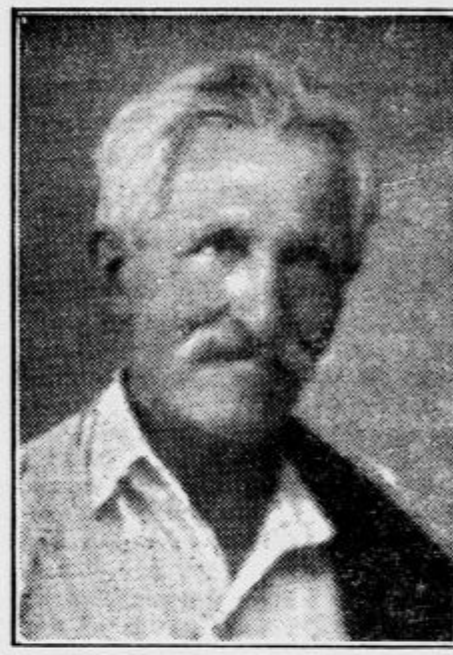
Slovenska Matica bo darovala nekaj svojih

knjig, od vsake po več izvodov. Knjige naj se izroče ali pošljejo na Slovensko Matico na Kongresnem trgu 7 v Ljubljani, ki bo preskrbela odpremo vseh knjig v Buenos Aires.

70letnica vrlega planinca in gospodarja

Radovljica, 21. novembra.

Nedavno je dopolnil čil in zdrav svoje 70. leto gosp. Martin Prešeren, vzoren gospodar, navdušen planinec in zvest narodnjak, ki živi sedaj v lični hišici na Rečici pri

Bledu in se ukvarja vneto z vrtnarstvom. Rodil se je v Spodnjih Gorjah pri Bledu, v Beljaku se je učil vrtnarstva, po vojaški dobi pa je služboval pri raznih vrtnarijah. Pri nekem vrtnarju je služboval nepretrgoma 17 let. S svojo življenjsko družico, ki mu je umrla pred devetimi leti, je dobro vzgojil sedem otrok, od katerih mu je ostal še sin, ki ima trgovino in vrtnarijo v Radovljici, in tri hčere.

Gosp. Prešeren je dobro znan med obiskovalci naših gorenjskih gora, katere vneto obiskuje že več desetletij. Njegov podpis najdemo v knjigi vsake planinske koč. Na triglavskem vrhu je bil že nad 30 krat. V primer njegove ljubezni do naših in njegove čilosti naj bo navedeno, da je šel lani nekoč ob treh jutraj oddoma na Stol, potem čez Zelenico in Begunjsko k Sv. Ani nad Trzinem, iz Trčin pa na Bled in domov, kamor je dospel še pred nočjo. Lahko se meri v vztrajnosti s prav mladimi turisti. Vrelem gorenjskemu korenjaku želijo mnogobrojni prijatelji in znanci še mnogo srečnih let!

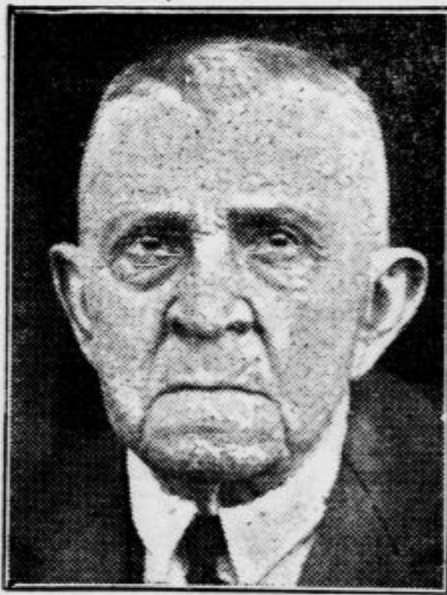
VINOGRADNO POSESTVO

v Halozah pri Ptuj, kjer se pridelajo najboljše sortirana vina kot renski rizling, mozer, silvanec in traminec, išče v Ljubljani dobro situiranega gostilničarja, ki bi točil ta vina v naravni kvaliteti. Reference in točne informacije pod značko »Vinska točilnica« na oglasni odd. »Jutra«. 14025

Lep primer rodoljuba

Stratišče, 21. novembra.

Med kraji ki so vzorno manifestirali pri volitvah za narod in državo, je, kakor smo že poročali, tudi Stratišče pri Kranju. Volilna udeležba je znašala preko 70 odstotkov. Volilci vseh treh Bitenj še niso nikdar nastopili tako složno kakor pri teh volitvah. V

prvih vrstah navdušenih in zavednih volivcev so bili najstarejši prebivalci teh krajev. Volilna komisija občine Stratišče je prejela od najstarejšega volilca, nekdanjega gostilničarja pri Sv. Joštu, gosp. Jožeta Benedika, ki je star 93 let, naslednje pismo:

»Volilni komisiji Stratišče. Podpisani Jožef Benedik, Stratišče št. 118, bi tudi rad volil, pa na volišče ne morem, ker sem bolan. Če ta listek zadostuje, naj velja tudi: ta moj glas za lepo bodočnost naše Jugoslavije. — Jožef Benedik.

Castiljivi starček, ki je starim obiskovalcem Sv. Jošta še v najboljšem spominu in ki prebiva že več let na svojem posestvu v Stratišču, je dal s tem lep primer rodoljuba in je vreden, da ostane mlajšim za vedno v zgled. Vsa čast staremu rodoljubu!

Domače vesti

• Cenjene dopisnike prosimo, naj pišejo s črnilom in različno. Zlasti primikl in imena krajev se morajo različno čitati, da bodo varni pred tiskovnimi škratami!

• Vojaške vesti. Izpit za čin aktivnega kapetana korvete so opravili poročniki bojnega broda 1. razreda Boris Pirce, Ivan Kern, Henrik Kilnar, Josip Ahlin in Miroslav Gogala. Ženitev je dovoljena poročniku fregate Avguštinu Grošlju z gđc. Sabino Zupanovo, hčerko upravnika mestnega dohodarstvenega urada v Ljubljani, ter podpolkovniku Vladimiru Milčeviću z gđc. Valdegarde Haukevo, hčerko mornariškega odličja bivše a. o. vojne mornarice iz Slovenjgradca.

• Imenovanje v državni službi. S kraljevim ukazom je imenovan za generalnega inšpektorja ministrstva za notranje zadeve Branko Sekulić doslej inšpektor pri okrožnem inšpektoratu v Šabcu.

• Novi banovinski zdravnik v Vevčah. V Vevčah, oziroma v D. M. v Polju se je nastanil novi banovinski zdravnik g. dr. Andrej Jenko, dosedaj banovinski zdravnik v St. Vidu pri Stični, in ordinira vsak dan v Učakarjevi hiši št. 22. Dr. Jenko je znan kot izvrsten zdravnik, pa tudi kot navdušen Jugosloven, zato je njegova nastanitev v Vevčah za ta kraj velika pridobitev.

• Poročila sta se I. U. dr. Jaroslav Hruška in Eliška dr. Hruškova rod. Kolkova 21. t. m. v cerkvi Sv. Ljudmila na Vinohradih v Pragi.

Za KONGRES PLEŠE
naročene vstopnice je brezpogojno dvigniti eno uro pred dotično predstavo!
Elitni kino Matica
Telefon 2124

• Službeni list dravske banovine objavlja v 73. številki med drugim zakon o ukinitvi vrhovnega zakonodajnega sveta, pravilnik o denarni podpori siromašnim občanom za kulturne, humanitarne in druge narodne namene in o izplačilu patronatske tangente za popravila nadarbenih poslopij v Sloveniji, odločbe občin se državnega sveta in razne objave iz Slovenjskih Novic.

• Izpembba rodbinskega imena. Banška uprava v Ljubljani je dovolila Ani Mežurariji, pristojni v mesto Ljubljano, izpembbo rodbinskega imena Megušar v Kraigher; Francu Predikatu, pristojnemu v občini Sv. Lovrenca pri Ptuj, pa izpembbo rodbinskega imena Predikata v Drevenskih. Ta izpembba rodbinskega imena velja tudi za njegovo zakonsko ženo Marijo, rojeno Drevensko in njegove nedolžne zakonske otroke.

• Opozorilo avtomobilistom! Avtomobilski klub, sekcija Ljubljana, poroča: Po obvestilih omejenih kontrolnih organov se nahajajo na Ljubelju danes 10 cm snega in je prehod preko Ljubelja mogoč samo s dobrim motorjem in mora biti vozilo opremljeno s verigami. Na avstrijski strani je sneg odkidan. Podkorensko sedlo in Jezerski vrh 5 do 8 cm snega. Prehod mogoč.

• Preizkušnja vina v dravski banovini. Prejeli smo: Naredba, da se prenesejo agende kletarskega nadzorništvaja in Maribora v Ljubljano, je razveselila gostilničarje in vinske trgovce ljubljanskega okoliša. Vsi so bili prepričani, da se je s tem prenesla tudi vinska analiza iz Maribora zopet v Ljubljano, s čimer bi bilo ustrezno vsem prizadejem. Ta prenos, popoln ali delen, bi pomenil velik prihranek na času in na transportnih stroških, ki jih trpijo stranke in carinski uradi s pakovanjem in z uradnim pošiljanjem neštivilnih vzorcev iz Ljubljane v Maribor. Prav tako trpi tudi carinarna na preobitni zasedbi carinskih prostorov z blagom, ki leži in se kvari v carinskem skladišču do izvršbe kumicne preizkušnje v Mariboru, kar traja

ROKAVICE damske glave
Din 40.—
usnjene počinjene Din 55

TRIKO
14.—

C. AHLIN, Miklošičeva c. 4, Poljan-
ska cesta 5, Celovška cesta 56 na-
sproti šišenske cerkve.

KRIMINALNI VELEFILM

Cinkar
Prosto po romanu
Edgar Wallace-a

Fritz Rasp — Lisi Arna
Suzke Szakali — Paul Hörbiger
Senzacije ter zanimiva in izred-
no napeta vsebina!

Predstave danes v nedeljo ob
3., ½ 5., 6., ½ 8. in 9.

Zvočni kino Ideal

po več tednov. Žal, naredba omejuje preizkušnjo vinskih vzorcev v Ljubljani le na vzorce vina, namenjenega za eksport v Češkoslovaško, dočim mora vse drugo kakor doslej romati na polkusno kemično postajo v Maribor. Zeleti bi bilo, da bi banska uprava v tem oziru omogočila izpremembo vsaj v tem smislu, da bi se nujne analize v mariborski preizkusni postaji točno in v najkrajšem času izvršile.

• Volilcem v gornjegrajskem okraju. Narodni poslanec g. Rasto Pustoslavšek bo prišel v četrtek 26. t. m. v Gornji grad in predljudi dopoldne ob 11. v gostilni pri Zmavcu sestane volilce. Poročal bo o splošnem političnem položaju in o bodočem delu naših poslancev v Narodni skupščini. Posebna vabila na sestanek se ne bodo razpošiljala. Na sestanku je vabilen vsak volilec, pred vsem pa vsi župani, obč. odborniki, učitelji, sploh vsi, ki se zanimajo za javno življenje. Namen tega sestanka je predvsem, da stopi poslanec pred svojim odhodom v Beograd še enkrat v tesnejše stike s svojimi volilci.

• Vinska razstava in vinski sejem v Konjicah. V dnevi 31. januarja, 1. in 2. februarja bo v Konjicah vinska razstava z vinskimi sejmom. Opozorjamo vinske trgovce in gostilničarje, da si ogledajo in pokusijo letošnji pridelek, ki bo vsakogar zadovoljil. Muškatni silvanec je dosegel letos v naših razmerah 24 odst. sladkorja, burgundec 22, rulandec pa 23 odst. Pozivamo tudi vse tvečke, ki žele razstaviti kletarsko orodje, da to prijavijo na naslov: Ivan Nemec, areški kmetijski referent v Konjicah. Interesenti, posetite vinsko razstavo konjiškega areza.

• Glasbene nagrade Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu. V natečaju, ki ga je razpisala akademija v početi letošnjega leta, sta bili podeljeni dve nagradi. Prvo nagrado v znesku 8000 Din je dobil g. Lujo Šafranek-Kavič za opero »Medvedgradska kraljica«, drugo v znesku 5000 Din pa g. Fran Lhotka za kompozicijo »Dvije hrvatske rapsozije za violino i klavir«. Tretja nagrada v znesku 2000 Din se ni podelila, ker akademija ni prejela dela, ki bi ustrezalo pogojem natečaja.

• Darovi za Belo Krajino in druge plemenite pokrajine. Rdečemu križu v Ljubljani so poslali: sresko načelstvo iz Logatca 1238,25, krajevni odbor RK iz Ribnice 100, krajevni odbor RK iz Šostanje 1000, šola od Sv. Lenarta 5, šola iz Pučkove 25, šola iz Svetinjs 46,50, šola iz Javorja 106, šola iz Blagovice 270, sresko načelstvo iz Novega mesta 665,50, neimenovani 20 in neimenovani 35 Din. Iskrena hvala!

• Za Aleksandra Hudovernika sklad pri CMD so darovali: Tino Medić, Ljubljana 100 Din; Urbas, Ljubljana 100 Din; Podražek, Zagreb, 100 Din; g. in ga. Bizjak, Zagreb 200 Din. Skupaj 500 Din. — Lepa hvala!

• Spor omoženih učiteljev z občino Vrša. Kakor poročajo iz Vrša, obstoji še delj časa spor z učitelji omoženih učiteljev glede izplačila stanarine s strani občine. Nekateri učitelji so po svojih odvetniških tožbah obdoli in sodišče je sedaj izdalo razsodbo, s katero se je postavilo na stališče, da stoji državni uradniki v privatnopravnem odnosu, ki je predpisan s specialnim zakonom o ljudskih šolah. V tem zakonu je tudi predpisano prejemanje beriva. Sodišče je občino Vrša obdoli na izplačilo zastale stanarine ter na izplačilo tožbenih stroškov.

• Otvoritev sezone sokolskega gledališča v Radovljici. V nedeljo 15. t. m. je gledališki odsek Sokola v Radovljici priredil otvoritveno predstavo »Kontrolor spalnih vozov«. Kljub slabim vremenskim pogojem je bila dvorana Sokolskega doma polna. Gledališki odsek je nastopil s celo vrsto novih igrancev, ki so zasedli celo glavne vloge in kljub temu, da so nastopili prvič, vsi brez izjeme svojo nalogo izvršili čisto in v splošno zadovoljstvo občinstva, ki jih je nagradilo s burnim aplavzom. Igra se ponovi v nedeljo 22. t. m. ob pol 4. popoldne. Vabljeni je predvsem občinstvo iz okolice. Kdor se hoče prav iz srca in pošteno nasmejati, ne sme zamuditi te prilike. Preskrbite si vstopnice pravočasno!

• Naši v Ameriki. V St. Louisu je otvoril svoj zobozdravniški atelier prvi jugoslovski zobozdravnik dr. I. Puharić, ki je študiral v Kansasu in Washingtonu. Iz Amerike je odpotoval v staro domovino Anton Rozman, doma iz Strazišča pri Kranju. V Ameriki je bival zadnjih 29 let popolnoma osamljen v St. Paulu v državi Minnesota. Zena mu je umrla, zato se je odločil, da svoja stara leta preživi tam, kjer se je rodil. V Clevelandu je dobil v Oberlinovem kolektivu prvo nagrado za odlično izpit iz latinščine slovenski dijak Ernest Zupančič. Nagrada znaša 300 dolarjev in je namenjena za nadaljevanje študija. Zupančič je dosegel ta uspeh izmed 604 drugih dijakov. Dne 29. novembra se bo v Chicagu vršila proslava osvobodjenja in uedinjenja Jugoslavije z bogatim spredom. V Cranberry Lake je kap zadela rojaka Janeza Spetiča. Pokojnik je tri dni pred smrtjo prispeval v to naselbino. Obiskal je starega prijatelja Smitha. Nenadoma se je zgrudil in izdihnil. Star je bil 46 let. V Clevelandu je postal žrtve avtomobilske nesreče Josip Vovk. Doma je bil iz Soteske pri Novem mestu in v najlepši moški dobi 35 let. V Clevelandu je umrl Franc Pelan iz Starega trga pri Ložu v starosti 32 let. Istotam je preminil tudi Josip Zalar, po rodu iz St. Vida pri Cerklju. Zapuščila ženo in tri otroke.

• Pozno cvetje. Sopek dišečih vijolic nam je poslala mala Irma Schauerjeva iz Črmošnjic pri Semčici, ki jih je nabrala na domačem vrtu pri igranju. Srčna hvala!

Novost!
Izdelujem, barvam in preoblikujem vse vrste moških in ženskih klobukov.
Specialno preoblikovanje moških trdnih klobukov samo pri
352 a. **RUDOLF PAJK**
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 51.

TELOVADNA AKADEMIJA
Ljubljanskega Sokola
30. XI. UNION Ob 20. uri.

Za Miklavža

največja izbira IGRAC, damskih torbic, manikir kovčegov in drugih primernih daril za dame, gospode in otroke. 14066

IVAN SAVNIK, Kranj

• »Zvonček«. V zadnjih dveh poročilih o »Zvončku« je pomotoma izostalo, da v tem dobro urejanem mladinskem mesečniku izhajajo zanimiva povest znane mladinske pripovednice gđc. Marije Grošljeve »Bobi Nespodobi«. Povest, ki se bo še nadaljevala, ilustrira E. Justin; po svoji vsebini in grafični obliki lepo izpopolnjuje pestro vsebino »Zvončka«.

Kako postanem dober godbenik?
To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 101-B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izkušenemu. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico! 311

• Martinovanje splitske podružnice CMD. Pišejo nam: Da se ne izneverijo starim narodnim običajem, so tudi splitski Slovenci v okolišju svoje podružnice Ciril. Metodove družbe godovali v sv. Martinom, ki je poleg vina kralji letos tudi prvo slovensko zabavno prireditev v Splitu. Dokaj prostorna in okusno okrašena restavracijska dvorana Kovačevićevega hotela je bila pretesna za številne goste, med katerimi je bilo opaziti tudi mnogo bratov Hrvatov. Pod velikim umetniškim plakatom s sv. Martinom, ki ga je izdelal za ta večer naš slikar Kopač, so se vrstile zabavne točke, med katerimi seveda ni manjkala najbistvenejša: Mitacijska bele Martinov gosli. Lepo se je postavili mali društveni zbor s znaš pesmijo. Izvrstni aranžma večera je zadovoljili vse posetnike, ki se bodo gotovo v vedno večjem številu udeleževali podobnih prireditev, katerih gmojni uspeh je v oporo društveni čitalnici in bodoči knjižnici.

• ITO« zobna pasta najboljša. • Tri nove šole v Sarajevu bodo nosile imena treh kraljevičev. V amaliu šolepa mestnega šolskega odbora v Sarajevu je bila pisarna Njeg. Vel. kralja naprošena, naj dovolji, da bi tri nove osnovne šole v Sarajevu imele nositi imena naših kraljevičev. Želji se je ugodilo.

ELEGANTNA DAMA

naroča obleke in plašče v ateljeju
JOSIPINA IGLIČ, PALACA VIKTORIA
12880

BANOVINSKI ZDRAVNIK

Dr. Andrej Jenko

se je preselil v Dev. Mar. v Polju št. 22,
kjer redno ordinira od ponedeljka dalje.
14137

Med. univ.

Dr. Viktor Kocijančič

ORDINIRA OD 2. DO 4.

Resljeva cesta 30, I. nadst. (v hiši g.
kamnoseka Tomana). 14138

Dr. Stojan Brajša

naznanja, da je odprl svojo
odvetniško pisarno
v SPLITU
Trumbićeva obala br. 3.

14096

Barjun
Linden
dá vitko in elegantno linijo!
V zalogi trdke
A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

• Uboga slovenska nezakonita dedica še ni postala čez noč milijonarka. Iz Sovnice nam pišejo: V Pittsburgu v Ameriki je umrl letos v marcu rudarski invalid g. Matija Špan, doma iz okolice Planine nad Sevnico. Odsel je v Ameriko že l. 1911. Ko se je gonesrečil v jami, je dobil od zavarovalnice izplačano zavarovalnico. V svoji oporoki zapušča dvema svojima nečakoma po 5000 dolarjev, Alojziju Lipoglavu in njegovi ženi pa 15.000 dolarjev. Vsa njegova zapuščina znaša 27.377 dolarjev. Na dokle Stefanijo Šenko pa je žal pozabil. Zaenkrat torej dedke še nima nobene dedščine. Vsa zadeva je prišla preko ameriškega odvetnika in konzulata v Sevnico. Ameriški odvetnik namreč namerava razveljaviti oporoko v prilog omenjene nezakonste hčere, katero je pokojnik v svoji oporoki prežrl. Kako bo stvar rešena pri sodišču, bomo še poročali. Poliko v pojasnilo glede na prenašano senzacijo nekega ljubljanskega dnevnika.

• Pogrešane iz svetovne vojne. Posestnik v Kočel pri Rogatcu Franc Butolen je leta 1915. odrinil v vojno in se pogreša od leta 1917. Ker je potemtakem smatral, da je nastopila zakonita domneva smrti, je okrožno sodišče v Celju na prošnjo žene Neže Butoleneve uvedbo postopanje, da se pogrešane proglasi za mrtvega.

• Nesreča z motornim kolesom. Iz Novega mesta nam pišejo: V petek v prvih popoldanskih urah sta pribrela po razmočeni cesti mimo Višnje gore, kjer so znani opasni ovinki, na motornem vozilu s prikolicco, poročnik g. Branko Djukić in njegov prijatelj trgovec, oba iz Celja, namenjena pa v Zagreb. Na najbolj opasnem zavoju, ki ga vozača gotovo nista poznala, je vozilo spodneslo in oba potnika pokopala pod seboj. Resno se je poškodoval poročnik, kalemuru je padlo vse vozilo na hrbtini koč, ki pa ga je v zadnjem trenutku z vsemi moči milo odprl od sebe. Dobil je veliko zevajob rano na levi nogi nad stopalom in lažje poškodbe po vsem telesu. Spremljevalec je ostal k sreči nepoškodovan.

• Grozovit čin zblaznelega človeka. Z Belovarskega poročajo o groznem slučaju zblaznelega 27-letnega posestnikovega sina Milana Jakopiča, ki je te dni nemarno zblaznel ter s sekuro na kose razsekal štiriletnega nečaka Stjepana Jakopiča, ki je prišel v njegovo sobo. Z veliko težavo so policijski stražniki ukrotili blaznega moža in ga spravili v zavod za duševne bolezni v Stenjevec.

• Z nožem nad tovariša. Na Dobrovi je bil izvršen te dni ponovi izredno srov napad na 28 letnega posestnikovega sina Janeza Zupana. V tem se ga je lotil na cesti Janez Lužar, doma istotako iz Dobrove, ter ga z nožem dvakrat sunil v hrbet in v obe nogi. Ranjenec se je zdrvil od petka doma, a so ga morali večeraj popokine prepeljati v bolnico.

Neki naš čitatelj se je obrnil na tovarno testenin »Pekatec« z vprašanjem, zakaj čes med vojnjo hitreje mine, čes pomislil na »Jajline«.
Stedi je točen, a kratak odgovor: Zato ker človek, ki je jedel »Jajline« preživi v mislih še enkrat ves on prijeten občutek, ki mu ga je nudila ta nedolžna fina jed, ko jo je užival.

• Ker se ni nimal ženiti, je začel očetovo poslopje. V vasi Bare pri Slavonškem Brodu je v četrtek ponovi pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Pripiča. Le s velikim trudom se je gasilcem posrečilo, obvarovati pred požarom hišo. Kakor se je dognalo, je ogenj potekel osemnajstletni domači sin, ki se je na ta način hotel maščevati nad svojim očetom, ker mu ni dovolil, da bi se oženil!

• Zasaden divji lovec. Iz Marenberga nam pišejo: Po lovskih revirjih občine Gornje Vižinje, katere ima v zakupu župan Miha Palko od Sv. Treh kraljev, so že dalje časa opravljal svoj tatinski posel divji lovci. Dostikrat, posebno v mesečnih nočeh, so se po teh revirjih šlišali strel iz lovskih pušk, čeprav ni bil nihče od lovcov na lovu. Divji lovci so se znali vedno tako spretno skrivati, da jim ni bilo mogoče priti do živrega. Po dolgem času so pa le izsledili enega teh tičkov, ki mu je lov najljubše opravilo, čeprav nima za to nikakega dovoljenja. Je to Pečnik Jozef, delavec od Sv. Treh kraljev, ki sta ga zasadi lovca Vnuč Ivan in Moser Maks pri divjem lovu. Tukajšnje orožništvo je začelo zadrevo energično preiskovati in je že izsledilo več prijateljev divjega lova, ki jim je pobralo puške. Krivci se bodo zagovarjali pred sodiščem.

• Zločinec je vrzel kamen v vlak. V petek je nekdo, ko je vlak ob 17. zapustil postajo St. Janž, zalutal na vagon 3. razreda okrog pol kilograma težak kamen in to s tako silo, da je razbil šipo na tretjem oknu in se zakotalil na tla pri nasprotnem oknu, kjer je sedela gospa P. z malim otročičkom. Sreča je bila, da pri tretjem oknu na levi strani ni nihče sedel in da kamen ni zadel na nasprotni strani oknu sedeč gospe. Kamen je bil namreč vržen s tako silo, da bi bil ubil vsaj težko poškodoval vsakogar, ki bi ga zadel. Med potniki je seveda zavladala silna panika in le s težavo se je posrečilo preudarnim gospodom, da so pomirili razburjeno in preplašeno občinstvo. O dogodku so obvestili načelnika na prihodnji postaji, ki je stvar takoj sporočil orožniški postaji v Mimi Domnevo, da je bil kamen namenjen dvema gospodoma iz Ljubljane, ki sta pred odhodom vlaka sedela v neki gostilni v St. Janžu in se pomenkovala o skupniških volitvah. Orožniki so baje zločinca že na sledu. Nadejamo se, da bo dotičnika — in naj je dejanje izvršil iz tega ali onega namiga — zadela eksperimentalna kazen.

• V gostilno ne sme. Okrajno sodišče v Ptuj je prenovljeno zahajanje v gostilne za dobo 2 let Pečen Francu, rojenemu l. 1905, stanujočemu v Stočnah pri Ptuj. Prepoved se začne letos 20. decembra. — Okrajno sodišče v Mariboru je prepovedalo Banmanu Francu, rojenemu 1895, v Podolci in stanujočemu v Račah zahajanje v gostilne za dobo 1 leta (do 6. nov. 1932).

• Olivno olje dalmatinsko, sladko, letošnje dospelo. Liter 16.— Din. Viktor Šobei, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4.

JNAD »JADRAN«

priredi v četrtek 3. decembra v Trgovskem domu

ČAJANKO

Jene običajne. — Koncertne točke. Ples z balončki. Začetek ob 20. Konec ob 2.

»Iz česa delajo Ovomaltine?, to bi jaz, dragi, vedela rada.« Eji, to so zelo hranilne stvari: kakao, jajca in malo slada.

K temu priden je dobrega mleka, pa bo jed vam finega teka. Takšna jed vam telo prehrani, zraven pa vseh nadlog obrani.

• Ubil tatu, zasledenega pri tatvini. V Velikem Ovečju pri Banjaluki je v sredo ponovi premočni seljak Sava Filipović zasledil tatu, ki mu je kradel seno. Sava je pograbil močno poleno ter tatu s tako silo udaril po glavi, da se je nezavesten sgrudil na tla.

• Zasledovanje opasnega potepuha. Posestnikova žena Elizabeta Snedeceva v Dravljah pri Ljubljani je prejela v četrtek po pošti pismo posebne sorte. Anonimni pisec jo je pozdravil z vsemi mogočimi najgostejšimi primiki, obenem pa ji zagrozil, da bo začel hišo, ko se bo ona in njena rodbina tega najmanj nadejala. Preplašena žena je seveda hitela s pismom na policijo in stvar prijavila. Kakor domnevajo, je pisec grožilnega pisma neki potepuh, ki se je oglašal večkrat pri Snedecevih in naglašoval. Zaradi tega ga je mož odprl, kar je potepuha tako ujezilo, da je gospodinja pisal grozilno pismo ter je verjetno, da bi svojo grožnjo tudi izvršil.

• Kolar za gospodarja in kolar za gospodinjico, vezan v celo platno, stane vsak 10 Din s poštnino vred, ako pošljete denar ali znamke naprej Tiskarji sv. Cirila v Mariboru

Danes v nedeljo ob 11. dopoldne

UFINI svojni KULTURNI FILMI

»Les, ki pleše« — »Ukročene svinje« — »Lov na medvede v Karpatih« — »Tajnosti iz življenja bilke« in drugo!

V ELITNEM KINU MATICE **SKD**

• Krvavo maščevanje. Kakor smo že pred kratkim poročali je Holec Jozef, posestnik in trgovec v Galuškaku ustrojil Kosca Janeza iz Smolčevca iz veže svoje hiše v času, ko se je Kosce v družbi svoje žene vračal od Sv. Lenarta. Holec se je nad Koscem maščeval zaradi tega, ker je domneval, da ga je Kosce ovedel finančni kontroli, kar je prodajal nezatrošeno vino. Holec je streljal z browningom in je oddal tri strela. Dve krogli sta zadeli nesrečnika v trebuh, ena pa v prsa. Vsi strelhi so smrtnebovni. Kosce je bil takoj ob prevozu v javno bolnico v Ptuj operiran in je njegovo stanje obupno.

• Kaj bo nosil sv. Miklavž? Spise Karla Maya, posebno Winnetoua, vezanega v originalne platnice po 75 Din knjiga. Kjer pa denarja ni, pa povesti Male knjižnice: Hrabri krojač, V zemlji pritlikavcev, Aladin, Tona Palmé, Doživljaji starega zajca, Dva sosed, Nesrečni kraljevič. Vsaka knjižica ima najmanj deset slik in stane samo 2 Din. Pri naročilu pošljite tudi znamke ali denar naprej! Poština do decembra poceni, samo 1 Din za 5 zvezkov. Knjižnice dobite v vseh knjigarnah, po pošti pa pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

• Med. univ. dr. Vladimir Premrov ordinira od 9. do 11. ure in od 15. do 17. ure, Tržič, Ljubljanska cesta 28.

• Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trnovo 2-III.

• Obleke in klobuke kemične čisti, barva pila in lika tovarna JOS. REICH.

UGODNA PRILIKA!

Slabega blaga po nizki ceni je povsod dosti, toda manufakturna trdika

JOS. SNOJ

LJUBLJANA

nudi danes najboljše blago po nenavadno nizkih cenah. Pridite in prepričajte se! 14142

DAMSKE PLAŠČE

za zimo

v veliki izbiri od Din 220.— naprej
s fino kožuhovino od Din 380.— naprej
otroške plašče od 2 let naprej v vseh velikostih od Din 90.— naprej
elegantno in solidno izdelane v lastnem salonu, nudi

F. Goričar, Su. Petra c. 29.
Posebni oddelek za damsko konfekcijo
Predno kupite drugod, ogledjte si pri nas neobvezno! 14005

ANT. KRISPER

MESTNI TRG

DAMSKE SNEŽKE **78'.**
gumijaste Din

Najcenejša gospodinska knjiga je

»PRIPRAVLJANJE MLEČNE HRANE«

od St. Humekove. Vsebuje 103 recepte za pripravljane mlečnih jedi in tri popolne brezmesne jedilnike. Zahtevajte jo po knjigarnah ali pa pri Centralnem mlekarškem društvu v Ljubljani. 13802

Blago za zimske suknje

kamgarn in športni ševljot in obleke. Pliš in volneno blago za plašče in obleke. Najnovejši barvni in flaneli.

NAJUGODNEJŠI NAKUPI

A. Žlender

LJUBLJANA, Mestni trg 22.

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 2730

Borbe in senzacionalne pustolovščine na divjem zapadu

Nepremagljivi cowboy

Wallace Berry

Predstave danes v nedeljo ob 3., 4.5., 6., 7.5. in 9. uri

Cene 4 in 6 Din.

Premiera!

* Vseslovenski dan v Kaliforniji. »Allisonic Alliance« v Kaliforniji s sedežem v Los Angelesu je pričela veliko akcijo v korist vseh Slovanov. Zveza bo priredila »Vseslovenski dan« ob priliki olimpijade, ko posetijo Los Angeles tudi slovenski tekmovalci. Izdala je apel na vsa slovenska društva, naj se v vseh nasebinah ustanove podružnice omenjene zveze, da se doseže tesni stiki vseh Slovanov v Ameriki. Idejo so prisrčno pozdravili Čehoslovaki, Rusi, Poljaki in Jugoslovani.

* Nova grobova. V Dolnem Logatcu je umrl posestnik g. Rudolf Hammerlitz. Pogreb pokojnika bo v ponedeljek ob 9. dopoldne na domačem pokopališču. — V Spodnjih Poljanah je preminil upokojeni železničar 75 letni g. Sikolec. Pokojnik je bil znan kot zelo delaven mož, ko je še upravljal svojo službo. Položen bo danes k večernemu počitku. — Pokojnikova blagospomin, žalostim naše sožalje!

PRAVA METODA

uspešnega negovanja lepote temelji na uporabi takšnih pripomočkov, ki se izdelujejo iz sestavin, ki medicinski učinkujejo, kot so to: Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito kože in Elsa-pomada za rast las (2 lončka brez daljnih stroškov 40 Din), Elsa-milo lepote in zdravja (5 kosov franco 52 Din) pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubijska Donja, Elsatrg 245. Savska banovina.

Iz Ljubljane

* Odlična gosta v Ljubljani. Včeraj sta pripadla v Ljubljano g. dr. Tadeusz Lubaszewski, legacijski svetnik pri poljskem poslanstvu v Beogradu in g. dr. Roman Lesarski, poljski generalni konzul v Zagrebu. Prišla sta v Ljubljano, da navežeta stike s našimi gospodarskimi krogi. Gospoda sta posetila tudi naše uradništvo.

* Opozorjamo na slavnostno akademijo v proslavo 100-letnice rojstva Franca Levstika, ki jo priredijo gojenci drž. moškega učiteljskega sodelovanja gojenk drž. ženskega učiteljskega v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. O bogati vsebini akademije pričajo spored: B. Leopold: Ruski odmevi, orkester. Govor o Levstiku. Levstik-Volarje: Razstave in zvečer, možki zbor. Levstik-Adam: Grešnikova molitev in Levstik-Jenko: Dve utvi, sopran solo. Grieg: Solvješina pesem in Antrin ples, trio: Vojlovina, čelo, klavir Levstik-Adam: Ura; Tujat minaj; Pod zelenim oknom in Peček laja, ženski zbor. Levstik-Adam: Deklica in pitje, mešani zbor. Levstikov zapiski, recitacija. Smetana: Iz domovine in Schubert: Čebela, vokalna solo. Fr. Levstik: Deseti brat; Dramatična slika. Cene sedelov: 10, 8, 6 Din, stojlišča 3 Din.

* Krasni kulturni filmi so od petka dalje na sporedu ZKD v kinu Matič. Berlinška Ufa po pravici slovi kot eno najboljših filmskih podjetij in tudi prikujo kulturni filmi so njen sloves v polni meri potrdili. Tako krasnih naravnih prizorov iz življenja ljudi in živali na filmskem platnu še nismo videli. Predaleč bi našli, če bi se hoteli spuščati v podrobnosti teh filmov, ki o njih po pravici lahko rečemo, da zaslijejo, da si jih človek ogleda. Zvočni film »Plešni los«, Ukročene živali, »Lov na medvede v Karpatih« itd. ostanejo človeku trajno in prijetnem spominu. Posebno bi priporočali te filme šolski mladini. Predstava bo danes v nedeljo ob 11. uri dopoldne. Cene so tako nizke, da je posest omogočen tudi šolskim mladim.

* Komorni koncert Karol Rupel — Janke Ravnik. V petek 27. t. m. bo v Filharmonični dvorani zadnji Rupelov koncert letošnje sezone. Zaradi izjeme skladb ima koncert naslov komornega večera. Program, ki je za Ljubljano skoro popolnoma nov, obsega naslednje točke: Mozart: Sonata v g-duru, Campagnoli-Corti: Andantino con variationi, Tansman: Sonatina in Schulhof: Sonata. Violinski part igra g. Rupel, klavirski part igra g. Janke Ravnik. Koncert nam bo nudil velik umetniški užitek. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

* Ustanovni občni zbor Narodnega propagandnega društva v Ljubljani bo 1. decembra ob 16. v salonu restavracije »Zvezde«. Vabimo ljubitelje narodne folklorne in ornametike, da se zbora udeležijo, posebno pa že vpisane članice in članice. Vabila razposiljena. — Pripravljalni odbor.

Zavedni voliči dobrepolske doline

Dobrepolska, 20. novembra.

V »Jutru« čitamo, kako so se voliči v posameznih krajih lepo odzvali državljanški dolžnosti. Da se je pa tudi naša dolina odrezala, kot se nikoli, pošiljamo sliko, kako smo se v skupinah vozili na volišče. Zadržalo nas ni niti slabo vreme, niti agitacije za abstinenco, za kar so se porabljale vse mogoče laži, obljube in grožnje.

* Šentjakovski oder bo ponovil drevi tvevno Alsberg-Hessejevo 5-dejansko kriminalno - psihološko igrano »Preiskava«, ki je imela dosedaj krasne uspehe. Zasedba ista kakor pri premijeri. Igra vsebuje poleg resnih scen dosti zdravega humora. Posetite predstavo! Vstopnice se dobe od pol 20. ure pri večerni gledališki blaginji. — Za prihodnjo soboto in nedeljo pripravlja oder krasno Molnarjevo komedijo »Igra v gradcu«, ki je bila vprijeti z velikim uspehom na vseh svetovnih odrih.

* Alpski film »Dumitor«. V prvih dneh decembra (najbrž 2. in 3.) bomo videli v Ljubljani v kinu »Dvor« veleznimiv drugi jugoslovanski alpski film iz malo znane planinskega sveta črnogorskega (Dumitor, Bioč, Maglič, Prutaš, Bobotoz) opevanega v srbskih pesmih. Podrobnejše o tem filmu bomo izvedeli še drugi teden po časopisju in na plakatih, danes opozorimo le toliko, da si vsak turist in prijatelj planin v naprej lahko uredi svoj čas tako, da v teh dneh ne bo zadržan ali odsoten in da gotovo ne zamudi te ugodne prilike izrednega užitka. Film je last Planinskega društva »Sljeme« v Zagrebu in ga bo predvajalo Slovensko planinsko društvo v Ljubljani.

* Šahovski turnir za prvenstvo na univerzi se bo pričel drevi ob 20. v Narodni kavarni ob navzočnosti protektorja g. vseučiliškega prof. dr. Milana Vidmarja. Dosele je prijavljenih 14 moških igralcev, ki bodo za otvoritev igrali prvi turnir. Vse občinstvo, ki se zanima za kraljevo igrarje, je vabljeno k otvoritvi in tudi k nadaljnjim večernim turnirji.

* Cankarjev večer. Dne 18. decembra bo v Delavski zbornici slovena spominska proslava Cankarja ob priliki 13-letnice njegove smrti. Predvajala se bodo pisateljeva dela v režiji g. Emila Frelaha.

* V počastitev spomina g. Frana Goloba, blagopokojnega svojega prijatelja in ustanovitelja Ljubljanskega Zvona je daroval veletrgovca g. A. Volk temu društvu 200 Din, za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje.

* ZSAU. Na zadnji redni skupščini 14. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Vilfan Joža, podpredsednik Prezelj Marjan, tajnik I. Medvedšek Marjan, tajnik II. Vogelnik Adolf, blagajnik I. Bajuk Božidar blagajnica II. Miklincsi Breda, gospodar Venigerholc B., zapisničar Tepez B., načelnik akad. urada dela Mihačič Stane, načelnik ak. podpor. fonda Kolman Ludvik, načelnik ak. prop. informac. oddelka Kraigher Uroš, načelnik ods. za poč. kolonije Kulovec Tomaž.

* Na obnem zboru Akademskega kluba montanistov v Ljubljani je bil izvoljen za zinski semester naslednji odbor: predsednik Čeh Karl, podpredsednik Arar Ivan, tajnik I. Munđa Tine, tajnik II. Škopar Aneska, blagajnik Tancig Branimir, gospodar Buljan Vlado, knjižničar Sosič Viktor, referent za fer. posred. Sandali Vukša, arhivar Diaković Bogdan; revizorji Polko Mato, Pinterič Ivo in Radič Stjepan, delegata v ADJT Čeh Karel in Arar Ivan.

* JAD Triglav. Na 24. rednem obnem zboru 18. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Košar Jože, cand. phil., podpredsednik Jakheil Adolf, stud. phil., namestnik Bajželj Fran, cand. inž., tajnik I. Čremožnik Dušan, cand. inž., tajnik II. Podlesnik Branko, stud. inž., blagajnik Žagar Nace, cand. inž., knjižničar Piškur Ljode, cand. inž., arhivar Vidje Jože, cand. inž., gospodar Polovič Ivo, cand. tur. odbornik Roblejek Vinko, stud. inž., revizorja Vilfan Jože, abs. tur. in Lah Fran, stud. inž.

* Martinovanje moške in ženske šentpeterske podružnice CMD v prostoru restavracije glavnega kolodvorja je bilo zelo lepo obiskano in je prineslo družbi čistega dohodka 4800 Din. Ta izredno lepi uspeh nam prča, da še živi idealizem med našim občinstvom in da se zaveda prevelike važnosti delovanja družbe av. Cirila in Metoda na prosvetnem in narodno obrambnem področju. Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu.

* Podmladek Rdečega križa na novomeški gimnaziji je priredil na Martinovo nedeljo v Prosvetnem domu gledališko predstavo. Mladi igralci in igralke so z vso vno, nekateri celo s precejšnjo spretnostjo in potrebno samozavestjo igrali lepo Janovo štridejanko: »Dom«. Želimo njihovemu prizadevanju še mnogo uspehov.

* Primorske rojake in prijatelje vabimo na družabni večer prosvetnih društev »Tabor« in »Zore« danes ob 18. v salon pri »Levu«. Sodelujejo pevski zbor, masloinistični zbor in solisti. Na programu so razni kuplet, recitacije, šaljiva pošta itd. Vstopnina je prosta.

* Nedeljski počitek na živalskem trgu. Mestno tržno nadzorstvo je izpolnilo, da bo trajal od 1. decembra do 1. marca nedeljski počitek na živalskem trgu, tako na Vodnikovem, kakor tudi na Pogačarjevem. Branjevke in druge prodajalke ob nedeljah ne bodo prodajale. Bile je to splošna želja, ki jo je tržno nadzorstvo vpoštevalo, kajti ob nedeljah je stak malo kupcev.

* Čigav je pisalni stroj? To dni je izročil neznan sportnik na glavnem kolodvoru pred odhodom gorenjskega vlaka nekemu sopotniku pisalni stroj, rekoč, naj popas nanj, dokler se on ne vrne. Neznane je nato izginil in je stroj ostal potniku, ki ga je naposled izročil upravi policije, da pošle lastnika in preide sadova.

Za čiščenje krvi
Proti slabi prebavi
želodca in čreves

Izborno deluje

PLANINKA ČAJ

Dobiva se v vseh lekarnah, zahtevajte pa izrecno PLANINKA ČAJ BAHOVEC v zaprtih in plombiranih paketih in z napisom proizvajalca: Apoteka BAHOVEC, Ljubljana Kongresni trg.

* Dar za stradalce. Pisarna RK v Wolfovi ulici je prejela od občine Rudnik pri Ljubljani 847.50 Din. Iskrena hvala!

* Cene mesu in živini. V času od 15. do 21. novembra so bile v Ljubljani ura- no zabeležene naslednje cene živini in mesu: voli I. vrste 5 do 5.50 Din, II. 4 do 5, III. 3 do 4 Din žive teže, telce I. 5, II. 4, III. 3, krave I. 4 do 4.50, II. 3 do 4, III. 2 do 3, teleta I. 7, II. 6, prašiči banaški 9 do 10 domači 7 do 8, pršutarji 5 do 6. Mesu: goveje I. prednji del 10, zadnji 12, II. vrsta prednji 8, zadnji 10, III. vrsta prednji 6, zadnji del 8 Din. Sveža svinjina 12 do 16, prekajena 14 do 20, slanina banaška 16, domača 14 do 15, konjsko meso 4 do 6. Ker so se cene živini znižale, je naravno, da so morale pasti na trgu tudi cene mesu.

* Posledice novele h kazenskemu zakonu. Spremembe in dopolnitve h kazens- kemu zakonu so povzročile, da bodo mnoge obtožbe, ki bi jih morali razpravljati sodniki-pododdelci državnega sodišča v Ljubljani, odstopljene pristojnim okrajnim sodiščem. Gre v prvi vrsti za tožbe zaradi žaljenja časti in klevet. Teh je okoli 300, ki bodo prihodnje dni oddane okrajnim sodnikom v presojo. Tudi tatvine, prevare in ponesrebe do zneska 1000 Din pridejo pred okrajne sodnike. Razbremenjeni so v prvi vrsti sodniki-pododdelci državnega sodišča. Okoli 500 aktov pride pred okraj- na sodišča. Pred sodnike-pododdelce pridejo tatvine, prevare in ponesrebe, skupno nad 1000, a pred mali senat deljiti tega značaja, če bodo kvalificirani, v prvi vrsti oni, ko se je zločinca pečal obzroboma s tat- vino, prevaro in ponesrebo.

* Neroden kolezar. Ko je šla ga. Antoj- nija Nosanova, stanujoča na Rimske cesti 6, včeraj popoldne na sprehod v smeri proti Šiški, je na hodniku ob Celovski cesti nenadoma privozil na kolesu za njo mizarski vajence Pavel L. in se zaletel v mater in v hčerki. Zalet je bil tako silen, da je podrl vse tri po tleh, vendar se k sreči otrokoma ni pripetilo nič žalega. Pač pa se je ga. No- sanova precej poškodovala na rokah in no- gah, obenem pa si strgala nogavice in plašč. Vajenca je legitimiral stražnik.

* Za Miklavžev. Mnoge trgovine so s svojimi bogatimi izložbami že pričele osvajati za Miklavža. Na mestno tržno nadzorstvo je dnevno velik naval prodajalcev sladkarij in galanterijskega blaga, ki prostoja za stojnice. Pristojbine za prostor so določene od 50 do 150 Din. Dovo- ljeno je, da bodo smeli prodajalci postav- ljati svoje stojnice od 1. decembra popold- ne dalje na Kongresnem trgu.

* Miklavž na Taboru. V soboto, dne 5. decembra bo na Taboru Miklavževanje, in sicer: popoldne ob pol 4. za mladino, zvečer ob 8. za odrasle. Po sporedu ples.

Slovo zaslužnega sokolskega delavca

St. Vid pri Stični, 20. novembra. Danes nas zapusti najzmožnejši Sokol, poživljenec in neumorno delaven mož, zdravnik dr. Andrej Jenko, ki je bil vse čas, odkar je prišel v našim kraju izvrševati zdravniško prakso, buditelj napredne, narodne in sokolske ideje med nami.

Ped 15 leti se je naselil v prijaznem St. Vidu ob postaji. V narodno naprednem pogledu pa je bil naš kraj kaj malo odločen. Zato se je dr. Jenko odločil, da zbere okrog sebe več zavednih šentvidčanov in ustanovi Sokolsko društvo. To, leta 1920 ustanovljeno društvo pa je mora- lo kmalu pranehati z delovanjem, a ga je dr. Jenko kmalu zopet obnovil in povzdignil na višino, ki jo zavzema danes. Vse čas pa ni bil društvu le starost, temveč je najlepši zgled s tem, da je sam vodno bodil k telovadbi in tudi vadil člane in članice na orodju. V redni telovadbi je videl smisel vtrajnega sokolskega dela, zato je sam gojil s največjim veseljem. Z njegovim odhodom bo v našem Sokolu nastala velika vrzel, ki jo bomo težko izpolnili. Z dr. Jenkom pa odhaja iz St. Vi- da tudi vzor moža, ki je bil kot zdravnik pri vseh prikljubljen, saj je v izvrševanju svojega poklica storil nešteto uslug in do- brot vsem prebivalcem obširnega okraja. Na njegovem novem mestu kot okrajni zdravnik v Vevčah želimo dr. Jenku in njegovi rodbini zadovoljstva in mu kladi- mo bratski Zdravol — Šentvidčan.

* Berati. Strahotni in detektivni se v potek in soboto popoldne v mesta sopro- več nadležnih berarcev, ki se zelo malo zme- nijo za policijske odredbe. Prihajajo iz de- žele v mesto, a pri berachenju jim nikakor ne gre za hrano ali druge stvari, marveč prosijo samo za denar. S priberačenim de- narjem nato zavijejo prav radi v razne go- stilne, kjer se nekateri opijejo večji do ne- zavesti. So pa med berachi tudi ljudje, ki štedijo in si prihranijo počasi prav lepe denarce. Zanimivo je, da se lotijo berache obrti navadno le moški in so berache prav redke. Aretirane berache je policija iz- ročila deloma sodišču, deloma pa jih je izgnala v pristojne kraje.

* Najdba kolesa. Te dni je pustila ne- znana oseba ob zidu hiše št. 13 v Baragovi ulici prislono žensko kolo, znamke »Steyer«. Kolo je našel zvečer neki pasant, ki ga je pozneje, ker se ni nikdo javil, iz- ročil policiji. Kolo, ki je črno pleskano, vredno okrog 700 Din, je pustil na mestu najbrže kak tat, zato naj se oglasi lastnik na policijski upravi.

* Plesna vaja plesnega oddelka Ljub- ljanskega Sokola bo danes v Narodnem domu točno ob 20.

* Plesni tečaj Propagandnega društva je vsako sredo v veliki dvorani Uniona.

* Nedeljski popoldanski tečaj Jenkove sole v Kazini bo danes ob pol 4. do 7. ure. Začetniki (-ce) točno ob 3. Jutri v poned- eljek ob 8. zvečer začetniški tečaj. Po- sebne ure in informacije dnevno od 10. do 20. ure.

* Miklavžev večer v režiji spretnih aranžerjev Propagandnega društva bo v sredo 2. decembra v veliki dvorani Uniona.

* Miklavžev večer Ljubljanskega So- kola bo v soboto 5., v telovadnici Narod- nega doma (vhod s Bleiweisove ceste). Popoldne ob 4. za otroke, ob 21. pa za odrasle s plesom.

* Opozorjamo na 20 odst. popusta pri trdnici A. Persche, Ljubljana, Pred škodijo št. 21.

* Dobre in cenene nogavice dobite pri Ferdu Kobaku Miklošičeva cesta, palača »Grafice«.

* Sporočilo. Močni steče M. Šare se nahaja pri Vrtaču preko železnice, Rutar- jeva ulica 4a vila »Trnovsac«.

* Zgubila se je včeraj zlata damaka za- pestnica, od Narodne tiskarne do Kolo- dvorske ulice. Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti primerni nagradi v ogi- oddelku »Jutra«.

* Izgubil se je pes, nemški kratko- dlakar, pešpelnate barve s rjavimi krpmi, sliši na ime »Risc«. — Proti nagradi ga je odati v Hradeckega vasi 84, ali v gostilni Bricej v Stepanji vasi.

Iz Maribora

* Mestno načelstvo poziva hišne posest- niki, njih namestitve in hišnike, da pred nastopom zime izpraznijo in zaprejo vrte in dvoriščne vodovodne napeljave in jih tako obvarujejo poškodb po mrazu. Glede hišnih vodovodnih instalacij je iz četega razloga ob nastopu mraza paziti na to, da bodo okna na hodnikih, v klostih in klet- nih prostorih zaprta. Jaske s vodomeri je držati vedno v stanem stanju.

* Na zadnji seji SPD so obravnavali zanimive reči. Izvolili so odbor za propa- gando našega Pohorja. Imena Gajšek, Ma- yer, Vales in druga nam jamčijo, da ne bo ostalo vse na papirju. G. Kanc bo poskr- bel nekaj tudi za radovedneže. Nabavil si bo projekcijski aparat, s katerim bo ka- zal pester slike naših krajev in motive v svoji izložbi v Gosposki ulici, kar bo vsa- kakor novost za Maribor. Znani fotoma- ter Vales pa bo s svojo novo kamero fil- mal naše Pohorje. Priprčani smo, da ne bo pozabili na to ali ono lepo idilo. Zna- nega fotomaterja Zizija je angažirala trdnica Kodač za predavanje po vseh več- jih mestih naše države. Kazal bo ljudstvu naše Pohorje in druge planine. Skakalnica, ki jo gradi podsavce, utegne biti prav srečena. Načrti so gotovi. Le denarja ni- majo.

Radio Maribor v. z. s. s. Miklošičeva ul. 2. Zaloge: šarlon, radioaparati, svodniki so- stavni deli, drobni material po najnižjih cenah 12842

* Šumski tečaj na Pohorju. Komaj je pobeli vrhove našega Pohorja prvi sneg, že so se pričeli smučarji gibati. Agilni mariborski Smučarji klub je že sklenil prirediti na Pohorju dva tečaja za smu- čarje; za začetnike in »vježbane smučar- je«. Tečaja se bosta vršila: prvi od 25. de- cembra do 2. januarja drugi od 1. do 7. januarja, oba pod vodstvom strokovnega učitelja. Tisti, ki imate veselje do tega sporta, se prijavite v Stojčevi trgovini v Jurčičevi ulici. V Pohorskem domu bo vse preskrbljeno.

* V gledališču bo danes popoldne pred- stava Leharjeve pravljske operete »Zemlja

DVA NOVA MODELA

Allegro

sestavljena v en aparat, kamen in usnje za brušenje. Rezila se brusijo na eno ali na dve ostrini. Omogoča se brezhibno britje

Funkcija

Din 210.—

črn

Din 155.—

NEVERJETNO POENOSTAVLJEN

Priprava za brušenje se obrača s bliskovito brzino, obvladajoč kamen in tudi jermen za ostrenje. Dobiva se v vseh parfumerijah, drogerijah, nožarnah in ostalih prodajalnih te- stroke.

smehljajac, na kar posebno opozarjamo iz- ven mariborske občinstvo in one, ki med tednom ne morejo v gledališče. Zvečer ob 20. pa se bo ponovila kmečka komedija »Slaba vest«, katere dejanje se godi v pre- lepi okolici in so vpletene kot pevke to- ke naše domače narodne pesmi. Abonma 12.

* Udruženje rezervnih oficirjev in bo- jevnikov, pododbor v Mariboru, obvešča člane, da bo praznoval 23. t. m. tukanjski 45. pehotni polk krstno slavo ob 10.30 na dvorišču vojašnice na Meljski cesti. Članu udruženja se udeležijo alave korporativno in bodo prisostvovali tudi zabavi vojakov po- pokline. Prijatelji našega udruženja dobro- došli!

* Včerajšnji trg je bil izredno dober- založen, tako da je primanjlovalo 6 vrst- niz. Kupčija je bila živahna in so cene v splošnem padle. Kmetje so pripeljali 16 voz in 118 vrec krompirja, 26 vozov in 47 vrec zelja in 6 voz in 55 vrec čebule. Ce- ne za kg: krompir 1—1.50, čebula 5—8, zelje 0.50—0.75 Din (glava 1—2) Sadja je bilo 16 voz, po večini jabolka. Cene: ja- bolka 2.50—5, hruške 2—5 Din za kg. Po- vrtnine je bilo v izobilju; emdrija komad 0.50—1.50, motovilec kupek 1—2, kartofila po 2—3 Din. Na perutninarski trg so pri- nesli skupno 1192 kljunov: 1020 piščancev, 68 kokoši, 78 puranov, 14 gosi in 18 ra- ce. Cene: par piščancev 25—55, kokoši 25—35, puran 35—65, gos 40—80 in raca 25—35 Din. Divljačine ni bilo dosti. Prodajali so divje zajce po 20—30, fazane po 25, jere- blice po 12, kljunčice po 15 in domače sadi- ce po 8—20 Din za komad. Mleko Mter 2—3, smetana 10—12 Din. Jajca po 1.25—1.50 Din. Špeharji so pripeljali 146 zaklanih svinj. Cene: slanina 12—14, svinjina 12—13 svinjina brez kosti 14—16 Din za kg. Ce- ne slanini so padle za 1 Din pri kg. Meene cene: govedina 4—14, teletina 8—16, svi- njina 8—16 in ovčje meso 8—10 Din. Ma- sarji so prodajali: slanino po 12—16 Din za kg. Na seneni trg so pripeljali 18 vo- zena, 5 voz otave in 4 voze slame. Cene: seno 80—85, otava 65—75, slama 60—65 Din za 100 kg. Tržno nadzorstvo je napie- nilo eno tehniko.

* Tatvina plesnega stroja. Ko so je- te dni mudili po opravkih v Mariboru tr- govski potnik Vitomir Dožek iz Celja, mu je po njegovi izjavi bil ukraden en- nezaklenjenega avtomobila izpred Weisove trgovine na Aleksandrovi cesti pisalni stroj s rjavim kovčgom. Pisalni stroj je znamke Adler in vreden 4100 Din.

* Hudobno maščevanje. Pri posestni- ku Franu Lobniku na Betnovski cesti sta zaprosila že pozno sveder neznan mož in ženska za prenočišče v hišo. Ker se je videl že prišten parček Lobnika smu- čarja, je prošnjo odbil, kar ni bilo včasem sprejemljivo, ki je Lobniku zagrozila, da se bo še spomnil, kdaj ju je napadil od- svoje hiše. Ko pa je prišel včeraj jutraj Lobnik v hišo, je opazil, da je bilo čez noč vloženo. Zmaganje so štiri kokoši in krava je bila s žepnim nožem ranjena po plečih in rebrih. Lobnik sumi tatvine ne- znan par, ki mu ni dal prenočišča.

* Kinematografi. Grajski kino: »Se- neta veseloigra« Moja žena pustolovka. — Union: »Valček čar« (Smehlajoči se poročnik).

Najmlajša sokolska četa v Kresnicah

Kresnice, 21. novembra.

Zadnje čase je zavladalo v Zasavju prav živahno zanimanje za sokolsko idejo. Tyr- šev nauk prodira že tudi v majhne vasi, in kakor doznavamo se bodo za Vavani, ki imajo lastno sokolsko društvo, ojnati- li tudi drugi kraji. Tako n. pr. pripravila ustanovitev sokolske čete nadučitelj gos- pod Bajec Janko na Dolah. Eno najmlaj- ših sokolskih čet pa imajo v Kresnicah pri Litiji. Nedavna ustanovitev Sokola je bi- la za Kresnice velik praznik, ki so zdru- žile pri Vohovu lepo številno narodno za-

vednih domačinov, ki so pozdravili v svo- ji sredi predstavnike oblastev iz Litije in zastopnike okoliških sokolskih društev. Vse priprave za ustanovitev kresniške so- kolske čete je vodil litijski učitelj fr. Vo- no Tauffer, absolvent savezne sokolske šole. Ker je vodstvo mlade sokolske čete poverjeno agilnim domačinom: br. Spuntu, br. Birolji, br. županu Kosu, s. Mohorjevi itd. in ker so deležni tudi moralne opore litijskih sosedov, bodo mladi Sokoli z de- lom dokazali sposobnost za društveno živ- ljenje.

KRALJESTVO MODE

Vloga šala v novi modni sliki

Šal predstavlja značilno področje nove mode, ki se je razvila iz nove linije, kajti odkar se na vseh modnih poljih poudarja bidermajerski slog, se uveljavljajo tudi razni atributi takratne mode. Vsekakor pa je šal izredno graciozen in nudi svoji nositeljici velike možnosti, da se kaže v najbolj učinkoviti luči.

Šali niso vedno izdelani iz materiala dotičnega komada, temveč jih često vidimo v kontrastni barvi, kar še poveča njih učinkovitost. Tudi jih večinoma ne nosimo kot posebne komade, temveč nastanejo šali iz ovratnika modela in delujejo na ta način izredno originalno. Ta okras ne srečujemo le pri trolejnih oblekah, tudi pri popoldanskim in večernih modelih ga uporabljamo, prav tako pri plaščih in modernih večernih jopičih.

Šali se izdelujejo iz vseh materialov, iz blaga, evile, baršuna ali krzna, v breševilnih variantah, ki se često oddaljujejo od prvotne oblike. Jako priljubljeni so šali iz reverjev, najbolj dekorativni pa so brez dvoma tako zvali »fichu« šali, ki poudarjajo bidermajerski slog. Tudi mnogim večernim oblekam da aparten vzoren šal popolnoma nov in zanimiv značaj.

Naša skupina šale pričenja s čedno trolejarsko obleko iz poročne modnega blaga v lepi večinoma zeleni ali rjavi barvi. Živni take obleke mora biti enostaven in raven, krilo pa je opremljeno z modernimi gumbi. Idejo šala poudarjajo enostranski revirji, ki se v ozki progi nadaljujejo pod pasom in so izdelani iz kontrastno barvnega materiala. Letos prevladuje priljubljena rjava rdeča barva ali ostra oranžna barva, zvana »per-

Krzneni plašči:

od Din 2000.— dalje

Krznene jopice od Din 800.— dalje
krz. mod. žen. ovratniki od Din 85.— naprej
krz. mod. ovratniki od Din 75.— dalje
krznene botce od Din 60.— dalje
krznene velike boe od Din 160.— dalje

Velika izbira

L. ROT

Ljubljana, Mestni trg št. 9

B. Br.:

Jesenske prikazni

Marsikako leto jesen v našem mestu ni lepa. Sam bog ve, zakaj se pokvari tako, da ni prav nič podobna oni jeseni, ki jo poznamo iz šolskih čitank. Letošnja je posebno črna, deževna in temna. V zraku leži vonj po starosti in smrti in razni mladi literatice osobito močno občutijo to noto: čim mlajši so, tem rajši govorijo o smrti in starosti. To bi pa še ne bilo tako hudo, pustimo vsakomur svoje srčne izlive. Hujše je, da ob takih dnevih srečujemo človeka po ulicah prečuden prikazni. Poznam možake, — pri najboljši volji bi jim ne mogel očitati ničesar —, hodijo dostojno oblečeni in se v ničemer ne razlikujejo od ostalih spodobnih meščanov. Kakor hitro pa se nebo pooblači, se isti dostojni ljudje pojavijo v mestu v silovito smešni noši. Na dostojanstvene glave si nataknejo posvaljane kaskade, okrašene s perjem ali celo s ščetinastimi čopičem, namesto suknjiča se odenejo v nekakšen jopič, obiši z zelenim suknom in na gosto posejan z grčastimi koščenimi gumbi, obujejo pa se v ogromne trde čevlje. Strahotno se videti take pojave. Močno me spominjajo na Deffreggerjeve tirolske logarje, sličijo pa tudi tipom, ki sem jih vi-

deval v Admontu, ko sem v avstrijskem vojaškem robstvu zapravljal leta zorne mladosti.

Taki hodijo tudi v kavarne in pisarne, še v gledališče se izgubi kdo, samo v cerkvi jih še nisem videl. Vendar tega menda niso krivi oni, morda jih je tam opazil kdo drugi. Ob deževju sem si že belil glavo, kakšen vrag da napada dostojne može, ki sicer skrbno pazijo na svojo zunanost, da se kažejo po mestu v tako strašnih kostimih.

Tirolci — dobro, gornještajski hrabroci — v redu! Kaj naj človek zahteva od alpskega Nemca? V gostilni »pri kolaču« sem nekdanj sedel v družbi treh takih prikazni, pa so bile v svojem normalnem življenju tako visoko postavljene osebe, da si jih nisem drznil povprašati, kakšen zločin ali atavizem jih obhaja ob dežju, da si tako učinkovito kvarijo človeško zunanost. Premisljal sem tako in drugače. Dejal sem si: Slabo vreme, pa jim je škoda lepe obleke. Ali zakaj potem ona jesenskemu slogu tako nasprotna zelena draperija, zakaj si nasajajo na noge ožrebljene nestvore, ko so galoše tako praktične in so v navadi pri vseh omikanih narodih? Neopojljiva zagonetka so mi bili čopiči za klobukom, rjavi grčasti gumbi in oni zelenkasti ton ki je prevladoval od kasto-

ca do kvadraste obutve, dokler nisem

dobite pri tapetniku
RUDOLF SEVER
MARIJIN TRG ŠTEV. 2.

Brezprstne rokavice

kakor so jih nosile naše babice, so letos postale moderne. Ker so se večerne obleke v starem slogu popolnoma uveljavile, je

povsem naravno, da so se povrnila tudi rokavice prejšnjega stoletja. Take komade vidimo iz čipk, nežno barvne mreže ali iz

Tudi otroška garderoba je stilizirana

Seveda pridejo take stilizirane otroške obleke v poštev le pa praznične komade, ki bodo v svoji ljublji dekorativnosti razve-

sekih vsakega malčka. Na naši sliki vidimo čeden parček, ki izgleda, kakor da bi bil stopil iz stare bidermajerske like. Dekletce nosi obleko v nežni pastelni barvi, z zvoncečimi, volančastimi krilcem in balonastimi rokavčki, dečka pa vidimo v dolgih, širokih hlačah, svileni bluzi in svetli vestji. Dočkov krakci jopič učinkuje kakor miniaturni frak s svojimi svilnenimi reverji in manšetami.

ATELJE
BAZZANELLO

BELENBURGOVA ULICA 7

Izvršuje plašče, kostume, obleke in plesne toalete po najnižjih cenah.

»Vezilja«. Prejeli smo novembersko številko časopisa za ročno delo »Vezilja«, ki vsebuje mnogo okusnih in praktičnih ročnih del. List prinaša lepo preprogo za divan in preprogo v slavenskem narodnem stilu, katere izdelava je označena tudi na krojni prilogi. Okusni so zastori, črtna blazina, prti itd., jumperji v različnih izdelavi in kroju ter otroške obleke. Zelo zanimiv je članek o narodnem vezivu s slikami. »Vezilja« izhaja vsak mesec, četrtletna naročnina znaša 30 Din. Naroča se pri upravi »Vezilja«, Zagreb, Samostanska 2.

Zdravniška posvetovalnica

D. K. Maribor. Če ste, kakor je zdravniško ugotovljeno, telesno popolnoma zdravi, si radi vašega stanja ne delajte prevelikih skrbi. V takem položaju je več ljudi v manjši ali večji stopnji. Lahko bi se to zaznamovalo kot podcenjevanje samega sebe. Prav lahko odpravite to, če imate trdno voljo in si pridobite z lastno vzgojo zaupanje v samega sebe. Imejte vedno pred očmi, da ste zdravi in normalni, kakor vsi okoli vas, katere tudi pogledi ne zbežajo, zakaj pa potem vas? V skrajnejem slučaju se pa obrnite na kakoga zdravniška, v katerega kot človeka zaupate in ta vam naj s primernim sugestivnim vplivom priporoči k temu, da pridobite duševno ravnotežje.

A. Sf. Brez zdravniške preiskave ni mogoče ugotoviti vzroka vaše bolezni.

Izvirne francoske pastilje
VALDA
proti prehladom, grip, influenci itd.
Prodajajo vse lekarne in drogerije. 356

ono nedeljo čisto po naključju razvozlal zamotane zadeve.

Sel sem bil v ranem jutru na izprehod po Večni poti. Zatopljen v težke misli sem spel po gozdni tiho, preskakoval lužice in se ogibal kupom kamenja. Rad hodim tako: Človek se odpočije, raztrese in poživijo. Pa je izza ovinka priropotalo za menoj s težkim korakom, da je gramoz škrtal pod okovankami in me zbujal iz premišljevanja. Ustrašil sem se — pošten državljan nima nikoli popolnoma čiste vesti —, ozrl sem se in jo hotel s gonsko udariti v goščo ob desni ali na plan ob levi. Na eni strani globok jarek, na drugi strani kalna luža, zadal pa lomasti ona izmed onih pojav, ki so pri nas ob deževju tako česte. Pojav z vsemi že naštetimi atributi: kastorec, čopič, zeleni naši, barbarski gumbi — vsega se opaziti nisem utegnil. Spustil sem se v tek, oni za menoj pa me kliče:

»Janez, Janez, počakaj, kam te ne-»

»Janez mi pravi,« pomislil, »po naše govori, ta ne bo z Gornjega Štajerskega. Naj bo že kdor hoče, počakam ga.«

Zavzel sem se, ko sem ga spoznal: »Ti, Stefan? Jaz sem pa mislil...?«

»Nič nisi mislil, plahota, saj vem, kakšen si. Ampak zdajle si mi dobro došel. Si šleva, ampak vsaj hlače no-

PO NEURJU

pomoč skoro momentana

Deževni dnevi, premočeni čevlji, vlažna obleka, znak nevarnosti. Prehlad, hripavost, revmatizem, ishias. Bolečine po vsem telesu. Prsa zasluzena, hropenje.

Omilita ta neprijeten občutek. Namažite se s SLOAN-OVIM Linimentom. Greje kakor solnce, znak, olajša hropenje in ukine bolečine.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH.

SLOAN-ov LINIMENT

odstranjuje bolečine.

Radio

Izvilleček iz programov

Nedelja, 22. novembra.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Reportaža iz Narodnega muzeja. — 11: Ob 25-letnici smrti Simona Gregorčiča. — 12: Napoved časa, poročila in plošče. — 15.15: Dekliška ura. — 15.45: Citre in kitara. — 16.15: Zabavni kotiček. — 16.40: Plošče. — 17: Claudelova drama »Menjava«. 20: Koncert »Slogoc«. — 21: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila. — Salonski kvintet.

Ponedeljek, 23. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Iz anatomije in fiziologije človeškega telesa. — 19: Čestina. — 19.30: Zdravstvena ura. — 20: Zabavno štivo. — 20.30: Zborov koncert. — 21.15: Koncert dveh flaut. — 22: Godba na harmoniko. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Radio - orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 20.30: Violinski koncert. — 21.10: Veseloliga. — 21.40: Poročila. — 22: Lahka godba orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Prenos zvočnega filma. — 20.30: Rezervirano za prenos. — 22.10: Prenasjanje tujih poslat. — PRAGA 17.55: Plošče. — 19.20: Koncert na flavto. — 19.40: Schubertove pesmi. — 20: Židovski cerkveni petje. — 21: Orkestralni koncert. — 22.20: Plošče. — BRNO 19: Prenos iz Praga. — 19.20: Revija plošč. — 20.05: Prenos koncerta iz Praga. — 21: Prenos orkestralnega koncerta. — 22.20: Prenos iz Praga. — VARŠAVA 17.35: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Plošče. — 20.30: Prenos religiozne glasbe iz Krakova. — 22.15: Koncert iz Vilna. — 23: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 12.40: Titta Ruffo na ploščah. — 13.10: Wagnerjeva glasba na ploščah. — 17: Glasba iz rokoka. — 20: Veseloliga z glasbo. — 22.30: Jaz iz novejših oper. — BERLIN 19.10: Koncert nordijske glasbe. — 20.40: Dramski večer. — 22.30: Godba za ples. — KONIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert. — 19.15: Pevski koncert. — 20: Pesmi in dueti. — 21.15: Sluhoigra. — 22.30: Lahka glasba. — MOHLACKER 17.05: Orkestralni in pevski koncert. — 19.45: Pevski koncert. — 20.05: Veliki ponedeljkov koncert iz Frankfurta. — 22.50: Ciganska godba iz Budimpešte. — BUDIMPEŠTA 17.15: Ciganska godba. — 19.40: Koncert budimpeštanskih filharmonikov. — 21.50: Lahka godba orkestra. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 19.50: Plošče. — 21: Lahka in folklorni glasba.

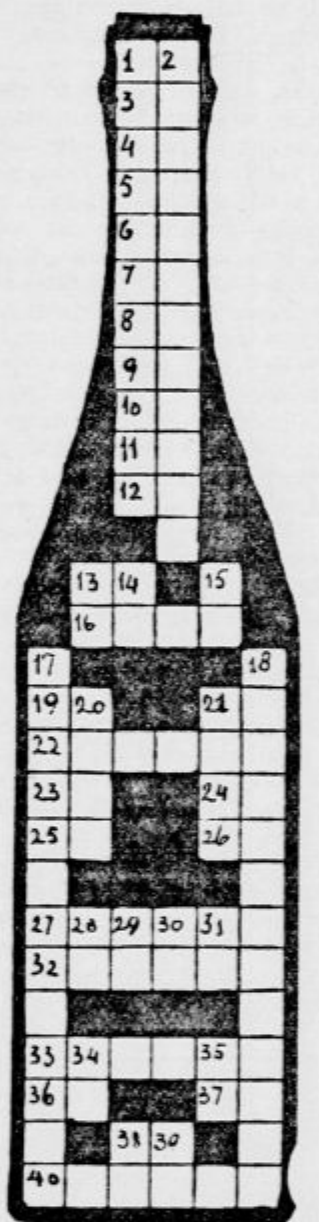
Torek, 24. novembra.

LJUBLJANA 11.30: Šolska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroški kotiček. — 18: Salonski kvintet. — 19: Nemščina. — 19.30: Etnika in sociologija evangelijev. — 20: Uvod v radiotehniko. — 20.30: Koncert primadone ljubljanske opere gospe Zlate Gjurgjonec. — 21.15: Salonski kvintet. Vmes napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Opoldanski koncert. — 16: Plošče. — 17: Pevski koncert. — 17.30: Lahka glasba. — 20: Narodne pesmi. — 20.30: Koncert iz Zagreba. — 22.30: Poročila. — 22.50: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Operni večer. — 22.40: Godba na ples. — PRAGA 17.55: Plošče. — 19: Prenos opere iz gledališča. — 22.20: Godba za ples. — BRNO 17.35: Glasba za mladino. — 19: Prenos opere iz gledališča v Pragi. — 22.30: Lahka glasba. — VARŠAVA 17.35: Simfonični koncert. — 19.30: Plošče. — 20.15: Operni večer. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Opoldanski koncert. —

Križaljka „Buteljka“

Vodoravno: 1. frc. zaimek; 3. veznik; 4. ka; 5. zemeljska oblika; 6. frc. dvoglasnik; 7. kratka; 8. latinski zaimek; 9. z; 10. medmet; 11. jz; 12. lat. dvoglasnik;

13. vov; 16. grška gora; 19. osebni zaimek; 21. medmet; 22. denarna vrednost; 23. latin. predlog; 24. ploskovna mera; 25. predlog; 26. ni; 27. jutrova dežela; 32. grško bajeslovno bitje; 33. Orient; 36. ip; 37. glag. oblika; 38. kratka; 40. organska spojina. — Navpično: 1. del avstrals. otočja; 2. nazor, ki zanikuje prirodu; 13. oblika frc. glagola; 14. kratka; 15. del kolosa; 17. avstrals. otok; 18. mesto v USA; 20. žensko krstno ime; 21. ogljikov plin; 28. latin. veznik; 29. vl; 30. kratka; 31. kratka; 34. lekarniška kratka; 35. kratka; 38. povrat. zaimek; 39. kratka.

Rešitev križaljke

„Svetiljka“

Vodoravno: 2. alt; 4. črvo; 6. viškov; 7. katra. Navpično: 1. elektrika; 2. Arta; 3. tvor; 4. čik 5. osa.

čenče, seveda se morate še obleči temu primerno. Ne rogovili s uško, še grablje se sprožijo, če je človek neroden.

»Ali veš, kaj je tradicija, ti klapo-ušec? Kaj se bom ukvarjal s tako šlevo, kakor si ti. Zdi se mi, da mi bo že samo srečanje s teboj prineslo nesrečo, samo še tega se mi manjka, da bi mi voščil srečo, kakor imajo taki slamo-glavci navado.«

Previdno sem se oddaljeval med poslednjimi besedami, Stefan pa je ogorčen zavil na kolovoz. Ko je bil že precej daleč, sem mu zaklical izza debelega borovca:

»Hej, Stefan, ne bodi hud. Ali res verjameš, da nosijo dobre želje lovci nesrečo?«

»Res,« je zadonelo iz gozda. »Tedi, čuj me, Stefan: Dobro srečo na lovu, pet srn, deset zajcev, sto je-rebov...«

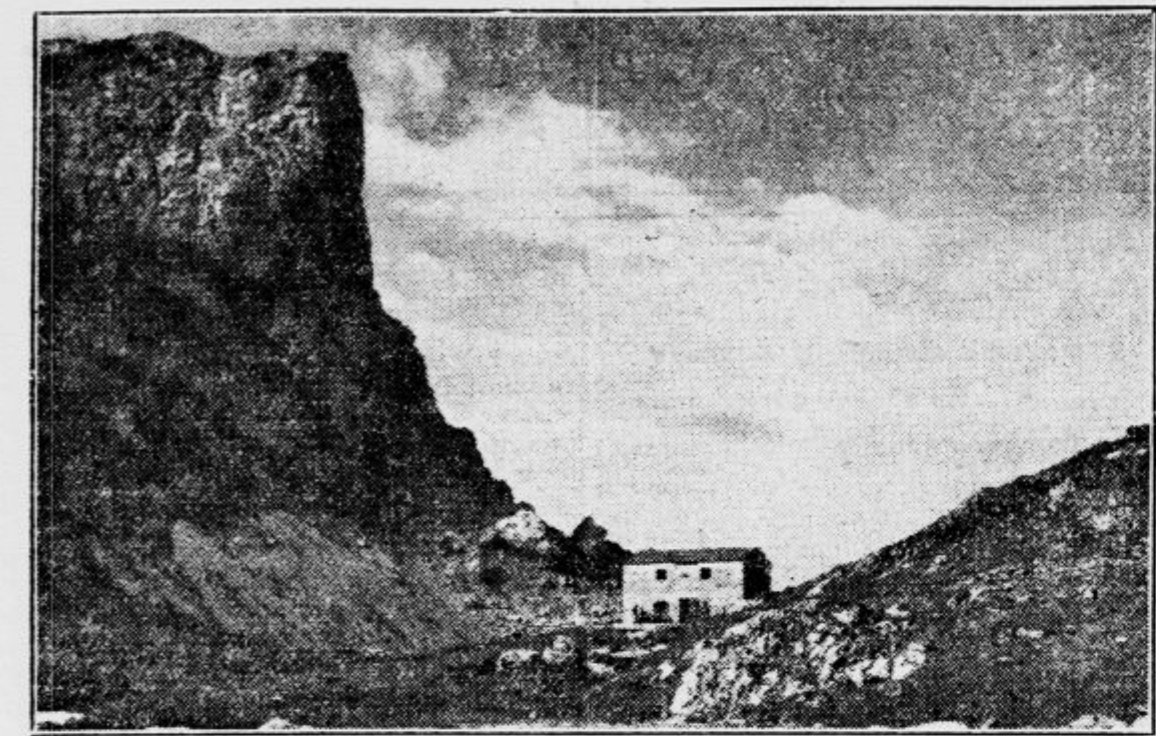
Ostalo se je izgubilo med silovitim robantenjem, ki je prihajalo iz Stefanovega grla. Mene pa je obsedla zloba in citiral sem nazaj Petra Kočiča:

»Zelen si, brate, zelen

kao zelena grana u gori zelenoj.« Težko, da je Stefan kaj ustrelil tisto jutro. Ker pa še dežuje, hodi še vedno v fantastični uniformi svoje bratovščine. In verjemite mi: Ni sam. Silno se je razplodila pri nas ta bratovščina. Najbrž ji vreme tako ugaja.

Logarska

Kdor si jo boče vsaj nekoliko mimogrede ogledati in si pridobiti kolikor toliko nekaj zanimivejšega pogleda v ta naš planinski svet, kras in ponos, ki ga svetovni poznava- ci, popotniki in obiskovalci imenujejo Veliki vrh, Skarje, Ojstrica, Planjava, Brana, Skuta, Hudi praški ali Mrzla gora.

Kocbekov dom na Korošici pod vzhodnim vznožjem Ojstrice

Kor smela divja kosa po ostrih robih in pe- čeh vseh onih visokogorskih očiščev in gre- benov, ki jo obkrožajo kot svetlosrebrni, na- ravni, a umetniško dovršeni okvir v nebo- tični višini, pa naj se imenujejo Veliki vrh, Skarje, Ojstrica, Planjava, Brana, Skuta, Hudi praški ali Mrzla gora.

Ako je res, da so planine in visokogorske doline pozimi lepše in za oko in odprto srce učinkovitejše nego poleti, pri Logarski do- lini to ne velja. Skrivnost in tajnost njenih lepote in krasote, njenih čarov in učinkovitih vtisov, katerim se tudi najbolj otopena duša ne bo mogla odtegniti, leži namreč v fra- pantnih kontrastih, v čudoviti raznolikosti in prijetni izmenjavi najrazličnejših, najlep- ših, od samih superlativov polnopravnih pri- kaznih, motivov, slik in prizorov; ti pa v bar- vah pozimi oblede, ki jih tedaj zagrinja ena in ista bela snežna odeja, ki samo v igranju svetlobe, sence in njenih oblik in obrazov da slutiti, kaj vse pokriva pod sabo. Bleski in leski zimskega solca nad visokogorsko pokrajino, njena veličastnost bodo gotovo vsakogar očarale.

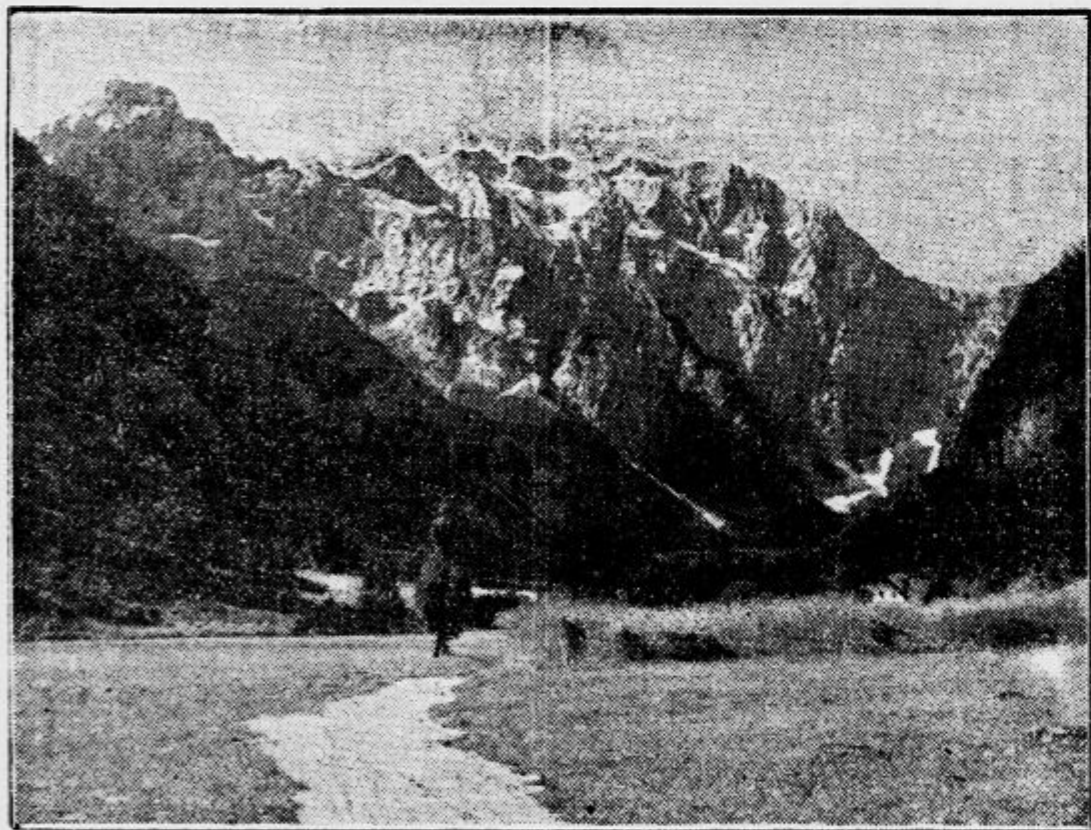
Ali višek učinkovitosti dosega Logarska dolina šele, ko nastopijo in se pojavijo oni znameniti in prav očitni kontrasti, ki, zlit v eno samo sliko in podobo, polno simetrije in harmonije, z nenavadnimi perspektivami in arhitektonskimi smelostmi povzročijo, da novodošli popotnik obstoji in obstrmi. Kon- trasti oblik, potez, obrazov in pogledov, kon- trasti v barvah, v odmevih in prav gotovo tudi v čutenju, v dušah in v srcih vseh onih velikanih, ki nepremično stoje ob zibelki kristalnočiste Savinje. To vse nastane v po- letni in jesenski dobi in v tem času je treba prehoditi vsaj oni dve poti onemu, ki hoče doživeti in retrospektivno vedno zopet iz da- ljavne časa in prostora doživljati nepozabne

dojme čarobnih vtisov, ki jih v srcu sleher- nega dovzetnega planinca zapuša Logarska dolina.

Kontrasti v barvah. Na širokem dnu do- line in na njenih robovih, obrobah in ste- nah, vse zeleno in vseh mogočnih niansah od temnozelenega borovja, smrekovja in je- kovja do svetlozelenega, rumenkastožolte bar- ve travnikov, njiv, senožihi pšenicega, rže- nega in ovsenega polja blizu Logarja Pisker- nika in Plesnika, glavnih treh kmetij v Lo- garski dolini. V najvišjih obrobah gorah,

v vrtočavih čerih in globinah stenah in pe- čeh Ojstrice, Planjave, Brane, Rinke, siva in blede boja prastarih očakov, ki s svojih str- min s nekim prikritim samozatajevanjem in hrepenenjem vendar samo dopadljivo gledajo na zeleno, svetlobo pomlad svojih mladih let, ki počivajo doli v dolini. Pa tudi živi kon- trasti v oblikah, v črtah in potezih. Spodaj vse plano, lahno valovito, upognjeno in gra- ciozno ukrivljeno, plesišče pomladi, favna vil in zelenih škrtaljev. Tam zgoraj vse raztrgano, razcepjeno, razdrapano, razklo- no, razrito, ostro in siljasto; same igle, pre- pad, globeli, čeri in peči.

Ko hodiš ali se z avtom voziš od Logarja dalje v amfiteatralno zaokroženi konec do- line, ki hrani pol ure nad sočnim zelenjem večni sneg in led, obrobjen od skalnih klinč- kov, od rdečega sleča in srebrih planink, čitaš na preprosti tablici: »Vir Savinje. Ko stopiš tjakaj, najdeš mnogo izvirkov: debele, hladne, zibajoče se mahovite blazine, ki vse zakrivajo in pokrivajo tajinstveno drugo zi- belko bistrega, novorojenega deteta visokih tr- dih planin, dihačo neusahljivo, vendar mila- do in sveže življenje, ob katerem je letos mariborski sokolski naraščaj preživljal naj- lepše dneve svojega življenja. Pa ko dospes mimo Piskernika, pristnega Koroškega do- ma v tej naši jugoslovnski planinski do- linji in mimo Plesnika in njegovega novo- dobnega hotela, pod visoki strmi slap Rin- ke, prvi smeli skok mlade Savinje iz mehke zibelke v strahovit prepad, hladno lelovi- šče in kopališče lepolasih in zapeljivih vil, rojenic in sojenic, si vedno sredi živega sre- bra in močno razgibanega življenja, hrepen- enja, nemirja in stremjenja, ki začenja ob polagoma odvetajočem rdečem sleču pone- havati in se polegati, tembolji, čim bolj se bližas »Frischaufovi kočici na Okrešlju.

Pogled v Logarsko dolino

Njena posebna značilnost je široko ravno dno in strmo izpodrežane stene — pač iz- dolek iz ledniške dobe. (Na levi je naznačeno Kamniško sedlo, dolgi zasnježeni greben je logarska stran Planjave in vrh je Ojstrica, ki gospoduje daleč naokoli).

Ženitovanje v pozni jeseni

Kaj vemo v mestu in tudi na deželi se red- ko kdo pobriga, kaj se zdaj godi tal zunan- j v prirodi! Če je pri nas vse mirno in zaspa- no, pa mislimo že, da je tako tudi tam zunaj. Odkar so minule počitnice in je odšlo mno- go ljudi z mesta, je postalo zunaj precej živo.

Zdaj je prav za prav tisti čas, ko vlada navidezno zunan- j v prirodi precej mir, iz- vzemši nedelje, če so lepe, kar pa hvala bogu, ni bilo to jesen. Vsaka stvar ima do- bro plat, tako tudi deželne jesenske nedelje. Saj je ostalo pri življenju mnogo srn, ki bi bile bržčas podlegle ponavadi po precej hu- dih mukah slabih strelcov, izstreljenih iz dol- gih dvocevov. Dež pa je zadržal v mestu tudi mnogo turistov. Le posebno vneti, navadno pravi prijatelji prirode, so si upali kljub dežju v planine.

Toda tudi oni po večini ne vedo, kaj se godi zdaj tam gori, v gosto meglo povitih planinah. Na prodih je svatovanje. Dočim se ženi večina živali pomladi, večkrat celo že konec zime, si je zbral naš planinski junak, črni gams, prav ta čas, ko pri ljudeh vlada žalost in dolgočasje, za svatovanje. Po- godi li, saj je prav zdaj najmanj motenj.

Sv. Kozma in Damjan sta jim zašepetala in jih dvignila. Začutili so čudno razpolo- ženje povsod, in sicer prav tako gošarji, ki so spet odšli pomlad in poletje v stenah raznih

gozdov, se pašli po posekah in pili iz gos- danih potokov, kakor tudi golčarji, ki so vs- leto samovoljno po planinskem ruševju in so pašli po prodih pod nedostopnimi pečnami.

Vsi so zapustili svoje staro domovje, kjer so povedni lenarili in se redili. Odkar se jim je pričela napanjati in rasti na korenu med krivimi rožli čudna bradavica, jih ne- kaj žene v družbo k nežnemu spolu. Nemir pa se je nasešil tudi med koze in kozice. Tudi te so postale bolj družabne in nemirne. Iz malih tropic je nastala cela čreda in se zadržuje že par tednov na prodih.

Sv. Martin pa je našel v bližini črede tudi samce. Do tega dne so nevedno stali, kakor črni kipi na grebenih nad prodi. Po omenje- nem svetniku pa se je že pričelo svatovanje. Ne moti jih dež ne meglja. Snežni meteži pa so jim še prav po volji. Kjer jih je več, se radi udarijo in sleherni leto obleže kak pre- maganec s prepranim trebuhom pod steno ali pa se v hudih mukah zvija v prepadu, dokler ga ne odreši smrt.

Ko so končane borbe, zmagovalci pohite h kozom, ki v prijetni pritajeni sramežljivosti že komaj čakajo, kdaj jih bodo napadli sim- patični vsiljivi.

Najprej skušajo odgnati mladino, ki bega preplašena za materami in sestrkami. Po čudnem markiranem begu pred vsiljivi, ne- veste pobegnejo od neumne mladine, kamor pa se spet povrnejo kasneje. Tako večjele bo trajalo navadno z majhnimi presledki do konca novembra, se pa nato ponovi, pa mar- da le za 1 ali 2 dneva okrog sv. Miklavža.

Tega življenja, tega glasnega utripanja gorskega srca in planinske duše je v onih strmih vrhah, skalah, pečinah in robah, lo- pah in zijalkah, ki kot ostro odrezane sil- huete obrobajo v zračnih višinah umetni- ško-klašično sliko naše Logarske doline, ni nikjer. Smrt, ki je konec in kontrast živ- ljenja, je v te sive pečine in v ta smela ble- da čela zapisana; tu ne polje nobeno čute- če srce, ne diha nobena poznana prijatel- ska duša. Osamel ptiček prestrašen odleti, le kaka tenka cvetlica ti pokima. Ko z ro- ko ali cepinom objemaš skalo, trdo, ostro in bodečo, čutiš hlad in mraz; ne začutiš no- bene tople, vroče krvi; ne njenega toka, ne toplih udarcev usmiljenega srca, ne živ- ljajočega dihanja plemenite duše.

Ko tako čuješ doli v dolini življenje, ve- selo pesem prekipujočega srca in tu gori, nad prepadi viseč in držeč se črnih, zarja- velih klinov, segaš bliži smrti v roko in se ob njenih prsih gladíš, si prispel, pa naj že bo čez Skarje, iz Logarske doline ali iz Ro- banovega kota mimo mične Ciril Metodove jubilejne kapelice po strmi Kocbekovi poti na vrh Ojstrice; to je ona druga pot, katero mora prehoditi vsakdo, kdor hoče Logarsko dolino spoznati! Zdaj šele vidiš, kaj vse več je ta biser naših planin. Velika reka teče skozi njo, sredi zelenih travnikov, njiv in gozdov. Zdi se ti, da si v Indiji Koroman- diji, kajti po tej reki ne teče voda, temveč mleko; tako belo je kamenje, pesek in ska- lovje, ki so ga vode splavile izpod visokih sten v strugo, pod katerimi teče Savinja, skrita dobra dva kilometra. Tam spodaj idila, mirna, pokojna, zamišljena, sanjava, za- ljubljena pesem; lepa nevesta, ki čaka kava- lirja, zalega, bogatega, ki ga bo prav go- tovo dočakala; tu zgodaj grandioznost, rekel bi oholost, izizvalna in kljubovalna naph- njenost, ki je tem zmagovitim orjaškim go- ram utisnjena kot značilen pečat na njho- va razrvana čela, na zlomljena rebra in razbita kolena, dramatično odigravanje, ki uniči mlado življenje, ako izziva noč in moč teh orjaških sil.

Premagal si, lahno oblečen in od nobe- nega nahrbtnika oviran, ta strmec; tu pa tam tudi nekoliko nevarne steze in peči, raz katere gledaš sedaj mirno in zadovoljno na Kocbekov dom na Korošici na eni, na Logarsko dolino in na Robanov kot na dru- gi strani; napravil si izprehod od Podbrež- nika skozi staroznano leso, ki zdaj nosi ime »Logarjeva dolina«, v prvo kldo mirnega, duhtečega gorskega zatija; se morebiti tudi pobodno in ginjeno ustaviš pred vsemo- gotim stvarnikovim obličjem gori pod Skar- jami v divjem svetu bojavih gigantov in ciklopor ali doli za leso pred novo planin- sko cerkvico Kristusa kralja; eno lahko re- češ, da si videl biser jugoslovnske zemlje, Logarsko dolino.

Dr. Fran Mišič

Obolos

Iz zbirke »Med padarji in zdravniškim«.

Starí Grki so imeli navado, da so dajali umrlim pod jezik srebrn novce, ki so mu rekli obolos. Imel je to vero, da loči ta svet od onega širokega reka. Čez to reko prevaža brodnik Haron duše umrlih. Kakor veli bro- dniki, je vozil tudi ta brodnik, kakor poje na- ša narodna pesem:

Ne vozim jaz za božji kon
in tud' ne za nebeški tron.
Jaz vozim le za krajcarje
in tiste bele zekasrja.

Uboga duša, ki ni imela obola, ni mogla nikdar na oni svet, temveč se je morala vi- cati po motvirjih in pustnjah vse večne čase.

Davno je to izmislil ljudstvo, ki je čelo- ta, za naše pojme res čuden običaj. Ostal je le še spomin na to navado v besedni zvezi: svoj obolos dati. Prav malo stikov veže da- našnjo dobo in njene običaje s starogrškim narodom, vendar pa sem opazil, da nekateri spet upajo baš obolov običaj. Ker se pa običaj prilagodi malo drugače, je dobil tudi obolov običaj malo drugačno obliko. Da ne bo kdo mislil, da hočem koga oklevetati, sem vzel iz svojega dnevnika, ki ga nosim vedno s seboj to-le zgodbo.

»Oh, oh, oh! Glavo mi hoče raznesti! Tako me boli, da se bojim, da ne bi kar znorel.« je tiral pred menoj šestdesetleten zastaven možak, nihajoč venomer z obvezano glavo, ki jo je opiral pri ušesu z levico.

Ko se je odmotaval, ni je pravil, da ga je bolelo levo uho že deset dni, zadnje dni so pa postale bolečine neznošne. Pogledam in vidim, da je staro vnetje srednjega ušesa ta- ko napredovalo, da je gnojenje že prešlo na zaneseno lobanjsko kost.

»Vase stanje je izredno opasno! Sem re- kel in pogledal na uro. »Še pol ure imate do vlaka. Nemudoma se peljite v bolnico, ker je vaše življenje resno ogroženo. Le takoj- šnja operacija vas more otresti smrti.«

Resnica ga je tako pretresla, da je pre- nehaj s nihanjem glave in tarnanjem. Ko je le spoznal resnost svojih besed, se je pričel obotljajati:

»Jutri bi šel, če je že res tako hudo. Se moram vendar posloviti od svojih.« Pod nož pa nihče ne gre rad. Še kšuriga sem poznal, ki si ni upal leči na operacijsko mizo.

»Čim dalje boste odlašali, tem gotoveje se

Tako je zdaj tam gori v planinah, kjer, kakor mislijo mnogi, poneha življenje in ve- selje takrat, ko odidejo s planin pastirji, planšarice in turisti.

Očivilo pa so tudi naši potoki. Preden se skrijejo pred mrazom v globoko zatiranje rde-

Nastop novega praškega nadškofa

V Pragi so slovesno ustoličili novega nadškofa dr. Kašparja

poslovite za vedno. Pametni bodite, dobro vam hočem, sem ga spodbujal in mu segal v roko.

Gledal sem skozi okno na njim. Res je kre- nil čez most proti postaji. Zvečer mi je po- vedal postajenačelnik, da je bolnik res kupil karto. Nemara se uide smrti, sem si mislil zvečer, ko sem legel spat in prav zadovoljen zaspal.

»Kaj se mislite res igrati s svojim življe- njem, sem se ves zavzel, ko je stal obvezani možak naslednjega dne spet pred menoj.

»Nikakor ne mislim, sem se opravičeval be- težnik in spet odmotaval svojo bolno glavo. »Bil sem v bolnici, kakor vidite na glavi.« Zastrmel sem v njegovo do polovice obrto glavo.

»Le po se me sprejeli in so mi že obrili glavo za operacijo. Ko je prišel pa jutraj primarij, mi je pogledal v obraz in si zagol- del v brke: Gänzlich unbekannt. Počpal mi je žilo in rekel: Preslabi ste; nikakor ne morem vzeti odgovornosti nase. Prav tako je rekel. Dali so mi nazaj moje obleko, se- daj sem pa spet tukaj. Ali naj grem kar do- mo, ležem v posteljo in čakam smrti?«

Kakor utopljenec za rešilno desko so se priselale njegove oči na moje ustnice, da mi je bilo kar tesno pri srcu. Saj je šlo za živ- ljenje.

Potipjem šilo. Res ni bila stajna, vendar to še ni nikak povod za odklonitev, če je operacija edina možnost, rešit bolnika nez- bežne smrti. Naenkrat se mi je posvetilo v glavi.

»Moja krivda je, da so vas odslovili, sem mu rekel.

Neverjetno me je gledal bolnik: »Saj ste

Ali ste že naročeni na revijo »Življenje in svet«?

Stric

»Zakaj se niste oženili, strico, ko morate sedaj kar sami kuhati in pomelati, pravi in pomivati? Zakaj ne, strice?« — Mja, mja, jaz bi se že bil, pa mi je izbegnila Marjanca Bartulova, ki sem jo izmed seh deklet imel edino rad. Izbegnila mi je in se oženila tja v Trst, da je nisem videl potem nikoli več... Mja, mja, njo bi že maral...

Tako sva se nekega popoldne pogovar- jala s starim stricem Matjaževim, ki je dan- es že na groblju pri Svetem Petru, a je ta- krat hodil k nam na dnine. Bil je čudak, ki mu je le redkokej bilo najti para... Doma so bili štirje bratje. On je bil najmlajši. Ose je v oporoki določil, da imajo dobiti vsi ena- ke deleže: Najstarejši ostane na domu, dobi hišo, srednji nekaj polja, on, Andrej pa gozd. Po očelovi smrti je Andrej zahteval svoj de- lež, pa se je bratje zmotili: Najstarejši brat ga je pred sodnijo priglasi za slaboumnega in predlagal, naj ga razdednjajo.

Zdravniki sprva niso našli na njem nika- kih znakov take bolezni, pa je brat toliko časa lazil okrog njih, da so slednjič nekoliko potrdili in sodnija je Andreju odrekla za- pušinski delež. Ko je brat videl, da je ob- veljala njegova, ga je kratko malo zapodil iz hiše.

Zaman je Andrej zatrjeval, da je nedol- žen in pri popolnoma zdravi pameti. Ko je pa videl, da je propadel, mu je to za vedno zagrenilo življenje. Zaprle se je sam vase in postal sčasoma silen čudak. Ljudje so trdili, da mu manjka eno kolesce, pa sta bili le samota in zagrenjenost, ki sta ga napravili takega. Ko je videl, da nima več doma in da se ne bo ženil, ker mu je Marjanca Bar- tulova prelomila mano besedo, si je pri Ul- ljevih izgovoril malo sobico. Domov je ho- dil le spat, čez dan je bil ves teden na le- skem delu, bodisi na dnu, ali kje drugod. Zase je potrošil zelo malo. Hrano je dobival pri ljudeh — obleki je imel le dve: vsakda- njo in praznjo. Tako je deval zaslužek na stran, da se je sčasoma priborilo toliko de- narja, da si je lahko sezidal majhno, a lično hišico. Potem je prikupil še nekaj vrta in bil končno sam na svojem.

Kadar je bil z ljudmi na delu, je ponajveč molčal. Če ga je kdo vprašal: »Stric, zakaj

molčite?« je odvrnil: »Saj ti govorim samo mene. Ali ti ni dovolj?«

Najbolj ga je jezilo, če ga je kdo spomnil doma in krivično razdeljene dedščine. Ljudje pa niso imeli obzira, zato so ga izpraševali prav o tem in bili veseli, videč, da mu ni po volji. Andrej se je še bolj izogibal vsa- kega razgovora z njimi. V svojo hišico ni pustil nikogar ali pa redkokaterga, zato so ljudje govorili o raznih skrivnostnih re- čeh, ki jih je imel po njihovem mnenju za- prte v svoji strinji.

Včas, ko je bil pri nas na dnu, je delal po par dni kakor za slavo. Kakega tretjega dne pa mu je nenadoma palo v glavo, da je zagnal na njeni motiko od sebe v jarek in jo je — meni nič, tebi nič — pobral lepo domov. Ko se je čez par dni zopet vrnil, ga je vprašal kateri: »Stric, zakaj ste zadnjič pobegnili?« Pa je odvrnil: »Mja, mja, tiho bodi, da ne storim tega še danes. Mja, le tiho.«

Od neprestanega garanja in dela so mu moči vedno bolj pešale. Hodil je kakor bi bil ves zbit in je komaj vlačil okorelo telo. Ljudem se je končno vendarle zasmilil pa so mu svetovali, naj vzame k sebi kakšnega zeta. »Mja, mja, da si ne bom sam potem še nog segreti pri ognju. Mja, mja.« Končno so ga le pregovorili, da je sprejel k sebi Jesharjevega Franeta z ženo. Prepisal mu je vse in sebi izgovoril kot in svojo sobo, v katero pa nista smela vstopiti priženjenca, ker je nosil ključ vedno s seboj.

Nekaj časa, ko ni več mogel na delo, je našel nekaj poslednjega in edinega veselja v otrocih svoje neveste, pa ga je minilo tudi to, ko je moral zaradi splošne oslabelosti leči v posteljo, iz katere ni več vstal. Dovo- lil je snahi in zetu, da sta smela v sobo in se počasi pripravljati na smrt...

Ko so po njegovi smrti odprli tisto skri- njo, so našli v njej poleg starega klarinetu še škaflico cekinov, ki jih je zdel potem za- menjal za Mre.

Mja, mja... Bil je eden izmed onih so- motnih stricov ali samcev, ki so v življenju užili preveč grenkobe, da bi ne bili poseb- neži in čudaki... Mja, mja, on — stric Ma- tjažev...

M. S.

in jim iztisne ikre v veliko skledo. Nato na- redi prav tako s samci, katerim odvzame seme. Le to zmeša skupaj in že so po krat- kem času oplojene ikre. Dočim je v priro- ni igri bilo oplojenih le par iker od sto, so s človeško pomočjo oplojene skoraj vse.

One, ki so jih oplojele ribice same, so na- to izpostavljene večjim nevarnostim. Člo- vek pa se skrbi še nadalje, da se iznebi ko- likor mogoče zaroda in da pride na svoj ra- čun.

Kdo je srečnejši, ali gamzi v lepi prosto- sti, ki se ženijo po svoje, ali ribice, ki jim pomaga človek do naraščaja, seveda le iz lastnih interesov?

Ko pa bodo odšli k pokoju gamzi in se poskrile postrvice, bo tudi v prirodi konec ljubezni, do februarja, ko bodo odhajali, če- prav medli sočnini žarki, srčeca zajcev, ki znajo prav vroče ljubiti svoje dolgoune ne- vestic. Le-tom bo sledilo po redu vse druga- skozi vse leto, do pozne jeseni.

W. K.

GOSPODARSTVO

Poziv voditeljem obrtništv

ureditve zbornice so dale nekaterim proreditve zbornice, so dale nekaterim propagatorjem ločenih zbornic povod, da so zopet s polno paro razvili agitacijo za ločene zbornice. Smatram, da je vprašanje skupnih ali ločenih zbornic za dravsko banovino že odločeno. Za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki naj bi bila tudi v bodoče naše najkrepkejšee skupno gospodarsko predstavništvo, se je izjavila ogromna večina naših obrtniških organizacij. Enako stališče je soglasno zavzel tudi obrtni odtsek Zbornice za TOI, v katerem so izključno le obrtniki iz vseh krajev dravske banovine in ki v obrtniških stvareh razpravlja in odloča popolnoma samostojno in neodvisno od ostalih zborničnih odtokov.

Vsako beganje obrtništv s okrožnicami in z osebno agitacijo za ločene zbornice, razpihanje strasti in nasprotij, bi bilo neumestno in za interese našega obrtniškega sklopa škodljivo. Obrtništv, ki pozna delovanje naše skupne zbornice, ve dobro, da je bila naša zbornica vedno na braniku za interese obrtništv in da je imelo obrtništv v njej vedno najkrepkejšo oporo. Da je imela naša zbornica toliko ugled in veljavo, se ima zahvaliti temu, da so bile v tem našem interesnem zastopstvu združene vse tri gospodarske panoge na enak kot enota, četudi so na znotraj poslovala v povsem avtonomnih odtokih.

Vsak pameten in uviden obrtnik se zaveda, da je v skupnosti moč in da bi bila cepitev v našo škodo. Naše obrtništv se je zato odločilo za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Pri tem stališču našega obrtništv nam je novi obrtni zakon zajamčil skupno zbornico s avtonomnim obrtnim odtokom. Zato postavim vse one tovariše in voditelje obrtniških organizacij, ki so se izrekli za skupne zbornice, da na tem stališču vztrajajo tudi v bodoče. Če podajo komu kakšno izjavo, se mora ta glasiti tako, kakor je edino pravilna in v interesu našega obrtnega stanja v dravski banovini, to je:

»Za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki pa naj ima popolnoma avtonomen in neodvisen obrtni odtok.«

Jos. Rebek

Povišana cenitev našega žitnega pridelka

V poročilu o gospodarskih razmerah v naši državi, ki ga je pravkar izdal guverner Narodne banke g. Ignjat Bajloni, so med drugim navedeni tudi definitivni podatki o našem žitnem pridelku v tekočem letu. Po tej najnovejši cenitvi je bil letos naš žitni pridelok znatno večji, kakor po prvotni cenitvi, kakor je razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih meterskih stotov):

	prvotna cenitva	definitivna razlika
pšenica	23.06	+4.72
jčmen	3.71	+0.92
rž	0.6	+0.12
ovsa	2.77	+0.17

V največji meri je v novi cenitvi povišan pridelok pšenice, in sicer kar za 4.7 milijona stotov. To pomeni s drugimi besedami, da se naš produkcijski presežek, ki ga bomo morali v letu 1931-32 izvoziti, poviša za 47.000 vagonov. Če upoštevamo, da smo prvotno računali s izvoznim presežkom od 30.000 vagonov, vidimo, da se ta izvozni presežek po definitivni cenitvi približuje skoro količini 80.000 vagonov. Ta druga cenitev je morda nekoliko preveč optimistična, vendar pa nam sedaj postaja bolj razumljiva velika ponudba pšenice, ki jo je morala Privilegirana izvozna družba prevzeti v prvih mesecih nove žitne kampanje. Privilegirana izvozna družba je že precej pšenice izvozila, vendar bo morala izvoziti še znatne količine. Za enkrat pa je položaj tak, da ji ni treba v enakih meri kakor prve mesece siliti s blagom na evropski trg, kajti ponudbe producentov so v zadnjih mesecih postale manjše, kar bo Privilegirani izvozniki omogočilo, da s nadaljnjim forsiranim izvozom počaka, dokler evropske uvozne države ne bodo porabile svojih lastnih rezerv. Splošno se namreč pričakuje, da bo glede na mednarodno statistično situacijo cena že v pričetku prihodnjega leta tudi na evropskih tržiščih precej poskočila, kar bo prišlo potom naši državi v korist.

V primeru z lanskim definitivnim cenitvami pridelka je letošnji pridelok pšenice za 6.92 milijona stotov večji; letošnji pridelok jčmena presega lanski pridelok za 0.29, pridelok rži za 0.19 in celo pridelok ovsa pa za 0.9 milijona stotov.

Dimnikarska obrt v novem obrtnem zakonu

Med obrti, ki so vezane na posebno dovoljenje (koncesijo) je v novem obrtnem zakonu navedena tudi dimnikarska obrt. Za izvrševanje te obrti bo ban za svoje področje predpisal poseben pravilnik, in sicer po zahtevanju pristojne zbornice. V pravilniku mora biti posebno označeno, kateri posamezni objekti se morajo čistiti in kolikokrat. Nadalje mora ta pravilnik določiti način, kako se ugotovijo dimnikarski rajoni, za katere se bo odobraval pravica izvrševanja obrti. Končno mora ban predpisati cenovnik za dimnikarska dela. Kateri tvornični dimniki in objekti spadajo redno v delokrog dimnikarske obrti bo prav tako določeno s pravilnikom. Za vsak rajon se postavi redoma po en dimnikarski mojster.

Izdajanje dovoljenj (koncesij) za izpraznjenje dimnikarskega rajona se ima vršiti po tem javnega razpisa (konkurza), ki ga mora prvostopna upravna oblast razpisati v roku 15 dni, odkar je bil rajon izprazen. Koncesija se bo potem izdala onemu, ki bo poleg strokovne usposobljenosti in zanesljivosti priložil dokazila o navedenem neprekinjenem zaposlenju. Vojni invalidi in pomočniki, ki so pri delu postali invalidi, imajo prednost pred vsem prosilci, ako dokažejo zaposlenje, ki znaša vsaj 1/3 časa zaposlenja pri ostalih prosilcih.

Dimnikarski mojstri morajo svoje posele vršiti osebno v svojem rajonu in so za delo tudi osebno odgovorni. Če dela ne vršijo osebno, morajo postaviti poslovalno v mislu tozadevnih zakonskih določb. Samo v primeru požara smejo mojstri izjemoma vršiti svoje posele v drugem rajonu.

V pravilniku se lahko predpiše, da pristojbine za čiščenje v malih mestih in vaskih občin pobira občina, ki sme od pobranih pristojbin zadržati za stroške požarne službe v občini največ 5%. V mestih

rajonih pobira pristojbine dimnikar sam neposredno od strank, v primeru potrebe, pa se lahko pobejro tudi s administrativno izvršbo po pristojni upravni oblasti I. stopnje.

— **Aukta mlinarske industrije.** V četrtek 19. t. m. se je vršila pri Zbornici za TOI v Ljubljani anketa mlinarske industrije, ki so se je udeležili najuglednejši zastopniki te panoge. Obravnavali so predvsem težave trgovskih mlinov v okviru žitnega režima. Uvodoma je zbornični generalni tajnik gosp. Mohorič podal resume pritožb, ki jih prejema zbornica v pogledu izvajanja žitnega režima. Predsednik Zveze mlinov gosp. Škerjanc pa je med drugim poročal o cenah, po katerih prodajajo konkurenčni mlini iz drugih pokrajin moko v našo banovino. Te cene niso v pravem skladu z veljavnimi dobavnimi pogoji za pšenico. Kakor kažejo zanesljive kalkulacije, se more po takih cenah prodajati le moka iz pšenice, nabavljene brez posredovanja Privil. izvozne družbe, torej iz pšenice, nabavljene pod določenimi cenami. O tem vprašanju se je razvila živahna debata in je bilo med drugim predlagano, da se kontrola v krajih, ki ponujajo moko po takih cenah, da je izključeno, da bi bila pšenica nabavljena potom Privilegirane izvozne družbe, poostri v taki meri, da bo izključena vsaka zloraba. Postavljena je bila tudi zahteva, naj se doplačilo na pšenico za trgovske mlino v pasivnih krajih, med katere spada tudi naša banovina, zniža najmanj na polovico. Ta predlog je utemeljen tudi s tem, da nalaga žitni režim prebivalstvu v naši banovini znatna bremena, čeprav mu ne nudi skoro nikakih ugodnosti. Razpravljalo se je tudi o tem, da se najno prizna trgovskim mlinom pravica, da smejo mliti za trgovce proti plačilu in da smejo pod gotovimi pogoji zamenjati moko za pšenico. Anketa je po izpraznitvi razpravi zaključil zbornični konzulent g. Žagar, ki je v svojem resuméju podal bistvo izraženih želj in zahtev, ki jih bo Zbornica za TOI v posebni spomenici sporočila na merodajna mesta.

— **Predpisi za žitno trgovino.** Privilegirana izvozna družba je izdala navodila za žitno trgovino na podlagi pojasnila finančnega ministrstva od 29. oktobra, ki kakor znano omogoča prodajo pšenice kmetovalcem po stari ceni. V teh navodilih se poudarja, da trgovcem, ki so se že prej prijavili družbi, ni treba, da bi se ponovno prijavljali. Trgovci pa, ki se doleže niso prijavili in ki želijo prodajati in kupovati pšenico, morajo to takoj sporočiti Privilegirani izvozniki družbi ter svoji prijavi priložiti prepis protokola, ki ga je potrdil od sreskega načelnika. Potrjen prepis obrtnega lista se bo sprejemal kot dokaz le od trgovcev, ki prodajajo pšenico v manjših količinah kmetom in drugim interesentom. Taki trgovci morajo sporočiti družbi takoj svoje zaloge pšenice v kilogramih in tudi vse količine, ki so na potu. Vsek nadaljnji nakup pšenice morajo predhodno prijaviti družbi. Enako prijavo morajo družbi poslati tudi trgovci, ki so tem manjšim trgovcem prodali pšenico. Te prijave so potrebne, da družba na račun pšenice razbremeniti trgovca, ki je pšenico prodal in obremeniti trgovca, ki je pšenico kupil. Privilegirana izvozna družba bo obremenila trgovca s pšenico v višini 70 Din za vsakih 100 kg na račun dodatka za november, v poznejših mesecih pa z zneskom, ki je za te mesece predpisan. Trgovci morajo pšenico prodajati po lastni ceni, to je po kupni ceni, pri čemer vsakokratni dodatek (za november 70 Din), vozarino in prevozne stroške. Le za pšenico, ki jo trgovec proda kmetu za lastno potrebo, se ta cena zniža za znesek dodatka (to je v novembru za 70 Din); take prodaje pa se smejo vršiti samo na podlagi kupčevega potrdila, izdanega od občine.

— **Predsedstvo Zavoda za pospeševanje obrti.** V večeršnjem poročilu o konstituiranju uprave Zavoda za PO pri Zbornici za TOI se nam je vrnila pomota glede izvolitve predsednika. Gospod Jos. Rebek je bil izvoljen kot namestnik predsednika Zavoda, dočim je predsednik zavoda g. Iv. Jelačin, avtomatično po svoji funkciji kot predsednik zbornice.

— **Vinogradniki smejo polniti svoj pridelok v steklenice.** Meseca maja smo poročali v odloku dravske finančne direkcije, ki pravi, da ni dovoljen vinogradniku pretakati vino v originalne zaprte steklenice, ker je to posebna obrt, za katero je treba posebno dovoljenje obrtne oblasti. Kakor sedaj doznavamo, se je proti temu odloku pritožil prizadevi vinogradnik na finančni ministrstvo, ki je z odlokom od 8. septembra l. št. 43.553 pojasnilo, da je vinogradnik upravičen polniti vino lastnega pridelka iz lastnega remišča v steklenice in te steklenice opremiti po predpisih ter jih prodajati, in sicer v mestu po najmanj 10 litrov in na deželi po najmanj 5 litrov enemu odjemalcu. Za to ne potrebuje nobenega obrtnega dovoljenja, ker taka prodaja po čl. 8. točka 3. gostilniškega pravilnika ni ne prodaja na drobno, niti prodaja na debelo.

— **Nove določbe za točenje lastnega pridelka vinogradnikov.** Novi obrtni zakon vsebuje tudi določbe glede točenja lastnega pridelka vinogradnikov. Tako točenje morajo za potrošnjo v prostorih lastnika ali izven njih v okviru predpisov izvrševati le vinogradniki, ki dobijo posebno pooblastilo obsega upravnega obsesta I. stopnje; to pa mora zaslišati pristojno gostilniško upravljenjstvo (zadruga). Taka pooblastila se smejo izdajati le v krajih, kjer je bilo točenje že običajno in po dosedanjih predpisih dovoljeno. Zakon pooblastila bana, da predpiše pogoje za izdajo takih pooblastil, v katerih mora biti označen rok točenja. V teh pogojih se lahko odredi, da se pooblastila izdajajo le stroškovnim vinogradnikom in le za kraj, kjer se vino prideluje. Novi zakon stopi v veljavo 9. marca 1932.

— **Angleške protidumplingske carine** samo za 6 mesecev. Kakor poročajo iz Londona, je trgovski minister Runciman pri drugem čitjanju zakona o preprečenju nepotrebnega uvoza, ki daje veljavo pooblastilo za uvedbo zaščitnih carin proti dumpingu, poudaril, da ima ta zakon veljati samo 6 mesecev od dne njegovega uveljavljanja. Po preteku teh 6 mesecev bodo prenehale veljati vse uredbe o zaščitnih carinah, ki bodo izdane na podlagi tega zakona. Nadalje je izjavil, da vlada pooblastila ne bo izdajala, ker se zaveda velikih interesov britanske trgovine. Pri tretjem čitjanju je bil zakon sprejet s 329 glasovi proti 44 glasovom opozicije. V petek je zakonski asist. odobrila tudi vlada zbornica in ga je

kraj še isti dan podpisal. Pri razpravi v zbornici zbornice je lord Halshead med drugim omenil, da je znašal angleški uvoz gotovih fabrikatov v septembru 2 milijona funtov, v oktobru se je dvignil na 5 milijonov funtov, v prvih 10 dneh novembra pa je dosegel še tak obseg, ki odgovarja mesečnemu uvozu od 15 milijonov funtov. S temi številkami se da po angleškem mnenju najbolj utemeljiti potreba zakonskih omejitev.

— **Zmanjšana produkcija sladkorja v Jugoslaviji.** Po najnovejši cenitvi je bil tudi v naši državi letos pridelok sladkorne pese manjši nego lani. Letina pese znaša namreč 2.462.000 ton nasproti 3.334.200 tonam v preletu, tako da je pridelok nazadovol kar za 26.2%. Zaradi dobre kakovosti pa se pridelok sladkorja ne bo v toliki meri zmanjšal kakor pridelok pese. Produkcija sladkorja letos (v kampanji 1931-32) ne bo presegala potrebe konsuma in bo znašala 8355.6 vagona nasproti 10.269 vagonom v kampanji 1930-31; nazadovanje znaša tu le 16.3%.

— **Dobave.** 11. decembra bo pri direkciji državnih železnic v Sarajevu odfertalna licitacija glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri gradbenem oddelku te direkcije).

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1300 kg koruznega zdroba, do 30. t. m. pa glede dobave 150 kub. metrov rečnega gramozu in 30.000 kg portlandskega cementa. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 7. decembra ponudbe glede dobave 100 kub. metrov hrastovega lesa in 5000 kg mineralnega strojnega olja. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) — **Rok za vlaganje ponudb** glede dobave raznega orodja minerski komandi v Kumboru, ki je bil določen za dan 15. t. m., je podalšan do 30. t. m.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg bukovnega olja. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 100 kub. metrov plohov za žago. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. decembra ponudbe glede dobave 12.000 komadov krajnjakov. — **Direkcija državnega rudnika Kreka** sprejema do 10. decembra ponudbe glede dobave 100 zavojev krovne lepene. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. decembra ponudbe glede dobave cevi. — (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) — **Pri glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu** se bodo vršile naslednje odfertalne licitacije: 3. decembra glede dobave 1000 kg hidrofilnega kima. 8. decembra glede dobave 2000 kg kokosovega mila. 10. decembra glede dobave 405.000 komadov zamaškov iz plutovine. 12. decembra glede dobave raznih zdravil. 15. decembra pa glede dobave 1500 kilogramov glicerina. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenem skladišču.) — **Dne 15. decembra** se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizije oblasti v Ljubljani direktna pogodba glede dobave 4000 kg masti. — (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

TOGAL TABLET

učinkujejo najbolj zanesljivo in najhitreje proti

protinu, hrip, revmi, živčnim bolečinam, ishlasi, glavobolu in boleznim zaradi prehlada

V vseh lekarnah!

14103

Položaj na naših borzih

Na ljubljanski borzi devizni promet pretekli teden ni bil večji kakor prejšnji teden; znašal je 14.9 milijona Din nasproti 14.7, 12.1, 15.4, in 15.1 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Devizni tečaji so v tem tednu ostali v glavnem neapremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so bili tečaji Vojne škode vse teden zelo mirni in je bil zabeležen le manjši promet po 275 do 277. Dolarski papirji pa so bili nadalje čvrsti. 8% Blajrovo posojilo se je trgovalo po 67 do 68.50, 7% pa po 56 — 60.50.

Curih. Beograd 9.05, Paris 20.14, London 19.24, New York 514.75, Bruselj 71.30, Milan 26.5250, Madrid 43.75, Amsterdam 206.25, Berlin 122.20, Stockholm 104.—, Oslo 104.—, København 104.—, Sofia 3.71, Praha 15.23, Varšava 57.20, Budimpešta 90.0250, Bukarešta 3.05.

Blagovna tržišča

VINO

+ **Vinski trg.** Na podlagi poročil, ki prihajajo iz raznih jugoslovenskih vinskih okolišev, je mogoče sedaj ugotoviti, da letošnja skupna vinska letina po količini presega povprečje zadnjih 5 let. Na drugi strani pa je treba omeniti, da je letošnji pridelok po kakovosti prav različen. Medtem ko je na primer v dravski banovini kakovost letošnjega pridelka izredno dobra, je v Banatu zaradi deževnega vremena in deloma na jugu zaradi poletne suše kakovost precej trpela. Trgovina se zaenkrat še ni razvila. Po podatkih, ki jih objavlja novoselski list »Deutsches Volksblatt« veljajo trenutno za novo vino naslednje cene (za liter): v Banatu (Vršac, Belackva) 0.70—1.60 Din, Srem 1—2 Din, Hrvatska in Slavonija 1.40 do 2.50 Din, Slovenija 2—5 Din, Krajina (Negotin) 0.80—1.50 Din, Srbija 1.20 do 2.20 Din, Hercegovina 2.25—3 Din in Dalmacija 1.20—2.40 Din.

ŽITO

+ **Chicago** (21. t. m.). Začetni tečaj. Pšenica: za december 58.125, za marec 60.375, za maj 62, za julij 62.375; koruza: za december 43.50, za julij 49.375; rž: za maj 54.25. + **Novoselska blagovna borza** (21. t. m.). Borza zaradi praznika danes ni poslovala. + **Somborska blagovna borza** (20. t. m.). Tendence neapremenjene. Promet: 95 vagonov. Oves: baška sremaki in slavonski 125 do 130. Rž: baška 147.50 — 152.50. Koruza: baška stara 102.50 — 105; baška nova 61 do 62; za december — januar 67.50 — 72.50; za marec — april 83 — 85; baška sušena 82 do 84. Moka: baška 300 in 300x 360 — 380;

300x 380—390; 300x 385—395; 300x 390 do 285; 300x 390 — 200; 300x 395 — 127.50. Otrubi: baška 87.50 — 92.50.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (21. t. m.). Tendence slaba, promet srednji. Pšenica: za dec. 10.60—10.61, za marec 12.64 do 12.65; rž: za dec. 12.65—12.70, za marec 13.76 do 13.78; koruza: za maj 14.50—14.55.

Sport

Današnji nogometni program

Danes se odigrata dve tekmi za Poškodbeni fond in za prehodni pokal LNP. Tekmuje se po cup-sistemu. Nasprotniki so si: ob 13.30 SK Ilirija : SK Slovan, ob 15. ASK Primorje : SK Svoboda. Igra se na igrišču ASK Primorja ob vsakem vremenu.

Službeno iz LNP. Blagajniško službo pri današnjih tekmah na igrišču ASK Primorja vrše gg. odborniki Malovrh, Friedl, Accetto in Petrič. Rediteljsko službo vrši g. Logar. Nastop službe ob 13. Vstopnice dobijo istotam od pods. blagajnika. SK Ilirija, ASK Primorje, SK Svoboda in SK Slovan morajo postaviti za današnji tekmi po tri reditelje, opremljene z rediteljskim trakom. Nastop službe ob 13. Predsedstvo LNP.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes prvenstvena tekma z Jadranom. Naslednji igralci naj bodo ob 8. na igrišču: Oblak, Kretič, Lorbec, Prešern, Simčič I., Hirkič, Ferjan, Novak, Por, Prinar, Krpan

Iz življenja na deželi

DOMŽALE. Člani Vodničkove družbe v Domžalah dobe letošnje knjige 24. t. m. ob 9. do 11. v odborovi sobi Sokolskega doma. Obenem se bo pobirala članarina za l. 1932.

GUSTANJ. Sokol v Guštanju bo otvoril Sokolski dom danes 22. t. m. ob 11. s slavnostno sejo. Ob 16. bo akademija in ob 20. narodna veselica s plesom. Pridite.

GORNJIGRAD. Sokol bo ponovil 22. t. m. ob pol 15. v čitalniški dvorani mladinsko veselico »Kralj Brkolinc«. Pričakuje se, da bo tudi tokrat dvorana zasedena.

KRSKO. Miklavževa darila kakor raznovrstne igračke, knjige in šolske potrebščine, prodaja po jako nizkih cenah trgovina Hočvar v Kriškem.

LESCE. Z otvoritvijo nove šolske stavbe v Lescah se je počela prava družabnost med vsemi sloji. Vabilo g. župana Azmana na dan otvoritve se je odzvalo staro in mlado. 15. novembra se je ponovila mladinska predstava s petjem. Dvorana je bila nabito polna in tudi mladina se je pokazala na odru prave mojstre, dokaz da je tudi učitelstvo izpolnilo svojo dolžnost. Danes ob 15. pa bo prva predstava odraslih s nagovorom predsednika g. župana Azmana, predigro — prvi smeh, Isma Leščanov la predstavo »Stari grahič«. Za predstavo vlada silno zanimanje in je tekma za vstopnico na višku. Obeta se lep popoldan, saj Lesce so tudi v družabnem oziru postale center radovoljskega sreza. Vse je složno, vse se zbira v novem šolskem poslopju res pravi prosvetni gospodar in kulturni dom. Na pozdravne brzojavke ob priliki otvoritve nove šole je g. župan prejel sabvalo Nj. Vel. kralja za izase vdanosti in zahvalo ministrskega predsednika g. Živkovića za posredovane brzojavke.

POLJICANE. Članom Vodničkove družbe sporočamo, da se pripelje knjige in se dobi pri poverjeniku g. Kovičev v Sp. Poljicah. Vsakdo naj obenem pri prevzemu knjig obnovi naročnino. Sprejemajo se tam tudi novi članovi. Naročnina za 4 knjige znaša 20 Din.

RADECE. Poverjenik g. Burke Leopold naznanja, da bo v nedeljo dopoldne izdal knjige Vodničkove družbe pri Zancetu. Istočasno se bo sprejemala članarina za leto 1932.

RAJHENBURG. Sokol bo imel danes izredni občni zbor. Zelo bi bilo, da bi zbor razčistil vsa nesoglasja in omogočil zopet energično delo. Pa še na naslednje moramo

L. Močnik. Popoldne igra v Trzinu s SK Trzinom: Poženel, Daneu, Borkduke, Sterle Zupančič, Skrajnar, Lašič, Kretič, Simčič II, Prešern, Ferjan. Vsi navedeni igralci se morajo tekom dopoldneva zglasti na igrišču pri načelniku.

Smučarski klub Ljubljana. 2. decembra bo priredil Smučarski klub Ljubljana v Delavski zbornici v Ljubljani predavanje o smučarstvu. Nad 100 lepih skioptičnih slik, predaval bo g. Ante Gnidovec.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes popoldne tekma v Trzinu. Najkasneje ob 11.15 naj bodo na kolodvoru Maruša, Ela, Irena, Darka, Stana I, Ada, Ida. S seboj vzemite kompletne opreme. V primeru dežja tekma odpade.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 10.30 igra rezerva trening tekmo z Jadranom. Postava v klubiški knjigi pri Kovačiču.

TSK Slovan. Dopoldne naj bodo ob pol 10. na igrišču Hermes: Ivko, Rudi, Wiskak, Rozman, Klängenstein, Ribič, Jenko, Smrekar, Grile, Poljšak, Zivandam, Bögel, Dejak. Igra se z Grafiko. — Popoldne ob 13. pa Lipovšek I. in II., Marchot I. in II., Grm, Seunig, Urban, Volkar, Schliog, Lumbard, Globelnik, Thuma, Srebotnjak, Ključec. Stranski sodnik Legat. Reditelji: Poljšak, Jenko, Zupančič.

SK Grafika. Danes ob 8.30 morajo biti naslednji igralci na igrišču ASK Primorja: Pavlica, Mekina, Pungercar, Bežan, Šorn, Vlado, Juvan, Štromajer, Buric, Koba II. in vsi drugi rezervni igralci. Ob 9.0 ur prvenstvena tekma proti rezervi TSK Slovana na igrišču ZSK Hermes. Vsi in točno!

opozoriti: vse, kar se zgodi v društvu, naj ostane v njem.

RUSE. Sokol prireja prosvetni-televizijski tečaj, in sicer ob nedeljah. Vršil se bo skozi štiri tedne: dopoldne televizijski, popoldne pa prosvetni. Prva tečajna nedelja bo 22. t. m. Popoldne ob 14. bo predaval okoliški prosvetar br. Pirce o življenju in delu Tyrševem in o Tyrševih sodelavcih. Za prednjoščino in novo članstvo je predavanje obvezno. Preteklo nedeljo smo poslali uvod v Tyršev leto. Zupni prosvetar br. Lindner je imel predavanje o Tyršu in Sokolstvu. Bilo je to tudi nekaj uvod v prednjoščino prosvetni tečaj. Reči moramo, da nismo kmalu slišali tako jedrnatega govora, kakor nam ga je podal brat Lindner. Drugi del programa sta izpopolnila sokolska deca z deklaracijami in pa sokolski orkester. Udeležba je bila kljub skrajno slabemu vremenu dobra.

SOSTANJ. Nušičeva »Gospa ministrov« se priredi danes in jutri v Sokolskem domu.

ST. ANDRAJ V SLOVENSkih GORICAH. Kljub intrigam nekaterih gospodov, ki jim ni naša sokolska četa nič posebno pri srcu, priredi dramski odtok danes 22. t. m. komedijo »Scapinove vrtjave«. Po igri bo veselica v gostilni br. Toša. Igral bo domači tamburaški odtok. Pridite v čim večjem številu!

ZAGORJE. Preteklo nedeljo sta se poročila pesnik g. Mile Klopčič in gđ. Mirta Koprivčeva. Danes se bo po poroči g. Ladovik Ludovalj, vodja postaje v Buharicah, s gđ. Zlato Balon. Novoporočencema naše iskrene čestitke! — »Trije valčki svetnikov«, sijajna komedija, danes ob pol 4. v Sokolskem domu po ljudskih cenah. — Nogometna tekma med novim loškim klubom »Slog« in SK »Zagorje« danes ob 2. popoldne na igrišču SKZ. — Vse fotomaterije zagorske doline vabimo na sestanek v soboto 30. t. m. ob pol 20. h. Grčarju.

ZIRI. V dolgih, mračnih nedeljskih popoldnevih je Sloveku doma dolgočasno. Zato vabi Sokol v svoj dom vse, ki jim je napredek mladine pri srcu. V nedeljo 22. t. m. se bo tam ob 3. popoldne vrtila mladinska igra »Petrovčeve poslednje sanje«. Navdve truda pri režiji igre je imela učiteljica gđ. Menardova. Mladina je pridno poslušala vaje. Oboje jamči za dovršen nastop naših mladičkov. Pridite tudi odrasli k predstavi! Vaša prisotnost naj bo priznanje mladini in njenim vodnikom za njihov trud!

Razstava modela novega potniškega parnika »Prestolonaslednika Petra«

Ljubljana, 21. novembra

Ladja ima sijajno električno razsvetljavo ter vobče razpolaga z vsem, kar je potrebno za prvostalni komfort modernega parnika.

Ladja vrši poleg drugih parobrodov Jadranske plovbe kakor so »Karadjordje«, »Ljubljana«, »Zagreb« in s prihodnjim letom še posestrima »Karadjordje« in »Jugoslavija«, brzovalno službo od Sušaka do Kotora in obratno, torej vzdolž vse naše obale.

Model parobroda »Prestolonaslednik Peter« je, kakor že rečeno, razstavljen pri Petričku na Aleksandrovi cesti ter

Iz življenja in sveta

Groenlandski raziskovalci pri danskem kralju

Danski kralj je sprejel na gradu Amalienborg v posebni avdienci voditelja nemške in angleške groenlandске ekspedicije. Levo dr. Kurt Wegener, brat pokojnega graškega univ. prof. Alfreda Wegenerja, ki je žrtvoval svoje življenje raziskavanju Groenlanda, v sredi danski profesor Jensen, desno angleški raziskovalec Watkins

Rekord 19letne Angležinje

Miss Peggy Salaman potolkla Kidsonov rekord: preletela je progo London — Capetown v petih dneh in osmih urah

Rekord poleta od Londona do Kapskega mesta, ki si ga je bil pridobil angleški polkovnik Glen Kidson, je potolkla mlada Londončanka miss Peggy Salaman. Kidson je namreč potreboval za okroglo 12.500 kilometrov dolgo progo do Capetowna skoraj 25 ur več časa od mlade Angležinje. Resnici na ljubo je sicer treba povedati, da si je miss Peggy Salaman izbrala smer,

ki pripravi dostojen sprejem. Salaman je stopila iz letala v sivem jopiču in hlačah enake barve. Sprejel jo je župan z ženo, ki sta jo takoj spremlila v hotel, dočim se je pilot Store napotil k svoji sestri, stanujoči v nekem predmestju.

Radovednežem, ki so jo obiskali v hotelu, je pripovedovala mlada letalka, da si ni predstavljala kako težka bo pot. Sa-

Miss Peggy Salaman in njen pilot Store

ki je za dobrih 1000 kilometrov krajša, kar pa njenega uspeha dosti ne zmanjša. Kidson je letel preko Napolija, Kaira, Jube, Kisumu, Buluwaya in Pretorije, dočim si je Salaman izbrala bolj direktno progo: Atene, Juba, Enatebbe in Kimberley. Polkovnik Kidson je letel sam, dočim je imela Salaman s seboj vodnika, spretnega pilota Storeja, s katerim sta se menjala pri vodenju. Mlada letalka je dejala in to je pritrtil tudi Store, da je od 64 ur, ko likor časa sta bila v zraku, 32 ur upravljala letalo ona sama. Vsekako je dokazala s tem neverjetno vztrajnost, zakaj potovanje je trajalo pet dni in osem ur, in vsem tem času je ostalo Salamanovi komaj dvajset ur za spanje.

Ko je pristala v Capetownu, je ni sprejela množica navdušenega prebivalstva, kakor ob drugih sličnih prilikah, ker je prispela na cilj prežgoda, da bi ji utegnili

ma je ne bi bila zmagala. Med najtežje etape šteje pot od Londona do Rima. Od Khartuma naprej sta mnogo trpela zaradi vročine. V Jubi je vkrčala dva mlada, komaj izležena leviča, ki ju je krstila za Juba in Johna in sta jo potlej spremljala do konca poti. Tik pred Juba je letalka izgubila smer in bi skoraj morala na slepo pristati v pragozdu, ker ji je že pohajal bencin; toda v zadnjem trenutku se je vendar le našla prava pot. Naslednji dan ju je prehitel mrak, tako da sta se morala spustiti na majhni jasi in se je letalo nekoliko poškodovalo na repu. Pred ponovnim vzletom sta morala očistiti teren nadležnega goščavja, ker letalo drugače ne bi imelo potrebnega zaleta. To pa je bila tudi poslednja ovira. Ostali del poleta je potekel brez najmanjše nezgode. Vreme je bilo ves čas ugodno. Letalo Moth se je nad vse pričakovanje sijajno obneslo.

Anglija proti inozemskemu blagu

Ogromna svetlobna reklama na Trafalgarskem obrežju v Londonu, ki poziva k nakupu angleškega blaga. Ta akcija je del gospodarskega programa nove vlade, ki hoče očistiti angleški trg inozemskega blaga

Podjetni mladi ljudje

Kakor poroča neka londonska statistika, se je lansko leto na Angleškem in v Walesu poročilo 699 deklet in 22 fantov s 16. letom. To leto je na Angleškem najnižja starostna doba, v kateri se je mogoče poročiti.

Nadalje poroča ista statistika, da so se ti fantje poročili s dekleti do 23. leta, dekleta pa so se poročila s moškimi med 16. in 49. letom.

V celoti se je lansko leto poročilo na Angleškem 315.109 porok, predlansko leto pa 313.316.

Kako je igralec vrtel spiritistični film

V Berlinu, mestu vseh možnosti, je živel igralec Bruno Wistuba z ženo in otrokom in šlo mu je tako slabo, da ni vedel ne kam ne kako. Nekega dne se je seznanil s 70-letno vdovo po nekem norveškem slikarju. Pripovedovala mu je, kako srečno sta živela z možem in kako hrepeli po njem. Tedaj se je v igralcu zbudila želja, da bi izkoristil položaj.

Dejal je vdovi, da ji lahko preskrbi sivo s — pokojnim možem in se ji je ponudil za medija, češ, da se na te reči razume. Stara dama je njegov predlog sprejela. Na prvi spiritistični seji, ki jo je potem igralec priredil, se je pojavil duh pokojnega slikarja — vdova ga sicer ni videla, pač pa je verjela, da ji govori skozi medijeva usta. Dejal je, da ga bo lahko videla, če bi dala igralcu denarja, da bi mogel vrteti film, v katerem bi nastopal duh sam. Vdova je igralcu na roko izplačala 2000 mark za pripravo tega filma, o katerem je Wistuba trdil, da ga bo snemal v Hollywoodu. On sam se je odpravil v Ameriko, kakor je menila stara vdova, saj je prejela od njega razglednice s slikami ladij in ameriških mest in celo s podpisom »umrlega moža«.

Nekega dne se je igralec vrnil — v resnici je prečepel ves ta čas v Berlinu in zapravil njen denar — ter ji je sporočil, da so film v Ameriki — zaplenili. Zenski mu je takoj dala nov kup denarja, da bi odšel spet v Ameriko in pričel delo s filmom znova. Medtem ko je bil igralec baje na poti čez veliko lužo — seveda je trošil denar spet po Berlinu — pa je prejel pismo s podpisom »pokojnega moža«, v katerem je stalo, da je Wistuba goljuf in naj ga naznani policiji. Sicer ni verjela, da bi bil igralec goljuf, vendar je šla na policijo, pri čemer je zatrjevala, da se ne čuti oškodovano. Može na policiji so bili drugačnega mnenja in so Wistuba kaj kmalu iztaknili ter ga spravili za zamreženo okno.

Razprava se bo vrnila še dni in morda bo pri tej priliki nastopil kot pričča tudi neznanec, ki je stari vdovi pisal tisto pismo. Nje same ne bo zraven, ker je medtem umrla.

Smuk!

Smučarske drese kroji po meri iz nenadkriljivega lodna najceneje tvrdila Drago Schwab, Ljubljana

Lahkoverni Peters

Oldenburško sodišče je obravnavalo primer praznovernosti, kakršnega v današnjih časih ne bi smatral več za mogočega.

Družina nekoga Petersa v Golzwardenu prebiva v hiši, ki stoji baje na kraju nekdanjega pokopališča in v svoji kleti ima duplino, v kateri je bila trdno prepričana, da je predstavljal nekakšni grob. Po zatrditvi neke Reckewegove bi moral biti v tem grobu velik zaklad in Peters bi ga lahko izkopal s pomočjo kakšnega svetlovidca. Peters je vzel na svojo hišo 22.000 mark posojila in je z Reckewegovo po Nemčiji iskal naokrog, da bi svetlovidca našel. Našel ga ni, pač pa je potrošil 2500 mark. V kleti pa je »strašilo« dalje in sam Peters je trdil, da je »duha« videl.

Nekega dne je Reckewegova privela Petersu vedeževalca Grohrocka, ki da je baje tudi sposoben dvigniti zaklad in ki se je te naloge tudi lotil — seveda na Petersov račun. Grohrock je odkril, da je zaklad ukradla neka čarovnica in da bi ga Peters lahko našel v Hamburgu. Vedeževalec je čarovnico tam »umoril«, za kar mu je Peters moral dati 300 mark.

Kmalu nato je dvignil zaklad v obliki kovčega, v katerem so bili baje milijoni. V mesečni noči je Petersu odprl kovčeg in je res videl, kako se v njem blešči »zlato« — za ta pogled je vedeževalcu moral plačati 1500 mark. A ko je hotel kovčeg prevzeti, je bil te nenadoma izginil — vedeževalec je trdil, da so ga nevidne sile odnesle v Hamburg. In spet je Peters v družbi Grohrocka in Reckewegove odpotoval v Hamburg, od tam v Oldorf, iz Oldorfa v Berlin, iz Berlina v Bremen, vsakokrat, ko so imeli čudežni kovčeg tako rekoč že v rokah, je nenadoma izginil na drug konec Nemčije — Petersovo imetje pa je v tem divjem lovu za domnevnim zakladom kopnelo v isti meri, kakor je izginjalo v nenasično malho njegovih zapeljivcev.

Ko je kovčeg končno prišel na dan, se je izkazalo, da je napolnjen z broncinami kamni in črepinjami... Peters je pri sodni obravnavi padel v nezavest, Reckewegova in vedeževalec sta končala zaradi goljufije v ječi.

Zora voda

proti sivim lasem!
Ne barva, temveč vrača
sivim lasem prejšnjo
naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenici brez pošt. nine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb
Radićeva (Duga) ul. 32.

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Vojna, ki zanjo svet ne ve

se vrši že pol leta ob kitajsko tibetanski meji. Povod za to vojno je dala lepa hči nekega tibetanskega kneza. Na sliki vidimo tibetanske vojake v obrambi pred sovražnikom. Več o tej vojni poroča z lepimi slikami pravkar izšla številka tedenske revije »Življenje in svet«

Ljudje, ki ne poznajo denarja

Tristan da Cunha, otok z lastnim družabnim redom

Tristan da Cunha je največji otok v majhni skupini, ki leži v južnem Atlantiku med Montevideom in Kapskim mestom, 1320 milj južno od sv. Helenne. Otok je prav za prav ugasel vulkan, ki meri skoraj 3000 m v višino. Za časa Napoleonovih vojn se je naselilo sem nekoliko družin, ki so uvedle nekakšno popolnoma socialistično gospodarstvo — pod pritiskom zunanjih razmer.

Prebivalstvo, ki šteje danes okrog 150 duš, je namreč čisto odrezano od sveta in čisto mine nekoliko let, preden pristane v tem koncu sveta kakšna ladja. Šele v zadnjem času je britska admiraliteta (otok je britska last) sklenila poslati tja vsako leto eno vojno ladjo in uvesti tako »redno« pošto zvezo s otokom.

Otočani ne poznajo denarja in ga ne sprejemajo kot plačilno sredstvo, živijo od lastnega pridelka in ne izvažajo ničesar. Tem značilneje je, da ljubijo red in snago in da svoje otroke dostojno vzgajajo. Odkar žive na otoku, se ni izvršil tam še noben zločin, od časa do časa nastopi pri njih svojo službo kakšen angleški pastor,

ki je potem istočasno duhovnik, učitelj in zdravnik.

V zadnjih letih je gospodarski položaj otoka zelo težaven. L. 1882. se je ob njegovem bregu razbila ladja, s katere so se po otoku zaredile podgane, in od tedaj je nemogoče pridelovati žito, ker požrešne živali uničijo vsako »etino«. Tudi lesne rezerve deželice se nagibajo h koncu.

10. decembra t. l. odpluje na otok ladja, ki jo pošilja mednarodni odbor za pomoč otoku Tristanu da Cunhi s darovi za otočane. Ta odbor deluje pod vodstvom londonskega sollicitatorja Douglasa M. Ganea, ki sprejema darove na naslov: Douglas M. Gane, 3 Raymond Buildings, Gray's Inn, London W. C. 1. Posebno pomankanje vlada glede knjig in oblačil.

Zanimivo je, da je ljudstvo drugače zelo krepko in zdravo, dasi se vršijo poroke med sorodniki tam že preko sto let. Navzlic svojem težkemu življenju ne marajo slišati nič o tem, da bi zapustili svojo malo domovino, svoje skupno gospodarstvo in svoje življenje brez denarnega prometa.

Obupna borba Kitajcev z Japonci

V mandžurskih bojih stoji nasproti izvrstno izvežbanim in opremljenim japonskim vojakom slabo kitajsko vojaštvo. Slika kaže kitajske dobrovoljce iz Mandžurije.

Dež po potrebi

Italijanski duhovnik trdi, da je izumil način za umetno proizvajanje dežja

Don Marchesi, župnik v Montebudellu pri Bologni, trdi, da je našel sredstvo za proizvajanje dežja po potrebi. Sicer nima dovolj denarnih zalog, da bi svojo trditve dokazal na veliko in v naravi, poskuša, ki jih je izvršil te dni v svoji sobi pred povabljenimi novinarji in učenjaki, pa kažejo, da bi utegnili imeti prav.

V principu je stvar preprosta: kadar so oblaki dovolj nasičeni z elektriko, zadostuje po Marchesijevem mnenju močna oblačnica, ki je sposobna svoje žarke pošiljati do oblačne višine približno 1000 m, da se v oblakih zgostena elektrika sprosti v obliki nevihte. Ti žarki, ki vsebujejo mnogo ultravijolentne primese — ta je predvsem važna — ionizirajo zrak in ionizirani zrak predstavlja, kakor vemo že dolgo, dober prevodnik elektrike.

V njegovi delavnici nadomešča domu Marchesiju navaden elektroskop omenjeni oblak, ionizirajočo oblačnico pa — žveplenka. Če jo je prižgal, je lahko videl vsakdo, da so pretenke kovinske in gibljive ploščice elektroskopa upadale, kar pomeni, da se je nabiti elektroskop praznil, in sicer je njegova elektrika uhajala skozi ionizirani zrak v zemljo. Če je napravil poskus s šilsko, petsvečno žarnico, je ostal elektroskop nabit, dasi daje takšna žarnica neprimerno več svetlobe nego žveplenka. Toda njeno steklo ne propušta ultravijolentnih žarkov, ki bi mogli zrak ionizirati.

V načelu in v laboratoriju je stvar torej povsem jasna, vprašanje je samo, kako bi se obnesla v praksi. Oblačnica, ki naj bi sproščala obično elektriko in z njo dež, bi niti ne bila posebno velika, kajti žveplenka učinkuje že na pol metra razdalje in tisoč metrov za moderno oblačnico ni bog ve kaj. Tako pravi don Marchesi. Ker pa nima denarja, da bi izvedel svojo idejo v praksi, bo treba s končno sodbo še počakati.

Na Novih Hebridih ne morejo justificirati zločincev

Francoski kazenski zakonik določa, da morajo na smrt obsojenega zločinca gljotinirati. V smrt francoskih deželah in kolonijah se tako dogaja, samo v francoskem Somalu zločince ustrelijo, ker ne zmorejo stroškov za vzdrževanje stalnega rablja. Te dni se je obrnil na justično ministrstvo generalni guverner Novih Hebridov s prošnjo, da bi smeli tudi tam izvršati smrtne obsodbe z ustrelitvijo, ker na otočju nimajo gljotine in ostanejo zato vse smrtne obsodbe nelizvršene. To pa daje zločincem potuho. Justično ministrstvo pa t prošnje ne more samo rešiti, ker mora najprej predlagati parlamentu izpremembo zadevnega člena v kazenskem zakoniku.

Iz uredniškega koša

Dežnica. V neki tukajšnji družini se je zaročila hči z mladim učiteljem. Drugi dan je odkril oče, da je njegov bodoči zet pozabil v hiši svoj dežnik. »Pošljemo mu ga domov,« se je obrnil do svoje žene. »Ne,« je odgovorila ta strogo, »dežnik ostane tu kot jamstvo, kajti še vedno ne verujem, da bo iz te zaroke s učiteljem kaj resnega.«

Vsak dan ena

Torej je stvar razdrta? Ali si povedal sinu, da ga razvedinimo, če se poroči s to žensko? »Ne, njemu nisem povedal, pač pa njej!«

Opremljeno sobo
veliko in razpisno s krasnim razpisom na planini Dunajski cesti za takoj ali pozneje 1 ali 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54048-23

Lepo solčno sobo
opremljeno, oddam takoj mirnemu gospodu. Grabrjevo nabrežje št. 16. 54063-23

Sobo
s centralno kurjavo od doma gospodu takoj. Vrtača, V. J. Costa, 54031-23

Opremljeno sobo
toplo, veliko, za 2 osebi, vhod iz stropne galerije. Oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54033-23

Sobo s številnikom
oddam s 1. decembrom za 160 Din na Glincih VII/2. 53853-23

Opremljeno sobo
s parketom in elektriko. Oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54034-23

Prazno sobo
s posebnim vzhodom, električno, oddam s 1. decembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54035-23

Prazno sobo
oddam najraje žilji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54036-23

Sostanovalec
srečnem s vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54116-23

Sobo
s dvema posteljami, elektriko, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54096-23

Gospoda
srečnem s hrano in stanovanjem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54097-23

Dve sobi
ena v drugo, oddam s 1. decembrom. Jurčičev trg št. 27. Oglasa št. 54093-23

Sobo
s 2 posteljami in hrano oddam dvema boljšima osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54065-23

Opremljeno sobo
z isto, s posebnim vzhodom, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54107-23

Opremljeno sobo
oddam ali dvema gospodinjam eventualno s hrano. Poizve se v oglasnem oddelku »Jutra«. 54109-23

Podstrešno sobico
sredno, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54107-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam na Rimski cesti št. 17. 54149-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54145-23

Separirano sobo
s 2 osebami, tudi zakonsko, oddam v 21. ulici. Oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54153-23

Lepo prazno sobo
s 1. decembrom odda J. Zrinjskega cesta št. 7/II. 54149-23

Sostanovalec
poceni sprejem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54167-23

Lepo sobo
solčno, s posebnim vzhodom, pri II. gimnaziji oddam boljšemu gospodu. — Istotam oddam tudi podstrešno sobo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54168-23

Prazno sobo
veliko, parketirano, solčno, v razpisno, s posebnim vzhodom v novi vili oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54175-23

Sobo s 2 posteljami
poseb. vzhodom in elektriko, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54178-23

Opremljeno sobo
oddam v zeleni jami. — Vratah v travi na križišču Rešljeve ceste. 54103-23

2 gospoda
kot sostanovalec sprejem na Novem trgu št. 3. — pritišlje. 54227-23

Opremljeno sobo
s upornimi kuhinje, s posebnim vzhodom, parket in elektrika v sobi oddam 2 osebama. Kamniška ulica 22. Sp. šiška. Ljubljana. 54199-23

Prazno sobo
ljudsko solčno ležbo, parketirano, s posebnim vzhodom, deset minut od glavne postaje, oddam s soporočno kuhinjo 1 ali 2 osebama. Oglasa št. 54180-23

Veliko sobo
lepo opremljeno, deljeno s stekleno steno v dva prostora, med sobo vrata na Mestnem trgu, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54170-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom oddam v Korčakovih ulici št. 21. 54242-23

Sostanovalec
s hrano sprejemom v Florjanski ulici št. 19/II. 54264-24

Lepo sobo
na Miklošičevi cesti oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54277-23

Lepo sobo
na alfo, s parketom, posebnim vzhodom in elektriko oddam s 1. decembrom 3 gospodinjam s hrano. — Restavracija »Soda« na Sv. Petra cesti 5. 54293-23

Sobo s 2 posteljami
oddam blizu glavne postaje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54294-23

Sobo
oddam 2 osebama. Pojavila se je. — Trina ulica 5. 54246-23

Gospodsko sobo
solčna, separirano, v vili pri banki upravlja oddam solidnemu, stalnemu gospodu ali dami. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54219-23

Čisto sobo
v centru oddam s 1. decembrom eni ali dvema osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54196-23

Sobe
iščejo
Prazno sobo po zmeri ceni iščejo. Poizve na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mirno sobico«. 54099-23

Stanovanje
s hrano in vso oskrbo išče radnik. Ponudbe v oglasnem oddelku »Jutra« pod »Stanovalje in hrano«. 54017-23

Mirno sobico
ali kabinet išče gospodinja. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mirno sobico«. 53881-23

Sobo
s separatnim vzhodom, v bližini Kršak št. 18. ban. uradnik. Tozadeve dopisje v navodilo cene je postati na oglasni oddelku »Jutra« pod »Banični uradnik«. 54160-23

Opremljeno sobo
s penzionom ali brez iste za december inozemec (Nemec) pri boljši gospe ali vdovi. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra«. 54263-23

Dopisi
Ženitve in poroke
posreduje najboljšo vestno s diskretno koncesijami. Zavod za sklepanje zakonov »Rezo« Zagreb. Pošta 3. — Informacije in proslave pošilja proti vstopni poštni znamki za 10 Din. 213-24

Starejšo osebo
brez otrok, ki razpolaga s Din 20-50.000, dobi višje vrednosti 60-90.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Starejšo osebo«. 53884-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Obrtnik
dobro situiran, 50 let star, ločen, išče gospodinjico, vdomo ali ločeno gospodinjico, v premoženju pri sebi, 30-40 let star. Slika naslov in kratke pojave je poslati pod »Obrtnik« na oglasni oddelku »Jutra« pod »Lepa dama«. 53237-24

Mlada gospodinja
samostojna, si želi častno osebno ali pisarno spoznavanje intel. stud. gospod. Dopise pod »Mlada gospodinja« na oglasni oddelku »Jutra« v Mariboru. 54008-24

Katera
inteligentna gospodinja, si želi ali glasbeno na obrazila bi hotela dopisovati s prijaznim mladim človekom, ki ima zanimivo in zanimivo, radi poznejše boljše bodočnosti. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 54010-24

Inteligentna gđ.
simpatična, stara 18 let, išče dobrega prijatelja. Resne ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Inteligentna gđ.«. 53589-24

Gospodinja
želi spoznavanje z inteligentnim gospodom, poštenega značaja. Dti. uslužbenec imajo prednost. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Gospodinja«. 53904-25

Poročnik
gospodinja, ki želi, da bi bila gospodinja, z nekaj premoženja in je želela tu najstari, starost 30-35 let. Prednost imajo žilji. Cenj. ponudbe na ogl. oddelku »Jutra«, ako mož. s 30.000. ki se na to hvalo vrne. pod »Poročnik«. 53973-25

Plesalec
Dvignite plesni 54156-24

Meblovano stanovanje 39 L. L.
Dvignite pismo v oglasnem oddelku »Jutra«. 54176-24

Vera
Dvignite pismo v oglasnem oddelku »Jutra«. 54177-24

Mladenč
star 23 let, želi spoznati sebi primerno gospodinjico. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Mladenč«. 54187-24

Kaj pom...
elefantni dami lepa obleka, ako ne najde z vrnen primernega obratnika in elegantnega rospoda, ki nima v žepku finega ročno vezanega robčka. Vse to lahko prinese Miklavž iz zaloge trgovke M. Letzgeb, pri podrtim mostu na Jurčičevem trgu. 54482-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Veletrgovec
27 let star, visoke postave, inteligentne, prijetnega značaja, ki razpolaga s 3 milijoni Din premoženja, išče inteligentno gospodinjico, ki ima veselje do večjega obrata in gospodarstva, v starosti od 19 do 24 let. Od dotične se želi zagotoviti doto za sedaj ali pozneje. Samo resne ponudbe se naj pošljejo na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Veletrgovec«. 54258-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Gospodinja
ženske znanosti, mirnega značaja, dobro situirana, ki nima prilike zahajati v družbo, želi znanja in inteligentno in simpatično, 35-45 let starim, dobro situiranim gospodinjam iz Maribora. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« v Ljubljani pod »Ustaviva si raj«. 53719-24

Mlada dama
tutjaka, želi znanja s elegantnim gospodom s višjo izobrazbo in vrtbo spremljanja na razne prireditve. Neanonimne dopise na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlada dama«. 54179-24

Dama
želi spoznati diskretnega prijatelja. Dopise na podružnico »Jutra« v Celju pod »Dama«. 54271-24

Premožna gđ.
želi spoznati plemenitiga prijatelja, ki ima veselje do petja. Dopise na oglasni oddelku »Jutra« pod »Premožna gđ.«. 54283-24

Gospodinja
želi znanja s resnim in znanim gospodom. Dopise pod »Gospodinja« na oglasni oddelku »Jutra«. 54286-24

Ženitve
se poroči s inteligentno damo s nekaj premoženja in staro 18 do 24 let, ki bi imela tudi veselje potovati z umetnikom po svetu. Cenjene ponudbe s sliko in polnim naslovom pod »Ženitve« na oglasni oddelku »Jutra«. 53940-25

Poročnik
gospodinja, ki želi, da bi bila gospodinja, z nekaj premoženja in je želela tu najstari, starost 30-35 let. Prednost imajo žilji. Cenj. ponudbe na ogl. oddelku »Jutra«, ako mož. s 30.000. ki se na to hvalo vrne. pod »Poročnik«. 53973-25

Plesalec
Dvignite plesni 54156-24

Meblovano stanovanje 39 L. L.
Dvignite pismo v oglasnem oddelku »Jutra«. 54176-24

Vera
Dvignite pismo v oglasnem oddelku »Jutra«. 54177-24

GOSPODARSTVO

Poziv voditeljem obrtništva

ureditve zbornice so dale nekaterim poročateljem ločenih zbornic povod, da so zopet s polno paro razvili agitacijo za ločene zbornice. Smatram, da je vprašanje skupnih ali ločenih zbornic za dravsko banovino že odločeno. Za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki naj bi bila tudi v bodoče naše najkrepkejšo skupno gospodarsko predstavništvo, se je izjavila ogromna večina naših obrtniških organizacij. Enako stališče je soglasno zavzel tudi obrtni osek Zbornice za TOI, v katerem so izključno le obrtniki iz vseh krajev dravske banovine in ki v obrtniških stvareh razpravlja in odloča popolnoma samostojno in neodvisno od ostalih zborniških osekov.

Vsak beganje obrtništva z okrožnicami in z osebno agitacijo za ločene zbornice, razpihavanje strasti in nasprotov, bi bilo neumestno in za interese našega obrtništva škodljivo. Obrtništvo, ki pozna delovanje naše skupne zbornice, ve dobro, da je bila naša zbornica vedno na braniku za interese obrtništva in da je imelo obrtništvo v njej vedno najkrepkejšo oporo. Da je imela naša zbornica toliko ugled in veljavo, se ima zahvaliti temu, da so bile v tem našem interesnem zastopstvu združene vse tri gospodarske panoge na zunan kot enota, četudi so na znotraj poslovale v povsem avtonomnih osekih.

Vsak pameten in uviden obrtnik se zaveda, da je v skupnosti moč in da bi bila cepitev le v našo škodo. Naše obrtništvo je zato odločilo za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Pri tem stališču našega obrtništva nam je rovi obrtni zakon, ki zagotavlja skupno zbornico z avtonomnim obrtnim osekom. Zato pozivam vse one tovaršice in voditelje obrtniških organizacij, ki so se izrekli za skupne zbornice, da na tem stališču vztrajajo tudi v bodoče. Če podajo komu tako izjavo, se mora ta glasiti tako, kakor je edino pravilna in v interesu našega obrtnega stanu v dravski banovini, to je:

»Za skupno zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki pa naj ima popolnoma avtonomen in neodvisen obrtni osek.«

Jos. Rebek.

Povišana cenitev našega žitnega pridelka

V poročilu o gospodarskih razmerah v naši državi, ki ga je pravkar izdal guverner Narodne banke g. Ignjat Bajloni, so med drugim navedeni tudi definitivni podatki o našem žitnem pridelku v tekočem letu. Po tej najnovejši cenitvi je bil letos naš žitni pridelok znatno večji, kakor po prvotni cenitvi, kakor je razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih meterskih stotov):

	prvotna cenitev	razlika
pšenica	23,06	+4,72
ječmen	3,71	+0,52
rž	0,6	+0,12
oves	2,77	+0,17

V največji meri je v novi cenitvi povisani pridelok pšenice, in sicer kar za 4,72 milijona stotov. To pomeni z drugimi besedami, da se naš produkcijski presežek, ki ga bomo morali v letu 1931-32 izveziti, poviša za 47.000 vagonov. Če upoštevamo, da smo prvotno računali z izvoznim presežkom od 30.000 vagonov, vidimo, da se ta izvozni presežek po definitivni cenitvi približuje skoro količini 80.000 vagonov. Ta druga cenitev je morda nekoliko preveč optimistična, vendar na nam sedaj postaja bolj razumljiva velika ponudba pšenice, ki jo je morala Privilegirana izvozna družba prevzeti v prvih mesecih nove žitne kampanje. Privilegirana izvozna družba je že precej pšenice izvozila, vendar bo morala izvoziti še znatne količine. Za enkrat pa je poljaki tak, da ji ni treba v enakih meri kakor prve mesece siliti z blagom na evropski trg, kajti ponudbe producentov so v zadnjih mesecih postale manjše, kar bo Privilegirani izvozni družbi omogočilo, da z nadaljnjim forsiranim izvozom pšenice, dokler evropske uvozne države ne bodo porabile svojih lastnih rezerv. Splošno se namreč pričakuje, da bo glede na mednarodno statistično situacijo cena že v pričetku prihodnjega leta tudi na evropskih tržiščih precej poskočila, kar bo prišlo potem naši državi v korist.

V primeri z lanskimi definitivnimi cenitvami pridelka je letošnji pridelok pšenice za 6,92 milijona stotov večji; letošnji pridelok ječmena presega lanski pridelok za 0,29, pšenice rži za 0,19 in celo pridelok ovesa pa za 0,9 milijona stotov.

Dimnikarska obrt v novem obrtnem zakonu

Med obrti, ki so vezane na posebno dovoljenje (koncesijo) je v novem obrtnem zakonu navedena tudi dimnikarska obrt. Za izvrševanje te obrti bo ban za svoje področje predpisal poseben pravilnik, in sicer po zahtevu pristojne zbornice. V pravilniku mora biti posebno označeno, kateri posamezni objekti se morajo čistiti in kolikokrat. Nadalje mora ta pravilnik določiti način, kako se ugotovijo dimnikarski rajoni, za katere se bo odobrala pravica izvrševanja obrti. Končno mora ban predpisati cenovnik za dimnikarska dela. Kateri tvornični dimniki in objekti spadajo redno v delokrog dimnikarske obrti bo prav tako določeno s pravilnikom. Za vsak rajon se postavi redna po en dimnikarski mojster.

Izdajanje dovoljenj (koncesij) za izpraznjenje dimnikarskega rajona se ima vršiti po tem javnega razpisa (konkurza), ki ga mora prvostopna upravna oblast razpisati v roku 15 dni, odkar je bil rajon izprazen. Koncesija se bo potem izdala onemu, ki bo poleg strokovne usposobljenosti in zanesljivosti priložil dokazila o najdaljšem neprekinjenem zaposlenju. Vojni invalidi in pomočniki, ki so pri delu postali invalidi, imajo prednost pred vsem prosilci, ako dokažejo zaposlenje, ki znaša vsaj 1/4 časa zaposlenja pri ostalih prosilcih.

Dimnikarski mojstri morajo svoje posle vršiti osebno v svojem rajonu in so za delo tudi osebno odgovorni. Če dela ne vršijo osebno, morajo postaviti poslovalce v smislu tozadevnih zakonskih določb. Samo v primeru požara smejo mojstri izjemoma vršiti posle tudi v drugem rajonu.

V pravilniku se lahko predpiše, da pristojbine za čiščenje v malih mestih in vaskih občinah pobira občina, ki sme od pobranih pristojbin zadržati za stroške požarne službe v občini največ 5%. V mestnih

rajonih pobira pristojbine dimnikar sam neposredno od strank, v primeru potrebe, pa se lahko pobejro tudi z administrativno izvršbo po pristojni upravni oblasti I. stopnje.

Anketa mlinske industrije. V četrtek 19. t. m. se je vršila pri Zbornici za TOI v Ljubljani anketa mlinske industrije, ki so se je udeležili najuglednejši zastopniki te panoge. Obravnavali so predvsem težave trgovskih mlinov v okviru žitnega režima. Uvodoma je zbornični generalni tajnik gosp. Mohorič podal resume pritožb, ki jih prejema zbornica v pogledu izvajanja žitnega režima. Predsednik Zveze mlinov gosp. Škerjanc pa je med drugim poročal o cenah, po katerih prodajajo konkurenčni mlini iz drugih pokrajin moko v našo banovino. Te cene niso v pravem skladu z veljavnimi dobavnimi pogoji za pšenico. Kakor kažejo zanesljive kalkulacije, se more po takih cenah prodajati le moka iz pšenice, nabavljene brez posredovanja Privl. izvozne družbe, torej iz pšenice, nabavljene pod določenimi cenami. O tem vprašanju se je razvila živahna debata in je bilo med drugim predlagano, da se kontrola v krajih, ki ponujajo moko po takih cenah, da je izključeno, da bi bila pšenica nabavljena potem Privilegirane izvozne družbe, poostri v taki meri, da bi izključena vsaka zloraba. Postavljena je bila tudi zahteva, naj se doplačilo na pšenico za trgovske mlince v pasivnih krajih, med katere spada tudi naša banovina, zniža najmanj na polovico. Ta predlog je utemeljen tudi s tem, da nalaga žitni režim prebivalstvu v naši banovini znatna bremena, čeprav mu ne nudi skoro nikakih ugodnosti. Razpravljalo se je tudi o tem, da se naj po priznani trgovski mlinski pravici, da smejo mlinci za trgovce proli plačilo in da smejo pod gotovimi pogoji zamenjati moko za pšenico. Anketo je po izprani razpravi zaključil zbornični konzulent g. Zagar, ki je v svojem resmju podal bistvo izraženih želj in zahtev, ki jih bo Zbornica za TOI v posebni spomenici sporočila na merodajna mesta.

Predpisi za žitno trgovino. Privilegirana izvozna družba je izdala navodila za žitne trgovce na podlagi pojasnila finančnega ministrstva od 29. oktobra, ki kakor znano omogoča prodajo pšenice kmetovalcem po stari ceni. V teh navodilih se poudarja, da trgovcem, ki so se že prej prijavili družbi, ni treba, da bi se ponovno prijavljali. Trgovci pa, ki se doslej niso prijavili in ki želijo prodajati in kupovati pšenico, morajo to takoj sporočiti Privilegirani izvozni družbi ter svoji prijavi priložiti prepis protokola iz te prijave, potrjen od sreskega načelnika. Potrjen prepis obrtnega lista se bo sprejemal kot dokaz le od trgovcev, ki prodajajo pšenico v manjših količinah kmetom in drugim interesentom. Takim trgovcem morajo sporočiti družbi takoj svoje zaloge pšenice v kilogramih in tudi vse količine, ki so na potu. Vsak nadaljnji nakup pšenice morajo predhodno prijaviti družbi. Enako prijavo morajo družbi poslati tudi trgovci, ki so tem manjšim trgovcem prodali pšenico. Te prijave so potrebne, da družba na račun pšenice razbremeniti trgovca, ki je pšenico prodal in obremeniti trgovca, ki je pšenico kupil. Privilegirana izvozna družba bo obremenila trgovca s pšenico v višini 70 Din za vsakih 100 kg na račun dodatka za november, v poznejših mesecih pa z zneskom, ki je za te mesece predpisan. Trgovci morajo pšenico prodajati po lastni ceni, to je po kupni ceni, pri čemer vsakokratni dodatek (za november 70 Din), vozarino in prevozne stroške. Le za pšenico, ki jo trgovci prodajo kmetu za lastno potrebo, se ta cena zniža za znesek dodatka (to je v novembru za 70 Din); take prodaje pa se smejo vršiti samo na podlagi kupčevega potrdila, izdanega od občine.

Predsedstvo Zavoda za pospeševanje obrti. V četrtašnjem poročilu o konstituiranju uprave Zavoda za PO pri Zbornici za TOI se nam je vrnila pomota glede izločitve predsednika. Gospod Jos. Rebek je bil izvoljen kot namestnik predsednika Zavoda, dočim je predsednik zavoda g. Iv. Jelačič, avtomatično po svoji funkciji kot predsednik zbornice.

Vinogradniki smejo polniti svoj pridelok v steklenice. Meseca maja smo poročali v odloku dravske finančne direktije, ki pravi, da ni dovoljeno vinogradniku pretakati vino v originalne zaprte steklenice, ker je to posebna obrt, za katero je treba posebno dovoljenje obrtne oblasti. Kakor sedaj doznavamo, se je proti temu odloku priložili prizadevi vinogradnik na finančno ministrstvo, ki je z odlokom od 8. septembra t. l. št. 43.553 pojasnilo, da je vinogradnik upravičen polniti vino lastnega pridelka iz lastnega zemljišča v steklenice in te steklenice opremiti po predpisih ter jih prodajati, in sicer v mestu po najmanj 10 litrov in na deželi po najmanj 5 litrov enemu oddalmcu. Za to ne potrebuje nobenega obrtnega dovoljenja, ker taka prodaja po čl. 3. točka 3. gostilničarskega pravilnika ni ne prodaja na drobno, niti prodaja na debele.

Nove določbe za točenje lastnega pridelka vinogradnikov. Novi obrtni zakon vsebuje tudi določbe glede točenja lastnega pridelka vinogradnikov. Tako točenje morejo za potrošnjo v prostorih lastnika ali izven njih v okviru predpisov izvrševati le vinogradniki, ki dobijo posebno pooblastilo obsega upravnega obsesta I. stopnje; to pa mora zaslišati pristojno gostilničarsko udruženje (zadruga). Tako pooblastila se smejo izdajati le v krajih, kjer je bilo točenje že običajno in po dosedanjih predpisih dovoljeno. Zakon pooblašča bana, da predpiše pogoje za izdajo takih pooblastil, v katerih mora biti označen rok točenja. V teh pogojih se lahko odredi, da se pooblastila izdajajo le siromašnim vinogradnikom in le za kraj, kjer se vino prideluje. Novi zakon stopi v veljavo 9. marca 1932.

Angleške protidumpijske carine samo za 6 mesecev. Kakor poročajo iz Londona, je trgovski minister Runciman pri drugem čitanju zakona o preprečitvi nepotrebnega uvoza, ki daje vladi pooblastilo za uvedbo zaščitnih carin proti dumplingu, poudaril, da ima ta zakon veljati samo 6 mesecev od dne njegovega uveljavljanja. Po preteku teh 6 mesecev bodo prenehale veljati vse uredbe o zaščitnih carinah, ki bodo izdane na podlagi tega zakona. Nadalje je izjavil, da vlada pooblastila ne bo izrabljala, ker se zaveda velikih interesov britske trgovine. Pri tretjem čitanju je bil zakon sprejet s 329 glasovi proti 44 glasovom opozicije. V petek je zakonski načrt odobrila tudi višja zbornica in ga je

kralj še isti dan podpisal. Pri razpravi v zgornji zbornici je lord Hailsham med drugim omenil, da je znašal angleški uvoz gotovih fabrikatov v septembru 2 milijona funtov, v oktobru se je dvignil na 5 milijonov funtov, v prvih 10 dneh novembra pa je dosegel že tak obseg, ki odgovarja mesečnemu uvozu od 15 milijonov funtov. S temi številkami se da po angleškem mnenju najbolj utemeljiti potreba zakonskih omejitev.

Zmanjšana produkcija sladkorja v Jugoslaviji. Po najnovejši cenitvi je bil tudi v naši državi letos pridelok sladkorne pese manjši nego lani. Letina pese znaša namreč 2.462.000 ton nasproti 3.334.200 tonam v preletu, tako da je pridelok nazadovol kar za 26,2%. Zaradi dobre kakovosti pa se pridelok sladkorja ne bo v toliki meri zmanjšal kakor pridelok pese. Produkcija sladkorja letos (v kampanji 1931-32) ne bo presežala potrebe konsuma in bo znašala 8355,6 vagona nasproti 10.269 vagonom v kampanji 1930-31; nazadovanje znaša tu le 16,8%.

Dobave. 11. decembra bo pri direktiji državnih železnic v Sarajevu odfetala licitacija glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, poglas pa v priložnem oddelku te direktije).

Dobave. Direktija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1300 kg koruznega zdroba, do 30. t. m. pa glede dobave 150 kub. metrov rečnega gramozu in 30.000 kg portlandskega cementa. Direktija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 7. decembra ponudbe glede dobave 100 kub. metrov hrastovega lesa in 5000 kg mineralnega strojnega olja. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI). — Rok za vlaganje ponudb glede dobave raznega orodja minerski komandi v Kumboru, ki je bil določen za dan 15. t. m., je podan do 30. t. m.

Dobave. Direktija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg bukovnega oglja. Direktija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 100 kub. metrov plohov za žage. Direktija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 3. decembra ponudbe glede dobave 12.000 komadov kranjčev. — Direktija državnega rudnika Kreka sprejema do 10. decembra ponudbe glede dobave 100 zavojev krovne lepence. Direktija državnega rudnika Breza sprejema do 13. decembra ponudbe glede dobave cevi. — (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI). — Pri glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu se bodo vršile naslednje odfetne licitacije: 3. decembra glede dobave 1000 kg hidrofilnega kina, 8. decembra glede dobave 2000 kg kokosovega mila, 10. decembra glede dobave 405.000 komadov zamaškov iz plutovca, 12. decembra glede dobave raznih zdravil, 15. decembra pa glede dobave 1500 kilogramov glicerina. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, poglas pa pri omenjenem skladišču). — Dne 15. decembra se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba glede dobave 4000 kg masi. — (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI).

TOGAL TABLETE

učinkujejo najbolj zanesljivo in najhitreje proti

protinu, hripi, živčnim bolečinam, revm, živčnim bolečinam, ishiasu, glavobolu in boleznim zaradi prehlada

V vseh lekarnah!

14103

Položaj na naših borzah

Na ljubljanski borzi devizni promet pretekli teden ni bil večji kakor prejšnji teden; znašal je 14,9 milijona Din nasproti 14,7, 12,1, 15,4, in 15,1 milijona Din v zadnjih 4 tednih. Devizni tečajji so v tem tednu ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču so bili tečajji Vojne škode ves teden zelo mirni in je bil zabeležen le manjši promet po 275 do 277. Dolarski papirji pa so bili nadalje čvrsti, 8% Blairvo posojilo se je trgovalo po 67 do 68,50, 7% pa po 56 — 60,50.

Curih. Beograd 9,05, Pariz 20,14, London 19,24, New York 514,75, Bruselj 71,30, Milan 26,5250, Madrid 48,75, Amsterdam 206,25, Berlin 122,20, Stockholm 104,—, Oslo 104,—, København 104,—, Solija 3,71, Pariza 15,23, Varšava 57,20, Budimpešta 90,0250, Bukarešta 3,05.

Blagovna tržišča

VINO

+ Vinski trg. Na podlagi poročil, ki prihajajo iz raznih jugoslovenskih vinarskih okolišev, je mogoče sedaj ugotoviti, da letošnja skupna vinska letina po količini presega povprečje zadnjih 5 let. Na drugi strani pa je treba omeniti, da je letošnji pridelok po kakovosti prav različen. Medtem ko je na primer v dravski banovini kakovost letošnjega pridelka izredno dobra, je v Banatu zaradi deževnega vremena in deloma na jugu zaradi poletne suše kakovost precej trpela. Trgovina se zaenkrat še ni razvila. Po podatkih, ki jih objavlja novosadski list »Deutsches Volksblatt« veljajo trenutno za novo vino naslednje cene (za liter): v Banatu (Vršac, Belackva) 0,70—1,60 Din, Srem 1—2 Din, Hrvatska in Slavonija 1,40 do 2,50 Din, Slovenija 2—5 Din, Krajina (Negotin) 0,80—1,50 Din, Srbija 1,20 do 2,20 Din, Hercegovina 2,25—3 Din in Dalmacija 1,20—2,40 Din.

ZITO

+ Chicago (21. t. m.). Začetni tečajji. Pšenica: za december 58,125; za marec 60,375; za maj 62, za julij 62,375; koruza: za december 43,50, za julij 49,375; rž: za maj 54,25. + Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Borza zaradi praznika danes ni poslovala. + Somborska blagovna borza (20. t. m.). Tendence nespremenljive. Promet: 95 vagonov. Oves: baška, sremski in slavonski 125 do 130. Rž: baška 147,50 — 152,50. Koruza: baška stara 102,50 — 105; baška nova 61 do 62; za december — januar 67,50 — 72,50; za marec — april 83 — 85; baška sušena 82 do 84. Moka: baška 90; in 900; 300 — 380;

25; 340—360; 305—315; 255 do 265; 190 — 200; 122,50 — 127,50. Otrubi: baška 87,50 — 92,50.

+ Budimpeštanska terminalska borza (21. t. m.). Tendence slaba, promet srednji. Pšenica: za dec. 10,60—10,61, za marec 12,64 do 12,65; rž: za dec. 12,65—12,70, za marec 13,76 do 13,78; koruza: za maj 14,50—14,55.

Sport

Današnji nogometni program

Danes se odigra dve tekmi za Poškodbeni fond in za prehodni pokal LNP. Tekmuje se po cup-sistemu. Nasprotniki so si: ob 13.30 SK Ilirija: SK Slovan, ob 15. ASK Primorje: SK Svoboda. Igra se na igrišču ASK Primorja ob vsakem vremenu.

Službeno iz LNP. Blagajniško službo pri današnjih tekmah na igrišču ASK Primorja vrše gg. odborniki Malovrh, Fridl, Accetto in Petric, rediteljsko službo vrši g. Logar. Nastop službe ob 13. Vstopnice dobijo istotam od pods. blagajnika. SK Ilirija, ASK Primorje, SK Svoboda in SK Slovan morajo postaviti za današnji tekmi po tri reditelje, opremljene z rediteljskim trakom. Nastop službe ob 13. Predsedstvo LNP.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes prvenstvena tekma z Jadranom. Naslednji igralci naj bodo ob 8. na igrišču: Oblak, Kretič, Lorbec, Prešern, Simič, L. Hirklić, Ferjan, Novak, Por, Primcar, Kepan.

Iz življenja na deželi

DOMŽALE. Člani Vodnikove družbe v Domžalah dobe letošnje knjige 24. t. m. ob 9. do 11. v odborovi sobi Sokolskega doma. Obenem se bo pobirala članarina za l. 1932.

GUŠTANJ. Sokol v Guštanju bo otroci Sokolski dom danes 22. t. m. ob 11. s slavnostno sejo. Ob 16. bo akademija in ob 20. narodna veselica s plesom. Pridite.

GORNJAGRAD. Sokol bo ponovil 22. t. m. ob pol 15. v čitalniški dvorani mladinskega veseloigr »Kralj Brkoline«. Pričakuje se, da bo tudi tokrat dvorana zasedena.

KRŠKO. Miklavževa darila kakor raznovrstne igrarke, knjige in solske potrebšline, prodaja po jako nizkih cenah trgovina Hočvar v Krškem.

LESCE. Z otvoritvijo nove solske stavbe v Lescah se je počela prava družabnost med vsemi sloji. Vablu g. župana Azmana na dan otvoritve se je odzvalo staro in mlado. 15. novembra se je ponovila mladinska predstava s petjem. Dvorana je bila nabit polna in tudi mladina se je pokazala na odr prave mojstre, dokaz da je tudi učiteljstvo izpolnilo svojo dolžnost. Danes ob 15. pa bo prva predstava odraslih z nagovorom predsednika g. župana Azmana, predigro — pravi smeh, izum Lesčanov in predstav »Stari greh«. Za predstavno vlado silno zanimanje in je tekma za vstopnice na višku. Obeta se lep popoldan, saj Lesce so tudi v družabnem oziru postale center radovljanskega sreza. Vse je složno, vse se zbira v novem železnem poslopju res pravi prosvetni gospodarski in kulturni dom. Na pozdravne brzojavke ob priključitvi nove šole je g. župan prejel zahvalo Nj. Vel. kralja za izrazne vdanosti in zahvalo ministrskega predsednika g. Živkovića za pozdravno brzojavko.

POLJČANE. Članom Vodnikove družbe sporočamo, da so prispale knjige in se dobe pri poverjenici g. Kovičevi v Sp. Poljčanih. Vsakdo naj obenem pri prevzemu knjig obnovi naročnino. Sprejemajo se tam tudi novi članin. Naročnina za 4 knjige znaša 20 Din.

RADECE. Poverjenik g. Burkelc Leopold naznanja, da bo v nedeljo dopoldne izdal knjige Vodnikove družbe pri Zanetu. Istočasno se bo sprejemala članarina za leto 1932.

RAJHENBURG. Sokol bo imel danes izredni občni zbor. Zeleti bi bilo, da bi zbor razčistil vsa nesoglasja in omogočil zopet energično delo. Pa še na naslednje moramo

L. Močnik. Popoldne igra v Trzinu s SK Trzinom: Poženc, Daneu, Borducky, Sterle, Zupančič, Skrajnar, Lasič, Kretič, Simič, II., Prešern, Ferjan. Vsi navedeni igralci se morajo tekmo dopoldne zgledati na igrišču pri načelniku.

Smučarski klub Ljubljana. 2. decembra bo priredil Smučarski klub Ljubljana v Delavski zbornici v Ljubljani predavanje o smučarstvu. Nad 100 lepih skiptičnih slik, predaval bo g. Ante Gnidovec.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes popoldne tekma v Trzinu. Najkasneje ob 11.15 naj bodo na kolodvoru Maruša, Ela, Irena, Darka, Stana I., Ada, Ida. S seboj vzemite kompletno opremo. V primeru dežja tekma odpade.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 10.30 igra rezervna trening tekma z Jadranom. Postava v klubski knjizi pri Kovačiču.

TSK Slovan. Dopoldne naj bodo ob pol 10. na igrišču Hermes: Ivko, Rudi, Wisak, Rozman, Klengenstein, Ribič, Jenko, Srekar, Grile, Poljšak, Zivandan, Bogel, Dejak. Igra se z Grafikom. — Popoldne ob 13. pa Lipovec I. in II., Marchetti I. in II., Grm, Seumž, Urban, Volkar, Schlegl, Lumbec, Globelnic, Thuma, Srebotnjak, Klučec. Stranski sodnik Legat. Reditelji: Poljšak, Jenko, Zupančič.

SK Grafika. Danes ob 8.30 morajo biti naslednji igralci na igrišču ASK Primorja: Pavlica, Mekina, Pungertar, Bežan, Sorn, Vlado, Juvan, Stromajer, Buric, Kopal II. in vsi drugi rezervni igralci. Ob 9.00 uri prvenstvena tekma proti rezervi TSK Slovana na igrišču ZSK Hermes. Vsi in točno!

opozoriti: vse, kar se zgodi v društvu, naj ostane v njem.

RUSE. Sokol prireja prosvetni-televadni tečaj, in sicer ob nedeljah. Vršil se bo skozi štiri tedne; dopoldne televadno, popoldne pa prosvetni. Prva tedajna nedelja bo 22. t. m. Popoldne ob 14. bo predaval okrožni prosvetar br. Pirc o življenju in delu Tyrsevem in o Tyrsevih sodruhinah. Za prednjačstvo in novo članstvo je predavanje obvezno. Predtako nedeljo smo poslali uvod v Tyrsevo leto. Župni prosvetar br. Lindner je imel predavanje o Tyršu in Sokolstvu. Bilo je to tudi nekaj uvod v prednjači prosvetni tečaj. Reči moramo, da nismo kmalu slišali tako jedrnatega govora, kakor nam ga je podal br. Lindner. Drugi del programa sta izpolnila sokolska deca z deklaracijami in pa sokolski orkester. Udeležila je bila klub skrajno slabemu vremenu dobra.

SOSTANJ. Nuščeva »Gospa ministrovka« se priredi danes in jutri v Sokolskem domu.

ST. ANDRAŽ V SLOVENSKEH GORICAH. Klub intrigam nekaterih gospodov, ki jim ni naša sokolska četa nič posebno pri sre, priredi dramski osek danes 22. t. m. komedijo »Scapinove zvižake«. Po igri bo veselica v gostilni br. Toša. Igral bo domači tamburaški osek. Pridite v čim večjem številu!

ZAGORJE. Preteklo nedeljo sta se poročila penik g. Mile Klopčič in gđ. Marta Koprivčeva. Danes se bo po poročil g. Lado Ludojč, vodja postaje v Bubnarju, z gđ. Zlato Balon. Novorojenčema naše iskrene čestitke! — »Trije vaski svetniki, sijajna komedija, danes ob pol 4. v Sokolskem domu po ljudskih cenah. — Nogometna tekma med novim loškim klubom »Sloga« in SK »Zagorje« danes ob 2. popoldne na igrišču SKZ. — Vse fotomaterije zagorske doline rabimo na sestanek v soboto 30. t. m. ob pol 20. h Grčarju.

ZIRI. V dolžih, mračnih nedeljskih popoldnevih je človeku doma dolgočasno. Zato vabi Sokol v svoj dom vse, ki jim je napredek mladine pri sre. V nedeljo 22. t. m. se bo tam ob 3. popoldne vprizorila mladinska igra »Peterčkov poslednje sanje«. Največ truda pri režiji igre je imela učiteljica gđ. Menarova. Mladina je pridno posejala vaje. Oboje jamči za dovršen nastop naših mladičev. Pridite tudi odrasli k predstavi! Vaša prisotnost naj bo priznanje mladini in njenim vodnikom za njihov trud!

Razstava modela novega potniškega parnika »Prestolonaslednika Petra«

Ljubljana, 21. novembra

Pred Petričkov kavarno na Aleksandrovi cesti so se zbirale danes cele grude ljudi, ki jih je privabila posebnost, razstavljena za akenskim steklom. Jadranska plovdba, d. d. na Sušaku, se je odločila, da razstavi v Ljubljani model svojega novega luksuznega potniškega parnika za 2 vijaka »Prestolonaslednika Petra«, da bi občinstvo videlo iz modela, kakšen je ta parnik, ter se uverilo o zares prvorazrednih prevoznih sredstvih za promet na našem Jadranu in na Dalmaciji. Potujoča publika iz Slovenije, ki ljubi svoje jugoslovensko morje, bo gotovo ponosna na to lepo ladjno in bo hotela uporabiti priložnost, da se popelje z njo po sinjem Jadranu.

Model parobroda v steklu meri po višini 84 cm, dolžini 24 m širini 41 cm; zato prikaže v tej veliki obliki verno sliko cellega pravega parobroda. Da bo občinstvo čim bolj informirano o pravi ladiji, navajamo natančne podatke o njej. Parnik je bil grajen v angleški ladjedelnici Swan,

TIVAR

MOŠKE OBLEKE 240.- 290.- 340.- 390.- 480.- 580.- 660.- 750.-
 OBLEKE ZA MLADENICE 200.- 240.- 290.- 330.-
 OBLEKE ZA DEČKE 210.- 260.- 300.-
 OTROŠKE OBLEKE 110.- 120.- 130.- 150.- 180.- 250.- 280.-
 HLAČE 90.- 140.- 150.- 170.-
 KRATKI PLAŠČI IN RAGLANI od 250.- do 750.-

POZNANI NAŠI **HUBERTUS-PLAŠČI** od **Din 200.-** do **Din 340.-**

Podpisani Franc Jenič
 iz Pristave št. 9 se za-
 :: hvaljujem ::

JADRANSKI ZAVAROVALNI :: DRUŽBI V LJUBLJANI ::

Beethovnova 4,

pri kateri sem bil za-
 varovan, ker mi je ista
 izplačala polno odškod-
 nino v znesku 35.400
 Din brez vsakega od-
 bitka, in zato omenjeno
 družbo vsakomur pri-
 poročam.

Pristava, 18. XI. 1931.

FRANC JENIČ,
 posestnik. 14044

PERJE

kokoše, purje, gosje,
 naravno in s strojem
 čiščeno, dobavlja v vsaki
 množini

E. VAJDA, ČAKOVEC

Telefon številka
 59, 4, 3, 60

M. Drenik
 Ljubljana
 Kongresni trg 7.

Ustanovljeno leta 1860

Ogromna izbira ženskih
 ročnih del in pripada-
 čega materiala. Za smir-
 na, perzijske in kelim
 preproge volna, blago ter
 vzorci. Brokat - prtiči,
 zlate čipke, vložki in vsa
 kovrste vrvice. — Pred-
 tiskarija, entlanje, plis-
 ranje, montiranje blazin,
 torbic itd.

13989

MODEL 1932

Otroška postelja iz jeklenih ce-
 vi belo emažirana s žičnim
 vložkom velikost 70x140 cm
 Din 1000.— franko vsaka že-
 leznika postaja. Pripadajoča
 posteljnina po najnižjih dnev-
 nih cenah. 367

WEKA MARIBOR št. 9

THERMOGENE

dobro položena na kožo je čudo-
 vito obrambno sredstvo zoper
 KASELJ, KATAR V SAPNIKU, HRIPO,
 ŽIVČNE BOLEČINE, REVMATIZEM.

Thermogene uživa že od 1890
 svetovni sloves, ker je čisto, lah-
 ko in vedno učinkovito sredstvo in
 njegova uporaba ne ovira nikoga
 v izvrševanju njegovega poklica

Zavoček: Din 16 50

Dobiva se vsakomur.

ZAHVALA

Za številne izraze sožalja ob smrti naše nepozabne mamice, gospe

MARIJE ANDREJČIČ roj. KOVAČ

se vsem najpriznaneje zahvaljujemo. Pred vsem se zahvalimo presvetlemu g. proštu
 Karlu Cerinu, za spremstvo pogreba od domače hiše na pokopališče in sveto opravi-
 lo v cerkvi, preč. g. kanoniku Francu Ferjančiču za duhovno tolažbo med bole-
 znijo, g. sreskemu sanitetnemu referentu dr. Gregoriču, za njegovo prizadevanje in
 skrbnost, s katero je lajšal pokopnici težko bolezen, učiteljskemu zboru meščanske
 šole v Novem mestu in mladini za ganljivo petje. Slednji smo dolžni najlepšo
 zahvalo vsem številnim darovalcem vencev in cvetja in sploh vsem, ki so v tako
 častnem številu od blizu in daleč spremili blago pokojnico k večnemu počitku.

Bog plačaj!

Novo mesto, 20. novembra 1931.

Zahvaljoči ostali.

Izdelujejo se naj-
 novejši modeli o-
 troških vozičkov,
 azna najnovejša
 dvokolesa, šivalni
 stroji in motorji.
 Velika izbira. Naj-
 nižje cene. Ceniki
 franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otro-
 škkih vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta številka 4.

**DIREKTNIZ
 TVORNIC**
 izredno poceni n.p.r.

Violine od Din. 68
 Mandoline • 129
 Gitare • 169
 Ročne harmonike 69
 KROMATIČNE HARMONIKE,
 HAVAJŠKE GITARE LTD.
 Zahvalje se brezplačni tvorci

CENIK:
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 101

Palace Hotel Beograd

Hotel prvega reda,
 lega edinstvena in
 mirna. Z ozirom na
 krizo nove cene.
 Sobe počeni od 50 Din
 s kopaljo 90 Din
 Za daljše bivanje
 cene po sporazumu.
 Menu od 20 Din naprej

Novo ravnanje:
 F. Lautenschlager
 iz Petit Palais - Atene
 13946

Štajerska
 namizna jabolka
 prodaja
 Gospodarska Zveza

Najnovejša služinska pa-
 letna željezna zelo prak-
 tična slojstvena postelja s
 tapaciranim madracom —
 praktična za vsako hišo,
 hotele, za potujoče oso-
 be in nočne službe. Sta-
 ne Din 399.— Razpo-
 šiljam poštom in željezni-
 com po povzetju.

Lesena služinska patent-
 na zelo praktična sloj-
 stvena postelja s tapaci-
 ranim madracom — Stane
 Din 299.—

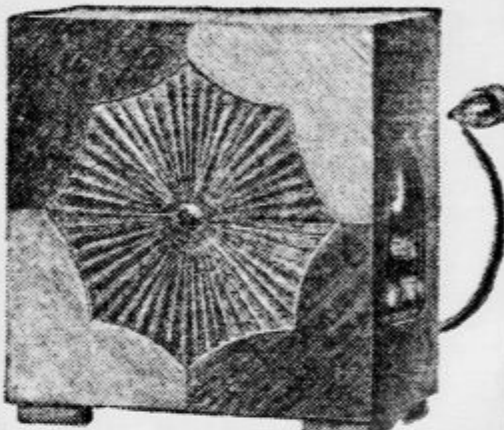
**spaljni
 fotelj
 stane**
 Din 1300

Liegestuhl praktičan za
 ležanje in sedenje. Sta-
 ne Din 150.—

Po tem imam čisto že-
 lano perje kg po Din
 68.— čisto belo gosje
 kg po Din 138.— in čisti
 puh kg po Din 250.—
 L. BROZOVIC, ZAGREB
 ulica 62. III.

Pozor! Pozor!

RADIO

Oglejte si naše RADIO aparate z
 vdelanim močnim zvočnikom, s pri-
 ključkom na mrežo, za izmenični tok
 110, 125, 150, 220 volt in enakovred-
 ni tok 150 volt. Omare iz ameriške-
 ga orehovega lesa, zelo lepo izdelani
 in prvovrstna kvaliteta.

2cevni aparat kompl. Din 1.380.—
 3cevni aparat kompl. Din 1.980.—
 4cevni aparat kompl. Din 3.300.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER

LJUBLJANA 5
 Dunajska cesta 1 b/II.

TVRDKA

JAKOB FLIGL dediči
 KLEPARSTVO IN VODOVODNA
 INŠTALACIJA

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica številka 5

Telefon 33—53 — Rimska cesta 2

**se priporoča cenjenemu
 občinstvu**

za popravila kopalnih peči, izdelavo
 kopalnih banj, bakrenih kotličev za
 štedilnike itd.

Dalje izvršujemo vsa v stroko spadajoča
 popravila solidno in ceno. Najkulant-
 nejša postrežba. Odgovarjajoči material.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najsta-
 rejši slovenski koledar, ki je bil že
 od naših pradedov najbolj upoštevan
 in je še danes najbolj obrajtan.

V »Veliki Pratici« najdemo vse, kar človek po-
 trebuje vsak dan: Katoliški koledar s črno-
 belimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnev-
 nimi znamenji; — solnične in lunine mrke; —
 unine spremembe; poštne določbe za Jugosla-
 vijo; — lestvice za kolke, za pobornice, kup-
 se pogodbe in račune; — konvolute tujih dr-
 žav v Ljubljani in Zagrebu; — vse seje na
 Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju
 Medimurju in v Juliji Benečiji; — pregled
 o koncu brejosti živali; — popis vseh vrst
 domačih in tujih dogodkov v preteklem letu;
 abecbe za računanje obresti; — življenjepisi
 važnih in odličnih meščanov in slikarjev; — opna
 sila predmetov ki jih rabi kmetovalce in
 čena v bil. — Cena 5 dinarjev.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh
 večjih trgovinah in se lahko naroči
 tudi pisмено pri založniku:

tiskarni L. Blasnik na sl. d. d.
 v Ljubljani 317

Sukneni ostanki
 za površne suknje in obleke
 pod ceno
R. Miklauc,
 „Pri Škofu“, Ljubljana

Razpis

službe občinskega in šolskega sluga.

Županstvo občine Lesce razpisuje službo občinskega in šol-
 skega sluga. Prednost imajo oženjeni, vajeni kakega obrta, ozi-
 roma organisti. Sluga bo imel lepo prosto stanovanje v šoli.
 Prošnje naj se vlagajo do 1. decembra t. l. pri šolskem upravi-
 teljstvu v Lescah, kjer se dobe tudi potrebna navodila.

Županstvo občine Lesce

dne 19. novembra 1931.

14063

IVAN AZMAN, župan.

Opremo za tovarno avtomobilov

stroje za obdelovanje kovin in lesa, vrtnalnice, merilne in-
 strumente, ročna orodja, vse v zelo dobrem stanju, zaradi opu-
 stitve obrata ODDAMO. Ponudbe pod »Österreich 5933« na Kien-
 reich, Graz, Sackstrasse 4, Avstrija. 14055

Pozor! Vse ceneješe!

Sporočam cenj. odjemalcem, da sem cene
 mojih prvovrstnih mesnih izdelkov in kon-
 zerv ponovno zelo znižal.

Anton Tavčar, Maribor

Jurčičeva ulica 3. Telefon 2147.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Telefon številka 30—20.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom,
 vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtni-
 kom, in lombardira državne vrednostne papirje.

Dunajska cesta številka 31 (Hiša Zidarjevih dedičev)

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi.
 Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaja kavnice in garan-
 cijska pisma.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov
 in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne
 posle.